

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

EUGÈNE IONESCO
Amédée

ya da
nasıl başından atarsın onu

GÜLSEVİ MIRZA ÇEVİRİSİ

DÜZLEM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Eugène Ionesco, 1912'de Romanya'da, Slatina'da doğdu. Bükreş Üniversitesi Fransız Dili ve Yazını Bölümünü bitirip öğretmenliğe başladı. İlk oyunu, *La Cantatrice chauve* (Kel Şarkıcı).

BAŞLICA YAPITLARI

La Cantatrice chauve 1948. (Kel Şarkıcı)

La leçon, 1951. (Ders)

Les chaises, 1952. (Sandalyeler)

Jacques, ou la soumission, 1953. (Jacques ya da Boyun Eğme)

Amédée, ou comment s'en débarrasser, 1954.

(Amédée, ya da nasıl başından atarsın onu)

Rhinocéros, 1959. (Gergedan)

Le roi se meurt, 1962. (Kral Ölüyor)

Le Solitaire, 1970. (Yalnız Adam)

Eugène Ionesco

A M E D E E

ya da
nasıl başından atarsın onu

Gölsevi Mirza Çevirisi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantey.org>

**DÖZLEM
YAYINLARI**

Düzlem Yayınları: 11

Birinci Basım: Kasım 1991

Cağaloğlu Yokuşu Evren Han 58, İstanbul. 513 88 54

Dizgi: Düzlem Yayınevi

Baskı: Teknografik Matbaacılık A.Ş.

Kapak Baskısı: Anka Ofset A.Ş.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AMEDEE

BİRİNCİ PERDE

Sahne:

Gösterişsiz bir yemek odası, oturma odası ve ofis; üçü bir arada.

Sağda, bir kapı.

Solda, başka bir kapı.

Sahne gerisinde ortada, kepenkleri kapalı büyük bir pencere; fakat latallar arasındaki açıklık, içeriye yeterli ışık verecek kadar geniş.

Solda ortada, üzerinde not defterleri ve kalemler olan dağınık küçük bir masa. Sağda, duvarın karşısında, pencere ile sağdaki kapı arasında, üzerinde bir telefon santrali olan küçük bir masa ve bir sandalye. Ortadaki masaya yakın bir başka sandalye. Sahnenin iyice önünde eski bir koltuk.

Birinci perdede başka mobilya olmamalı; yalnızca akrep ve yelkovanı hareket eden bir saat açıkça görülüyor.

[Perde açıldığında AMÉDÉE BUCCINIONI, başını eğmiş ve elleri arkasında sıkıca bağlı, derin düşünceler içinde, heyecanlı mobilyaların arasında dolanıyor. Dazlak, grileşen küçük bıyıklı olan, gözlüklü, koyu bir ceket ve siyah çizgili pantolon giymiş, kelebek bir yaka ve siyah kravatlı, orta yaşlarda bir petit bourgeois'dır o. Arada bir orta masaya gider, bir not defteri açar, bir kalem alır ve yazmaya çalışır (o bir oyun yazandır); fakat başarılı olamaz, ya da belki hemen karaladığı bir sözcük yazar. Rahat olmadığı ortadadır; yarı açık olan sağdaki kapıya da arasına göz atıyor. Huzursuzluğu ve sinirliliği durmadan artmakta. Gözleri yere dikilmiş, odanın çevresinde yürürken, birdenbire yere eğilir ve sandalyenin arkasından bir şeyi kaparcasına alır.]

AMÉDÉE

Bir mantar! Vay, gerçekten! Yemek odasında büyümeye başlayacaklarsa! [doğrulur ve mantarı inceler] Yeter artık!... Zehirli, tabii ki!

[Mantan masanın bir köşesine koyar ve gözünü dikip ters ters ona bakar; yine aşağı yukarı yünümeye başlar, gittikçe daha fazla heyecanlanıyor, kendi kendine mırıldanarak birşeyler yapıyor; soldaki kapıya doğru gözlerini daha sık dikerek bakıyor, gidiyor ve bir başka sözcük daha yazıyor, karalıyor, sonra kol-tuğuna gömülüyor. Bitkindir.]

Ah, o Madeleinc, o Madeleine! Bir kere yatak odasına girdi mi, sonsuza kadar oradadır! *[sızlanarak]* Şimdiye kadar yeterince görmüş olmalı! Ah canım, ah canım, ah canım!

[Daha fazla söylemez, oldukça etkilenmiştir. Bir durma. Sağda, merdiven boşluğundan sesler duyulabiliyor. Açıkça kapıcı ve bir komşunun konuşmaları olmalı.]

KAPICININ SESİ

Demek tatilden döndünüz, Bay Victor!

KOMŞUNUN SESİ

Evet, Bayan Coucou. Kuzey kutbundan yeni döndük.

KAPICININ SESİ

Orayı fazla sıcak bulduğunuzu sanmıyorum.

KOMŞUNUN SESİ

Oh! Hava çok kötü değildi. Fakat doğrudur, sizin gibi güneyden gelmiş biri için...

KAPICININ SESİ

Ben güneyli değilim, Bay Victor! Anneannemin ebesi Toulon'dan gelmiş , fakat anneannem her zaman Lille'de yaşamış...

[Birdenbire, 'Lille' sözcüğünü duyunca, AMÉDÉE, daha fazla dayanamayıp kalkar ve soldaki kapıya gider, onu daha da açar ve yüksek sesle konuşur.]

AMÉDÉE

Madeleine, Allah aşkına, Madeleine, ne yapıyorsun? Çabuk ol!

MADELEINE

[Görünür. Kocas ile aynı yaşıdır, aynı boyda hatta biraz daha uzun, sert görünüşlü, kaba huylu bir kadın; omuzunda eski bir şal var ve ev işi için önlük takıyor; çok zayıf ve hemen hemen gri. Kocas onun geçmesine izin vermek için oldukça hızlı bir şekilde kenara çekilir; kapıyı yine yarı açık bırakır.]

Şimdi de neyin var? Seni bir saniye yalnız bırakamıyorum! Sakın iyi vakit geçirdiğimi sanma!

AMÉDÉE

Bütün zamanını onun odasında geçirme o zaman! Senin için bir yararı olmuyor!... Onu yeteri kadar gördün. Artık çok geç.

MADELEINE

Süpürmem gerekiyor, öyle değil mi? Herşeye rağmen, eve birinin bakması gerekiyor. Hizmetçimiz ya da bana yardım edecek biri yok. Ve ikimiz için de benim ekmek parası kazanmam gerekiyor.

AMÉDÉE

Biliyorum. Hizmetçimizin olmadığını biliyorum. Bana hatırlatmaktan hiç geri kalmıyorsun...

MADELEINE

[İşe koyulur, süpürür veya odanın tozunu alır.] Tabi, sen söz konusu olunca kimsenin şikayete hakkı yok...

AMÉDÉE

Bak buraya, Madeleine, o kadar adaletsiz olma...

MADELEINE

Doğru, devam et! Şimdi de suçun bana ait olduğunu söyle!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

AMÉDÉE

Gayet iyi biliyorsun canım, senin halinden anlayan kişi benim, ve dahası da tek kişiyim; durumu son derece belirsiz buluyorum; kendimi suçluyorum, ama... düşünüyorum, buna rağmen, senin belki... pekala örneğin, bu büyüklükteki bir odayı temizlemek için çeyrek saat veriyorsun, ve onun odasına gelince, ki daha küçük o, birkaç saat yeterince uzun olmuyor... orada boş boş gezerek bekliyorsun, sadece ona bakarak...

MADELEINE

Demek şimdi de benim için saat tutuyorsun! Artık sahibime yaptığım her şeyin bir dökümünü, hayatımın her saniyesinin hesabını vermem gerekiyor, artık kendime ait değilim, artık kendim değilim, bir köleyim...

AMÉDÉE

Kölelik kaldırılmıştır, sevgilim...

MADELEINE

Sevgilin değilim...

AMÉDÉE

Köleler geçmişe ait...

MADELEINE

İyi, ben modern bir köleyim o zaman!

AMÉDÉE

Anlamaya çalışmıyorsun. Sadece senin için üzgün olduğumdan...

MADELEINE

Acımanı istemiyorum. İki yüzlü! Yalancı!

AMÉDÉE

Görüyorsun, senin için gerçekten üzgün olduğumdan oraya... ah ca-

nım... orada kalıp keşke onu seyretmesen. Senin için bir yararı olmuyor, ve bir yardımı yok...

MADELEINE

[ilgisizce] Oh, git ve kapıyı kapat! Peki, neden bekliyorsun? Bir cereyan var...

AMÉDÉE

Başka bütün kapı ve pencereler kapalı; cereyan nasıl olur?

[Olasılıkla öbür taraftaki odaya , kısa bir süre bakar, gidip sol-daki kapıyı kapatır; onu izleyen MADELEINE, hiçbir şeyi gözden kaçırmaz.]

MADELEINE

Ne yaptığını sanıyorsun? Şimdi sen ona bakıyorsun!... Bunu ben yaparsam suçlanıyorum... O kapıyı kapatır mısın !...

AMÉDÉE

[Sonunda kapıyı kapatır; sonra da Madeleine'e doğru gelir.] Yalnızca büyümüş mü görmek için bakıyordum!... Neredeyse biraz büyüdü-günü düşünürdün.

MADELEINE

[sertçe] Dünden beri değil... ya da hiç olmazsa senin fark edeceğin kadar değil!

AMÉDÉE

Hepsi bitmiş olabilir, biliyorsun. Belki durmuştur.

MADELEINE

Oh, sen, ve senin o saçma 'her şeyin iyi yanını görmem' Bütün o önceden tahmin etmelerini biliyorum. [Toz alırken masaya bakar.] Fazla ilerlediğin söylenemez. Hâlâ birinci sahnedesin. Onu hiç bitirmeyeceksin!

AMÉDÉE

Bitireceğim... Bir konuşma daha ekledim; yine de. [*Not defterini açar, MADELEINE çalışmayı bırakır, elindeki süpürge ya da toz bezini de; ve o okurken dinler.*] ‘Yaşlı adam yaşlı kadına der: Tek başına olmayacak!’

MADELEINE

Bu kadar mı?

AMÉDÉE

[*not defterini yere bırakarak*] İlhamım yok. Vicdanımı rahatsız eden o kadar şey varken... sürdüğümüz hayat... tam olarak doğru bir atmosfer değil...

MADELEINE

Bahanelerin hiçbir zaman eksik olmadı...

AMÉDÉE

Kendimi öyle yorgun hissediyorum, öyle yorgun ki... bitkin, ağır. Hazımsızlığım var ve karnım tamamen şişmiş. Kendimi her zaman uykulu hissediyorum.

MADELEINE

Tabii bütün gün uyuyorsun!

AMÉDÉE

Uykulu olduğumdan.

MADELEINE

Ben de yorgunum, bitkinim. Ve ben çalışmaya, çalışmaya, çalışmaya devam ediyorum...

AMÉDÉE

Buna dayanamıyorum. Belki de karaciğerimdir. Yaşlandığımı hissediyorum. Tabii, tam olarak genç değilim artık. Yine de, böyle his-

setmek...

MADELEINE

O zaman dinlen. Seni dinlenmekten alıkoyan ne var? Gece uyu ve gündüzleri uyuklamaktan vazgeç. Fazla yemek yemeyi bırak. Hepsi kendi isteklerine düşkünlüğünün sonucu. Çok fazla içiyorsun.

AMÉDÉE

Sen beni hiç sarhoş görmüş değilsin.

MADELEINE

Birkaç kere!

AMÉDÉE

Bu doğru değil.

MADELEINE

Bir alkolik olman için her zaman sarhoş olman gerekmez!... Akşam yemeğinden önceki o küçük içkidir, bütün sistemini yavaş yavaş zehirleyen odur!...

AMÉDÉE

Ama domates suyu dışında hiçbir şey dokunmadığımı biliyorsun...

MADELEINE

Peki, o halde, her zaman o kadar ciddi bir insan olduysan, ciddi olarak hiç bir sorunun yoksa, yeteneklerinin tümü hâlâ bozulmamış ise, kendini biraz uyandır, işe koyul, şaheserini yaz...

AMÉDÉE

Sana söylüyorum ilhamım yok...

MADELEINE

Her zaman aynı eski hikaye! Başka insanlar nasıl idare ediyor merak ediyorum? O ilk ilhamın üzerinden onbeş yıl geçti!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AMÉDÉE

Onbeş yıl. Haklısın! *[Soldaki kapıyı işaret eder.]* İki konuşmadan daha fazla yazmadım ondan beri... *[Not defterini eline alır ve okur.]* ‘Yaşlı kadın yaşlı adama der, bunun olabileceğini düşünüyor musun?’ ve bugün yazmanın yolunu bulduğum, sana az önce okuduğum bölüm: ‘Yaşlı adam yanıtlar, tek başına olmaz.’ *[Masasının başına oturur.]* Ciddi olarak buna başlamam gerekiyor. Yazmak, bulunduğum bu durumda. İnsanın yaratıcı iş yapması için sevinçli bir halde olması gerekir. Benim durumumda, böyle perişan bir fakirlik içinde, yazmak için, bir kahraman, bir süpermen olmak gerekirdi...

MADELEINE

Fakirlik içinde yaşayan bir süpermen gördün mü hiç? Sen ilki olmalısın!

AMÉDÉE

Ciddi olarak bu işe başlamalıyım , yapmalıyım. Bu zor, aşırı derecede zor, ama işe tam olarak başlamam şart !...

[Masanın başında dirseklerine dayanmış, başı elleri arasında, boş boş bakar, içi çekilmiş ve bitkin bir görünüş; sonra yavaş yavaş alnına yaslanmış olarak, kolları masa boyunca uzanır. Pantomim. Bu arada MADELEINE temizliğini bitirmiştir; kocasının durumunu görünce, omuzlarını silker ve dişleri arasından mınldanır.]

MADELEINE

[kendi kendine] Tembel, böyle veya şöyle!

[Önlüğünü ya da şalını çıkarıp onları süpürge ve toz bezi ile birlikte sarıp sarmalar, ve soldaki kapının yolunu tutar; elini uzatıp yarı açınca, AMÉDÉE birdenbire başını kaldırır.]

AMÉDÉE

Yine mi onun odasına gidiyorsun!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

MADELEINE

[*elindekileri ona göstererek*] Bütün bunlardan kurtulmamın senin için bir sakıncası yoktur umarım! Nereye koymamı bekliyorsun? Yemek odasında bunları bırakmak! Düzünelerce odamız yok, biliyorsun!

AMÉDÉE

Hayır, tabii ki yok. Ama orada fazla uzun kalma.

MADELEINE

Hiçbir durumda yapamazdım. Çok iyi biliyorsun ki ekmek paramızı kazanmak için işe koyulmalıyım... Ve ne hayat!

[*Soldaki odaya girer. AMÉDÉE endişeli bir bakışla onu seyreder, duraksar, sonra kalkıp yanı açık bırakılmış olan soldaki kapiya doğru ihtiyatla ilerler; ümitsiz bir jest yapar ve birdenbire kendi masasına geriye gitmek için döner, fakat çok geç kalmıştır, ve MADELEINE geri dönerken onunla çarpışır.*]

MADELEINE

Dikkat et, olmaz mı? Oh acıdı!

AMÉDÉE

Özür dilerim, isteyerek yapmadım!...

MADELEINE

Bu gerçekten çok fazla!... Şimdi de beni gözetliyorsun!

AMÉDÉE

O hâlâ büyüyor mu?

MADELEINE

Kapıyı kapat. Ahırda mı büyüdün? [AMÉDÉE kapıyı kapamaya gider, ama bitişik odaya bakmak için bir an gecikir.] Kapıyı kapat olmaz mı! [AMÉDÉE, *olabilecek son ana kadar bakarak, kapıyı yavaş-*

ça iter.] İyice kapat!

[AMÉDÉE öyle yapar; MADELEINE, AMÉDÉE'nin alıp
bir sandalye ya da masanın ucuna koymuş olduğu mantarı
fark eder.]

Nerede buldun bunu?

AMÉDÉE

Orada, yerde.

MADELEINE

Yemek odasında mı?

AMÉDÉE

Evet, yemek odasında.

MADELEINE

Neden hemen bana söylemedin? Benden her zaman bir şeyler saklı-
yorsun!

AMÉDÉE

Keyfini bozmak istemedim... Seni üzcek çok şey var zaten.

MADELEINE

[keyfi çok bozulmuş, ağlamaklı bir sesle] Bilemiyorum şimdi de ye-
mek odasında büyümeye başlayacaklarsa bize ne olacak? Fazladan
bütün o iş, ilavaten... onları kökünden çekip çıkartmak... şimdi bile
benini için yeterince iş yokmuş gibi!.. Ah canım, ah canım, ah ca-
nım!

AMÉDÉE

Sssh!... Senin için ben onları çekip çıkartırım... Sana yardım ede-
rim...

MADELEINE

Oh, sana hiç güvenemiyorum, üstelik bu sağlığa zararlı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

AMÉDÉE

Sadece bir tane var... Yalnızca küçük bir tane. Belki daha fazla olmayacak.

Taht MADELEINE

Her zamanki gibi iyimserlik, her şeyin iyi yanını görmek! Bunun bizi nereye getirdiğini biliyorum. Kendimizi aldatmamızın bir anlamı yok, gerçeklerle yüz yüze gelmeliyiz. *Onun* odasında da aynen öyle başlamıştı. "Yalnızca küçük bir tane," dedin, "merak etme, sadece beklenmedik bir şey, bir kaza. Ve *şimdi*

AMÉDÉE

Bugün biraz daha buldun mu, önceki odada?

MADELEINE

Her zaman orada neden o kadar zaman harcadığımı merak ediyorsun! Oraya sağlığım için girmiyorum!

AMÉDÉE

Hayır, öyle yaptığını hiç söylemedim... Ama durup ona ağzın açık bakma fırsatını kaçırmıyorsun; gözlerini ondan ayıramıyorsun.

MADELEINE

Sadece az önce elli tane çektim.

AMÉDÉE

Görüyor musun! Onların üstesinden geliyoruz, dün daha çok vardı.

MADELEINE

Dün kırkyedi tane vardı... *bu* yeterliydi.

AMÉDÉE

[*ümitsizce*] Yayılıyorlar, o zaman, hâlâ yayılıyorlar.

MADELEINE

Her yerde!... *Yerin her tarafında... Tahtaların arasında, duvarların*

etrafında, tavanda.

AMÉDÉE

[*rahatlamaya çalışıyor*] Bunlar gerçekten çok küçük. Her şeye rağmen onunla bir ilgisi olmayabilir... Belki sadece rutubettir... Bu apartman dairelerinde sık sık olur, biliyorsun. Ve hiç bilemezsin, birşey için iyi olabilirler: belki örümcekleri uzak tutuyorlar...

MADELEINE

Mantarların apartman dairelerinde büyüdüğünü sık sık gördün sanırım?

AMÉDÉE

Bu gerçekten olur, sana söz veriyorum. Küçük taşra kasabalarında özellikle. Bazen büyük olanlarda; Lyons, örneğin.

MADELEINE

Mantarların Lyons'daki apartman dairelerinde filiz verip vermedikleri konusunda fikrim yok, fakat Paris'te kesinlikle olmazlar.

AMÉDÉE

Dışarıya hiç çıkmıyoruz. Hiç kimseyi ziyaret etmiyoruz. Onbeş senedir buraya kapanmış yaşamaktayız. Belki şimdi değişmiştir, Paris'te bile. Ya da komşuların apartman dairelerinde bile... Paris mantarları!... Gerçekten nasıl emin olabilirsin ki?

MADELEINE

Böyle saçma şeyler konuşma! Ben çocuk değilim. Hepsi onun yüzünden. [*Soldaki kapıya doğru bir bakış ve bir jest.*] Yalnızca onun yüzünden.

AMÉDÉE

[*Gerçeğe teslim oluyor, kolları gevşekçe sallanıyor, alt edilmiş.*] Evet, tabii ki, sen haklısın. Baska hiçbir neden olamaz.

MADELEINE

Hiç olanağı yok, eğer onların burada da büyümesini sağlayacaksa. Eğer kendi odası yeterli olmuyorsa, bu yerde yaşamaya devam edemeyeceğiz! [şaşırmış] Ve önceden de iyi sayılabilecek birşey değildi!

AMÉDÉE

Haydi şimdi, Madeleine, toparla kendini!... Belki daha fazla olmayacak. Göreceğiz. Bu yalnızca beklenmedik bir şey, bir kaza...

MADELEINE

[Saate bakmak için başını kaldırıyor.] Dokuz olmuş! Vakit geldi. İşe gitmeliyim, ne olursa olsun, yoksa geç kalacağım!

AMÉDÉE

Çabuk ol o zaman.

MADELEINE

[başlığını takarken] Sıraya gireceğim. Şimdi artık her an başlar... [Telefon santralından bir vızıltı.] Başladılar bile... Geliyorum... [AMÉDÉE 'ye daha yumuşak olarak] Biraz iş yapmaya da çalış, bir şey yaz...

AMÉDÉE

Deneyceğim, söz veriyorum...

MADELEINE

[Hızla telefon santralına gider, oturur, telefon kulaklığını alır, ve çağrıyı iletirken, AMÉDÉE gider ve masanın başına oturur; saat çeyreğe ilerler. 9.15'tir.]

Alo? Yardımcı olabilir miyim? Cumhuriyetin Başkanı? Başkanın kendisini mi sekreterini mi? Ah, Başkanı.

AMÉDÉE

[*Masasında, yazdığı şeyi yeniden okuyor.*] ‘Yaşlı kadın yaşlı adama; Olabileceğini düşünüyor musunuz?’

MADELEINE

[*telefon santralında*] Cumhuriyetin Başkanı turnede, Efendim, yarım saat içinde tekrar deneyin!...

AMÉDÉE

[*masa başında*] Yaşlı adam yaşlı kadına...

MADELEINE

[*Telefon santralı başında; yine vızıldar.*] Alo, alo...

AMÉDÉE

[*masa başında, önceki gibi*] ‘...Yaşlı adam yaşlı kadına...’

MADELEINE

[*önceki gibi*] Bay Charles Chaplin, bakkal mı? Sizi bağlayacağım.
[*başka bir vızıltı*] Alo, alo...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] ‘Tek başına olmayacak! ...’

MADELEINE

[*önceki gibi*] Hayır, efendim, hayır. Başkan yarım saat daha bir görüşme yapamayacak, az önce söylemiştim...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] ‘Yaşlı kadın yaşlı adama: Olabileceğini düşünüyor musunuz?’

MADELEINE

[*önceki gibi*] Lübnan Kralından bir telefon... [*Bir telefon daha; başka bir hattın dinler.*] Bekler misiniz, lütfen! [*bağlar*] Alo, Elysée Pa-

lacc mı? Elysée?!

AMÉDÉE

[önceki gibi] ‘Yaşlı adam yaşlı kadına...’

MADELEINE

[önceki gibi] Evet, tabii ki Lübnan’ın bir kralı var... ama size söylüyorum o hatta!... Başkan mı? Size bir telefon var, Efendim. [başka bir hat] Başlayın, lütfen, Cumhuriyetin Başkamdır...

AMÉDÉE

[önceki gibi] ‘...Hayır tek başına olmayacak.’

MADELEINE

[Önceki gibi, başka bir telefonu alır. Saat 9.30’u gösteriyor.]

Alo, sizi bağlıyorum. [Başka bir telefon, başka bir hat.] Hayır, efendim, gaz odaları kalmamıştır, son savaştan beri olmadı... Bir sonraki savaşı bekleseniz iyi olur...

AMÉDÉE

[hâlâ masa başında, MADELEINE’e] Madelcine, bundan sonraki satırı düşünemiyorum...

MADELEINE

[AMÉDÉE’ye] Meşgul olduğumu göremiyor musun?... [vızıltı] ...Alo... üzgünüm, itfaiyeciler perşembeleri bulunmuyor, izin günleri, çocukları yürüyüş için dışarı çıkardılar... Ama bugünün perşembe olduğunu söylemedim. [bir başka vızıltı] Evet... Alo... Sizi bağlıyorum...

AMÉDÉE

[Ayağa kalkıyor, elleri hâlâ masanın üstünde.]

Oh, yazmak ne kadar yorucu oluyor... Kendimi yıpranmış hissediyorum!...

MADELEINE

[Önceki gibi, başka bir telefona cevap veriyor.] Evet... Karısına söylemeyi arzu ediyorsunuz?... Onu banyodan almasına aldırılmıyorsunuz?

[AMÉDÉE ağır bir şekilde yine oturur. MADELEINE önceki gibi devam eder; başka bir telefonu cevaplıyor, sonra başka, ve saire, öte yandan saatin ibreleri 9.45'e doğru oynar, ve sonra 10.00.]

...Sizi bağlıyorum ... Sizi bağlıyorum...

AMÉDÉE

[boş bir bakışla] '...Boş bakışlı yaşlı kadın...'

MADELEINE

[önceki gibi] ...Bekleyin, lütfen, sizi bağlıyorum...

AMÉDÉE

[Gözünde ani bir parlaklıkla, 'buldu'.] ...Oh, evet; pek iyi olacak!...

MADELEINE

[önceki gibi] Bağlandınız...

AMÉDÉE

Madeleine!... Az önce yazdığım şeyi sana okumamı ister miydin?... İyi olup olmadığını bana söyleyebilirsin!...

MADELEINE

[AMÉDÉE'nin ne söylediğini duymak için telefon kulaklığını azıcık kaldırmıştır.] Şu anda vaktim yok!... Bir dakika içinde!... [Bir başka telefon.] Alo... Bekleyin lütfen... [Telefonlar hızla birbiri arkasında devam eder; saatin ibreleri sürüklenip gider; o konuşur.] Onu bağlıyorum... onu bağlıyorum... onları bağlıyorum... Alo, alo... alo... onu bağlıyorum... onu bağlıyorum... onları bağlıyorum... Alo... Alo!...

[AMÉDÉE, karısının telefon santrali başında tamamen meş-

gul olduğu gerçeğinden yararlanarak, sessizce kalkar, soldaki kapıya doğru gider, kapı aralığında durarak odanın içine bakar, karısının kendisinin ne yaptığını görmediğinden emin olmak için başını döndürür ve sonra yavaş yavaş odaya girer, kapıyı yarı açık bırakır. MADELEINE'in kulaklarında hâlâ kulaklık; bir başka vızıltı.)

Alo, evet, size yardımcı olabilir miyim?...Hayır, bayan, hayır, biz bir Cumhuriyet'iz şimdi... 1870'ten beri bayan... *[Yerinden ayrılmadan, AMÉDÉE'ye]* Amédée, neden bir cereyan var?... *[vızıltı]* Evet, onu bağıyorum... Amédée, beni duyuyor musun?... *[Başını çevirir ve onun yokluğunu fark eder.]* Oh! O odaya yine girmiş... Ne ümitsiz, ne inatçı bir yaratık... *[Saat 10.15'i gösterdiğinde, kalkar ve soldaki kapıya doğru ilerler, kızgınca, ayaklarını sürükleyerek.]* Amédée, duyuyor musun? Oyununu yazmak yerine, orada uğraşıyorsun! Seni çağırıyorum!

[Odaya girer, kapıyı yine yarı açık bırakarak; yalnızca sesleri duyulabiliyor; zaman zaman telefon santralında kısa bir vızıltı oluyor, çok yüksek sesli değil ve cevaplanmamış kalıyor.]

MADELEINE

[odadan, kulisin solunda] Onu seyreliyordun...

AMÉDÉE

Kendimi tutamadım...

MADELEINE

Bir yararı olmaz, yardım etmez.

AMÉDÉE

Birdenbire umutlandım... Merak ettim eğer... yok olmuş olabileceğini düşündüm...

MADELEINE

Yalnızca öyle, tamamen kendi kendine! Sen aklını kaçırmışsın!

AMÉDÉE

Mucizelerin günü geçti... maalesef...

MADELEINE

Haydi gel şimdi... *haydi gel!*

[MADELEINE *soldaki odadan, arkasında Amédée'yi sürükleyerek çıkarır.*]

AMÉDÉE

Kendimi oldukça hasta hissediyorum!... Ona her baktığımda.

MADELEINE

Bakma o zaman! Onun odasına ne için gittin?

AMÉDÉE

Kendimi oldukça hasta hissediyorum...

MADELEINE

Yazmaktan vazgeçmek için herhangi bir bahane...

AMÉDÉE

Yine büyümüş. Yakında, divan onun için yeterince büyük olmayacak. Ayakları ucunu geçmiş bile. Onbeş yıl önce oldukça kısa olduğunu hatırlar gibiyim. Ve öyle genç. Şimdi kocaman bir beyaz bıyığı var. O beyaz bıyık ile oldukça muhteşem. Yirmi ve onbeş; bu onu yalnızca otuzbeş yapar, herşeye rağmen. Gerçekten yaşlı değil...

MADELEINE

Ölümler yaşayanlardan daha hızlı yaşanır. Herkes bilir bunu...

[AMÉDÉE, *oldukça etkilenmiş, gider ve koltuğa gömülür; MADELEINE sahnenin ortasındadır.*]

AMÉDÉE

Oh! Ne büyük turnakları var!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MADELEINE

Onları her gün kesemem. Yapacak başka işlerim var! Geçen hafta bir avuç dolusunu çöp tenekesine attım... Hiçbirini yapmak kolay değil. Ben yalnızca bir hizmetçiyim, öyleyim, yalnızca köle gibi çalıştırılan biri, herkese hizmetçilik yapan.

AMÉDÉE

Ayak tırnakları ayakkabısının içinden doğru büyümüş...

MADELEINE

O zaman ona başka bir çift al, atacak paran varsa! *Benim* ne yapmamı bekliyorsun? Sana hiç vermeyeceğim! Biz çok fakiriz! Anlayabildiğini zannetmiyorum.

AMÉDÉE

Peki, ama ona benimkini veremem, öyle değil mi? Benim de bir çift var. Ayrıca, ona asla olmaz... Şimdi ayakları öyle çok büyümüş ki! *[Vızıltı; MADELEINE hızla telefon santralına gider.]*

MADELEINE

Alo, evet? Size yardım edebilir miyim? *[Bu arada AMÉDÉE koltuğundan kalkar, soldaki yarı açık kapıya doğru ilerler, ve büyük bir hayretle gözüne dikip bakar.]* ...Hayır, efendim, orada değil... En azından, öyle olduğunu düşünmüyorum.

AMÉDÉE

[hareket etmeden] Kepenkler sıkıca kapanmış. Yine de onun odası karanlık değil.

MADELEINE

[Amédée'ye doğru ilerler; ofisinden her ayrıldığında, başlığını çıkarır; döndüğü zaman da onu tekrar bakar.]

Işık gözlerinden geliyor. Yine kapakları kapatmayı unutmuşsun.

AMÉDÉE

Gözleri yaşlanmamış. Hâlâ aynı güzellikte. Büyük yeşil gözler. Fenerler gibi parlıyor. Onları gidip kapatsam iyi olur.

MADELEINE

Ve *sen* güzel olduklarını düşünüyorsun! Konuşman kitaplardaki gibi. Sendeki ilham gerçek hayata da yeter. Güzellik için komik bir düşünce, yine de.

AMÉDÉE

Komik olsun diye söylemedim.

MADELEINE

Onun güzelliği olmadan da yapabilirdik, çok fazla yer kaplıyor. [*Bitişik odadan gelen hafif çatırtı sesleri duyulabiliyor.*] Onu duydun mu?

AMÉDÉE

Büyüyor. Tamamen doğal. Dal budak salıyor.

MADELEINE

Onu ne sanıyorsun, bir ağaç mı? Sadece kendi evindeymiş gibi hareket ediyor! Baksana yakında her yeri kaplayacak! Nereye koyacağım? *Sen* aldırıyorsun. *Senin* ev işi yapman gerekmiyor!

AMÉDÉE

Tabii, biliyorum, o bize çok sorun çıkarıyor, ama buna rağmen benim üstümde büyük bir etki yaptı. Düşündükçe... ah, herşey öyle farklı olabilirdi ki...

MADELEINE

Şimdi sanırım orada durup birşey yapmamak için bir başka bahane bulacaksın... *Git ve yaz!*

AMÉDÉE

Peki!... Peki!... [vızıltı]

MADELEINE

[AMÉDÉE yazı masasına doğru giderken] Bir saniye bile huzur olmuyor! [telefon kulaklığını alarak, Amédée'ye] Kapıyı kapat! [Telefona cevap veriyor.] Alo, evet, size yardım edebilir miyim?...

AMÉDÉE

[Kapıya gider, elini kapı tokmağına koyar, yine odanın içine bakar, telefon santrali başında meşgul olan Madeleine'e göz atar ve kararsız görünür; sonra kapıyı kapatır ve çalışmak için yine masasına döner, oturur.]

‘Yaşlı adam yaşlı kadına der...’[bir başka vızıltı]

MADELEINE

[Amédée'ye, telefona cevap vermeden önce] Hâlâ kapakları kapatmamışsın! [telefonda] Evet, Zatialiniz Belediye Reisi? Sizi Belediye Reisinin karısına bağlayacağım.

AMÉDÉE

Ben gidiyorum...

[Kalkar ve soldaki kapıya doğru gider; çıkmadan MADELEINE konuşur :]

MADELEINE

[Amédée'ye. Saatin şimdi 11.15'i göstermesi gerekiyor.] Gidip alışveriş yapabilirsin, yoksa öğle yemeği için bir şeyimiz olmayacak. Sepe-ti al.

AMÉDÉE

[sinirli] Bu şartlar altında yazmak kolay değil. Ve sen devam edemediğime şaşıyorsun. Daha sonra yine benim suçum olduğunu söyleye-

ceksin. Çalışamıyorum, çalışamıyorum! Entelektüel iş için gerekli normal şartlarım yok...

MADELEINE

Şimdiye kadar neyi hayal ediyordun? Her zaman çalışma isteğini sanki son dakikada keşfediyorsun.

AMÉDÉE

Bu doğru değil!...

MADELEINE

Ben de ofisimi bırakamam. Bunu kendin de görebiliyorsun. Senin bizi geçindirecek başka bir yol bulmadığın sürece, işimi kaybetme riskine giremem. Bunun hoşuma gittiğini sanmıyorsun, değil mi? Tabii, ikimizin de aç kalmasını istiyorsan, benim için hepsi aynı.

AMÉDÉE

Benim için de hepsi aynı. Bu hayat yaşanmaya değer!

MADELEINE

Yeterince yiyecek bulmasaydın, bilmiyorum ne yapardın. Her zaman şikayet ediyorsun, çok açsın, bütün gün tıkmak istiyorsun... [vızıltı] Söylediğimi duyuyor musun? [Telefona cevap verir.] Size yardım edebilir miyim, bayan! [Amédée'ye] Çabuk ol ve sepeti al yoksa pazarda birşey kalmayacak!

[AMÉDÉE soldaki kapıya doğru ilerler ve elini kapı tokmağına koyar.]

MADELEINE

[Hâlâ telefon santralının başında, onu seyreder.] Onun odasına şimdi ne için giriyorsun?

AMÉDÉE

Sepet... sepet... bana sepeti almamı söyledin!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://fantey.org>

MADELEINE

Onun konulduğu yer orası değil! Hiçbir şeyin nerede olduğunu hiç bilmiyorsun! [vızıltı] Alo... bir dakika, lütfen! [Amédée'ye] Orada masanın altında.... Konulduğu yer orası. Bir dahaki sefere unutmayaya çalış.[telefonda] Numara meşgul!

AMÉDÉE

[Eğilir ve sepeti görür.] Ah evet!... Vc ip?

MADELEINE

Sepetin içinde. [telefonda] Evet, Bayan, tabi size resmi demeci okurum... Benim için bir zevktir.

AMÉDÉE

[Sepeti alır ve dik durur.] Ah evet, bu oldu.

MADELEINE

[telefonda] On tondan fazla ağırlığı olan kamyonlar için yasak... Dikte hızında mı alabiliyorsunuz? Pekala bayan. Evet, yavaş okuyacağım. Hiç sorun değil... Acele etmeyin, benim bir acelem yok...

AMÉDÉE

[Sapına bir ip bağlı olan sepeti tutarak çok yavaş gerideki pencereye yürür; saatin ibresi şimdi 11.45'te olmalı.]

Bu ip fazla uzun değil. İyi ki birinci katta oturuyoruz.

MADELEINE

[telefonda] On tondan fazla ağırlığı olan kamyonlara yasak... Doğru, on ton... daimi yoldan geçmek...

[AMÉDÉE yavaşça jaluzileri yükseltir, ya da kepenkleri az uzağa iter ve, ipi tutarak, sepeti indirir.]

Amédée, ne yapıyorsun? İnsanlar bizi görecek!

AMÉDÉE

[başı Madeleine'e doğru çevrilmiş] Sepeti indirmem gerekiyor!...

MADELEINE

[*telefonda*] Hayır... Kocamla konuşuyordum, çok özür dilerim... [*Amédée*'ye] Sakın sosis alma, domuz eti mideni bozuyor. [*telefonda*] ...geceyarısı ve sabah sekiz arasında daimi yolu geçmeyi...

AMÉDÉE

[*Madeleine*'e] O zaman ne almalıyım?

MADELEINE

[*Amédée*'ye] Ne istersen al. [*telefonda*] ...yazılı yetki olmadan...

AMÉDÉE

[*Olasılıkla aşağıda, sokaktaki birine seslenerek*] İçine bir kilo erik koyun, lütfen!... Bir krem peynir.

MADELEINE

[*telefonda*] ...Sağlık Müffetişinden yazılı yetke olmadan...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] ...İki peksimet, iki kap yoğurt...

MADELEINE

[*telefonda*] ...Polis karakollarına yazılı dilekçe verilmesi üzerine temin edilebilen....

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] ...elli gram sofratuzu...

MADELEINE

[*önceki gibi*] ...ilin polis müdürü tarafından onay için ikinci kez imza edilmiş...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] ...bu kadar... teşekkür ederim... Bırakabilirsiniz. [*İple sepeti yukarı çeker.*]

MADELEINE

[önceki gibi] Alo... Evet, doğru bayan... Oh, hayır... tekrar okumanıza gerek yok... aynı şekilde teşekkürler ederim.

[AMÉDÉE sepeti içeri çekmiş ve kepenkleri kapatmıştır; gidip sepetin içindekileri masanın üzerine boşaltır, not defterlerinin yanına. Saate göre öğle vaktidir.]

MADELEINE

Saat oniki. [Telefon kulaklıklarını yere bırakır.] Nihayet!... [Başlığını çıkarır ve Amédée'ye doğru gider.]

AMÉDÉE

Bitirdin mi?

MADELEINE

Evet; ve zamanı da gelmişti. Tükendim... Bu marka krem peynirini sevmiyorum. Pırasaları unutmuşsun.

AMÉDÉE

Bana hiç almamı söylemedin. [başıyla soldaki kapıyı işaret ederek] Diyorum ki, Madeleine, o bizi affetmiş midir?

MADELEINE

[Masada, soldaki kapıya doğru, AMÉDÉE hâlâ aynı yerde.] Bilmiyorum.

AMÉDÉE

Söyleyemeyiz. [Kapıya doğru bir hareket yapar.]

MADELEINE

Otur ve ye. Niçin bekliyorsun?

AMÉDÉE

[Madeleine'in yanına oturur, ama seyirciye bakıyor.] Bizi affetmiş olabilir. Buna inanıyorum. [Uzun ağız bir sessizlik; erklerini yiyorlar.]

Ah, bizi affettiğinden bir cmin olabilseydik! [*Bir sessizlik daha.*]

MADELEINE

Bizi affetmiş olsaydı, büyümesi durmuş olurdu. Hâlâ büyüdüğüne göre, hâlâ düşmanlık hissediyor olmalı. Hâlâ bize karşı kin besliyor. Ölüler aşırı derecede kincidir. Yaşayanlar çok çabuk unutulur.

AMÉDÉE

Lanet olsun! önlerinde bütün bir hayat var onların!... Belki o ötekiler kadar kötü değildir. Sağken çok kötü değildi...

MADELEINE

Sen öyle düşünüyorsun! Hepsi aynı. Bak, sana onun büyüdüğünü söylüyorum. Her tarafa mantarlar saçıyor. Bu kötülük değilse!

AMÉDÉE

Belki isteyerek yapmıyordur! Çok yavaş büyüyor... yalnızca azar azar.

MADELEINE

Biraz daha her gün, her gün biraz daha, hepsi toplanıyor... [*sessizlik*]

AMÉDÉE

Gidip bakarsam senin için bir zararı olur mu? Belki de durmuştur.

MADELEINE

Sofrada onun hakkında konuşulmasına izin vermeyeceğim.

AMÉDÉE

Keyfini bozma, Madeleine...

MADELEINE

Öğle yemeğini huzur içinde yemek istiyorum. Hiç olmazsa, yemek

saatlerinde huzur ve sessizliğimiz olsun. Bütün gün yeterince üzüntülerim var. Çok fazla şey istemiyorum, umarım!...

AMÉDÉE

Hayır, Madeleine. Nasıl istersen, Madeleine. [*Sessizlik içinde yerler.*]

MADELEINE

Burası öyle sıcak ki. Boğuluyorum...

AMÉDÉE

Bunu fark etmemiştim.

MADELEINE

Kapıyı aç, ve biraz hava alalım...

AMÉDÉE

Hangi kapıyı?

MADELEINE

[*soldaki kapıya işaret ederek*] Onu. Sokak kapısını açmayı elbette düşünmüyordun.

AMÉDÉE

Yine heyecanlanıyorsun.

MADELEINE

Ona bakmak istediğimden değil, sana söyledim. Çok sıcak bastı. Bir nefes hava istiyorum, o kadar.

AMÉDÉE

Şimdi dinle, Madeleine... Bu çok akıllıca değil.

MADELEINE

Lütfen söylediğim gibi yap.

AMÉDÉE

Pekala... Fakat bunun bir hata olduğunu düşünüyorum... [*Kalkar, kapıyı açar, ve masaya döner.*] Daha fazla serinletmeyecektir, biliyorsun. Daha fazla hava olmayacak. Onun odasındaki pencereler kapalı. [*MADELEINE oturduğu yerden açık kapıdan içeri gözünü dikip bakıyor; yemesi bitmiştir.*] Aç değil misin? [*MADELEINE cevap vermez.*] Aç değil misin?

MADELEINE

Ah, beni rahat bırak, bana nefes alacak zaman ver... [*İkisinin de gözü odaya dikilmiş. Kısa bir sessizlik.*] Bunu hak etmek için ne yaptım ki... bu şekilde zulüm görmek için...

AMÉDÉE

Bu benim için de tamamen aynı, biliyorsun...

MADELEINE

Hayır, değil. Sen o kadar çok hissetmiyorsun, o kadar hassas değilsin.

AMÉDÉE

Peki, ben...

MADELEINE

Öyle demek istemedim. Seni suçlamıyorum. Sen sadece benden şanslısın.

AMÉDÉE

Senden şanslı mı?

MADELEINE

Tabii. Hiç olmazsa sen başka bir şey hakkında yazar ve düşünebilirsin, bütün kitapların ve edebiyatınla, onun üzüntüsünden kaçabilirsin... oysa benim hiçbir şeyim yok... ofis ve ev işi dışında hiçbir şey...

AMÉDÉE

Zavallı Madeleine!

MADELEINE

[*sinirlenmiş*] Senin acımana da ihtiyacım yok... [*Kısa bir sessizlik; odaya doğru bakarlar.*]

AMÉDÉE

Neredeyse nefes aldığını düşünürdün. [*Kısa bir sessizlik.*] Ne kadar etkileyici bir yüzü var! [*sessizlik*] Neredeyse bizi duyabildiğini düşünürdün.

MADELEINE

Peki, onun hakkında kötü birşey söylemiyoruz! [*sessizlik*]

AMÉDÉE

Yakışıklı.

MADELEINE

Yakışıklı *idi* . Şimdi çok yaşlı.

AMÉDÉE

Hâlâ yakışıklı!... [*sessizlik*] Bizi affetmiş midir artık? Bizi affetmiş midir? [*kısa duraklama*] Onu en iyi odaya koyduk, evlendiğimiz günkü *bizim* yatak odamıza. [*Madeleine'in elini tutmaya çalışır, ama o onu geri çeker.*]

MADELEINE

Yemeğini bitir! Brrr!... Çok üşüyorum...

AMÉDÉE

Kapıyı kapatmamı ister misin?

MADELEINE

[*onu dinlemeyerek*] *Salımı getir.*

AMÉDÉE

[*Yavaşça ayağa kalkar, durur ve bir an için gözlerini dikip odanın içine bakar, sonra da yemek odasının bir başka bölümünde Madeleine'in şalını aramak için gider, ve konuşur.*]

Neredeyse bizi görebildiğine inanırdım!

MADELEINE

Yine kapakları kapatmayı unutmuşsun! Görüyorsun, hiç hatırlamazsın! Bu her zaman, her zaman bana kalıyor!

AMÉDÉE

Evet... gidip şalını alıp getireceğim, üşüyorsun sen!...

MADELEINE

Göz kapaklarını kapatsan daha iyi! [AMÉDÉE soldaki odaya yönelir: *Merdivenlerden ayak sesleri duyulur; sonra bir öksürük.*]

AMÉDÉE

[*yatak odasına bir metre kala durarak*] Ssh! Birisi geliyor.

MADELEINE

Peki, kim olduğunu düşünüyorsun? Eve gelen komşulardan biridir. Onbeş senedir bizi görmek için hiç kimse gelmemişti! Herkesle yakınlığımızı kaybetmişiz.

AMÉDÉE

Bir ziyaret yeterli olurdu. [Merdiven sahanlığında bir ses duyulur.] Dinle! [Birinin belli belirsiz 'Buccinioni' dediği duyulabiliyor.] Bizim adımızı söylediklerini duydum.

MADELEINE

[*dehşete kapılarak*] Hayal ediyorsun! [Ancak, 'Buccinioni' ismi yine duyulur, bu kez daha açık olarak. MADELEINE ayağa kalkar.] Aman Tanrım!... [Amédée'ye] Sana demedim mi? [İkisi de soluk soluğa dinlerken şu sözler duyulur:]

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

POSTACININ SESİ

[merdiven sahanlığında] M.Buccinioni'nin dairesi lütfen?

KAPICININ SESİ

[merdiven sahanlığında] Tam karşıda. Mutlaka içerdedirler. Hiç dışarı çıkmazlar. [Bir kapının kapatılış gürültüsü.]

MADELEINE

[Amédée'ye] Bizim için olduğunu sana söylemiştim... Ah canım, ah canım!

AMÉDÉE

[Aklını kaybetmiş gibi] Aklımızı kaybetmemeliyiz... [Sağdan bir vuruş duyulur.]

MADELEINE

[soldaki kapıyı işaret ederek] Allah aşkına o kapıyı kapat!

[AMÉDÉE acele kapıyı iterken, MADELEINE oraya fırlar ve sıkışık durumdaymış gibi ona arkasını vererek durur; paniğe kapılmış: sağdaki kapı daha çok vurulur. Eli kalbinde :]

Git ve bak... [AMÉDÉE duraksar.] Git ve bak. Cevap vermeme-nin yararı yok.

Yoksa daha kötü olur. Bir kapıyı kırıp girmek öyle kolaydır ki.

[AMÉDÉE sağdaki kapıya yönelirken, sahanlıktan şunlar duyulur:]

KAPICININ SESİ

Biraz daha hızlı vur! Daima evdedir onlar! [birkaç vuruş]

MADELEINE

[hareket etmeden, fısıldayarak] Aç onu, haydi git... [AMÉDÉE öyle yapmak için ilerler.] Hayır, yapma...

AMÉDÉE

[*Madeleine'e*] Bir yararı olmazdı. Bir kapıyı kırıp girmek öyle kolaydır ki.

MADELEINE

Kapı deliğinden bir bakıp kim olduğunu gör önce.

AMÉDÉE

[*Madeleine'e*] Ssh!

[*Sonra dikkatle eğilip anahtar deliğinden bakar. Sahanlıktan şunlar duyulur.*]

KAPICININ SESİ

Daha hızlı vur, seni duymuş olamazlar.

[*Bu,MADELEINE ve AMÉDÉE'yi fena halde yerinden sıçratır.*]

MADELEINE

[*kalbi çarparak*] Aman Tanrım! Yeryüzünde kim olabilir? Hiç kimseyi tanımıyoruz...

AMÉDÉE

[*toplanarak, Madeleine'e*] Postacı!

POSTACI

[*dışardan*] M.Buccinioni! M.Buccinioni!

MADELEINE

[*dehşete düşmüş*] Bir postacı! İmkansız! Bir yanlışlık yapmışsın... Hepsi senin suçun, sen ve senin eski arkadaşların, hepsi senin eski arkadaşlarının yüzünden...

AMÉDÉE

[*Herhangi birinin odaya girmesini önlemeye hazır şekilde açılmış kollar ile MADELEINE orada nefes nefese durur.*]

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranfey.org>

Hemen geliyorum! Kapıyı açacağım, neden açmayayım sanki? [*Kapıyı açar. POSTACI içeri girer.*] Görüyorsun, içeri girebilirsin, artık kapıyı açtım, hemen içeri gel, saklayacak hiçbir şeyim yok, bu apartman dairesinde saklanacak hiçbir şey yok.

MADELEINE

[*kapı çerçevesine sıkıca sarılmış*] Saklayacak hiçbir şeyimiz yok, bu apartman dairesinde saklanacak hiçbir şey yok.

AMÉDÉE

Karım ve ben biraz önce söylüyorduk: ‘Neden kapıyı açmayalım ki?’

POSTACI

[*olağanüstü hiçbir şey yokmuş gibi*] Çok doğal, Efendim.

MADELEINE

[*kıpırdamadan, Amédée’ye*] Neden doğal diyor? [*postacıya*] Neden doğal olduğunu söylüyorsun?

POSTACI

[*hâlâ oldukça kaygısız*] Size bir mektup...

AMÉDÉE

Oh hayır, olamaz.

MADELEINE

Bize kim yazardı? Az önce kocama bunu söylüyordum! Gerçekten sadece bir postacı mısınız?

AMÉDÉE

[*Madeleine’e*] Tabii ki öyle, Madeleine. Sen ne düşünüyorsun?

MADELEINE

[*postacıya*] O zaman, bizim için bir mektubun olması mümkün de-

ğil! İnsanların bize yazması için kim olduğumuzu düşünüyorsun?

POSTACI

Evet, Bay Amédée Buccinioni için bir mektup!

MADELEINE

Bu adımız! *[Kapıdan azıcık çekilmiştir, ama bunu fark eder etmez hızla geri döner.]* Bu odada hiçbir şey, hiç kimse yok!

AMÉDÉE

[postacıdan mektubu alarak] Baksanıza, evet o haklı! Bu şaşırtıcı, ama bu bizim için: Amédée Buccinioni...

MADELEINE

Ne kadar korkunç! *[AMÉDÉE mektubu incelerken, POSTACI gitmek için döner.]*

AMÉDÉE

Bak! Bu bir hata, bu gerçekten bir hata!

POSTACI

Siz Bay Amédée Buccinioni değilsiniz o zaman?

AMÉDÉE

Ben Paris'teki tek Amédée Buccinioni değilim! Paris'teki insanların neredeyse yarısında o ad var.

[POSTACI geri uzatılan mektubu alır. Soldaki odadan bir çatırtı gelir. MADELEINE, dehşete kapılmış, bir çığlık atar, sonra da sesi örtmek için yüksek sesle ve devamlı bir gülme başlatır.]

POSTACI

Yine de numara yirmidokuz Generals Road'dan M.Amédée Buccinioni olduğunuzu anlıyorum...

AMÉDÉE

Birden fazla numara yirmidokuz, Generals Road var, birden fazla Generals Road var, bunlardan pek çok var... [*Tam kapının yanında, yere endişeyle bakar, ve hâlâ hareketsiz olan Madeleine'e bir şey gösterir.*] ...bir tane daha. Madeleine! ...generaller mantarlar gibi filiz verir...

POSTACI

[*İfadesiz bir yüz*] Siz ev mantarları mı yetiştiriyorsunuz?

AMÉDÉE

[*hızla, Postacıya*] Görüyorsun, bu gerçekten bir hata. Ben Amédée Buccinioni değil, ama A-MÉ-DÉE- Buccinioni'yim; yirmi-dokuz Generals Road'da değil, ama yirmidokuz Generals Road'da kalıyorum...Görüyorsun, mektup üzerinde Amédée'nin büyük harfi A yuvarlak yazılmış; Benim Hristiyan adım, Amédée, Latin harfi ile başlar...

MADELEINE

Onu vaftiz babasından sonra adlandırmada ısrar ettiler! Görüyorsun, bu bir hata *idi*.

POSTACI

[*mektubu inceleyerek*] Haklısınız, beyefendi, sizin dediğiniz doğru.

AMÉDÉE

[*postacıya*] Bizi hiç kimse hiç bilmiyor, hiç kimse bize asla yazmaz, sizi temin ederim.

POSTACI

Sizi rahatsız ettiğime üzgünüm. İmzalayın, lütfen, beyefendi! [*Bir not defteri uzatır.*]

MADELEINE

Bize. Onu imzalatmayacaksın, değil mi? Biz saygı değer insanlarız.

POSTACI

Oh, zararı yok, Bayan. Zorunlu değil. Çok özür dilerim. İyi günler size! *[Gitmek için döner.]*

MADELEINE

Biz size bir kadeh şarap ikram edemeyeceğimize üzgünüz. Evde hiç bir şeyimiz yok; görüyorsunuz, kocam içmez.

AMÉDÉE

[postacıya] Bu çok doğru. Ben içmem. Bana iyi gelmiyor.

MADELEINE

Gerçekten çok üzgünüz.

POSTACI

Önemi yok. Adet değildir Paris'te. Bir kadeh şarap alanlar yalnızca taşra postacılarıdır. *[Gider.]*

[AMÉDÉE ona kapıyı açmak için hızla ilerler.]

AMÉDÉE

Güle Güle! *[Kapıyı kapatır, bir an için anahtar deliğinden gözünü dikip bakar, sonra hareketli şekilde toplanır.]* Öf!... Herşeye rağmen bize değilmiş! Sinirlendiğini düşünüyor musun?

MADELEINE

[Şikayet ederek, sahnenin ortasına geliyor.] Hiç kimse bize asla yazmaz! Bir tek kişi değil! Bir arkadaşımız kalmadı! Herkesden kopuk, tamamen herkesden! Onları eve davet edemezdik.

AMÉDÉE

[Her yerde mantar arıyor.] Şimdi, az önce bir tane gördüğüme yemin edebilirim!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MADELEINE

[*Odayı işaret ediyor ve cümlesini bitiriyor.*] ...O burada iken...

AMÉDÉE

[*Dizüstü çöküyor, sonra tekrar ayağa kalkıyor, elinde bir mantar.*] İşte burada! Onu buldum!

MADELEINE

Yemek odasındakilerin ikincisi... onu masanın üstüne koyma, saçkın, sağlıklı değil, ve zehirli olduklarını biliyorsun. [*kısa bir sessizlik*] Dinle, bugün kuralını bozmana izin vereceğim. Bir kadeh şarap al, git hadi, öyle dertli görünüyorsun ki! [*Müthiş bir çatırtı birdenbire bitişik odadan duyulur.*] Oh! Korkuyorum!

AMÉDÉE

Bu yalnızca o, Madeleine, korkma!

[*Aynı yönden şiddetli bir cam kırılma sesi; AMÉDÉE acele kapıya koşar, peşinden MADELEINE.*]

MADELEINE

Orada öyle durma! Git ve bak!

AMÉDÉE

Şimdi ne olmuş olabilir! [*İkisi de açık bıraktıkları kapıdan kaybolur; solda, kulisten.*] Pencereyi kırıp parçalamış!... Kafası dosdoğru içine girmiş!

MADELEINE

[*kuliste*] İki uçta birden büyüyor! Şimdi neye kalkıştı! Birşey yap Amédée. Komşular onu görecektir! Kafasını içeri çek!

AMÉDÉE

[*kuliste*] Benim yaptığım şey de bu!

MADELEINE

[arkası kapıya dönük] Acele et! [büyük bir gümbürtü] Kafasını yerde sürükleme! Sen beceriksiz bir şeytansın!

AMÉDÉE

[kuliste] O kadar kolay değil!

MADELEINE

Onu ayağa kaldır. Kafasını yastığın üstüne koy. Gözlerini kapatmayı unutma!

AMÉDÉE

[kuliste] Yapamıyorum. Yeterince yer yok.

MADELEINE

[hâlâ kapı aralığında] Peki, onu ikiye katla o zaman, onu ikiye katla, bu oldukça kolay! [AMÉDÉE'nin zorlukla nefes aldığı duyulabiliyor.] Hayır, öyle değil. [MADELEINE odaya gider; ve sözleri duyulabiliyor.] Ben yapayım! [AMÉDÉE'nin sırtı şimdi görünür, kapı aralığında. Kulisten .] İşte o kadar. Bunun gibi. Sana her şeyi göstermem gerekiyor!

AMÉDÉE

[hâlâ kapı aralığında] Elimden geleni yapıyordum... Sen hiç tatmin olmuyorsun... Komşular pencerelerinden bakıyor mu?

MADELEINE

[kulisten] Hayır...Gel ve bana yardım et. Her zaman en zor kısmı tek başıma yapmam için beni bırakıyorsun.

AMÉDÉE

[Bir kere daha odada kaybolur; kapıyı açık bırakır; söyledikleri duyulabiliyor.] Ama senin istediğini düşündüm...

MADELEINE

[Daha yumuşak bir sesle, ama hâlâ sahne dışında.] Şimdi çek, daha

fazla çek! [*Çabalan açıkça duyulabilir; büyük bir gümbürtü.*] Dikkat et! Dikkatli ol! [*gene günlütü*] Kepenkleri iyice kapat! Burası soğuk olacak şimdi, cam olmayınca!

AMÉDÉE

Neden ama kış değil daha. [AMÉDÉE ve MADELEINE *tekrar görünür.*]

MADELEINE

Başka söz istemez!

AMÉDÉE

Görüyorsun, sonunda herşey iyi.

MADELEINE

[*Kapıyı kapamak üzereyken fikrini değiştirir.*] Git ve gözlerini kapat! Yine unutmuşsun! [AMÉDÉE *odaya doğru yürümeye başlar.*] Komşular duymuş olmalı.

AMÉDÉE

[*duraklayarak*] Öyle yapmamış olabilirler. [*kısa sessizlik*] Onlardan hiç ses yok!... Ayrıca, günün bu saatinde...

MADELEINE

Birşey duymuş olmalılar. Hepsi sağır değil.

AMÉDÉE

Hepsi değil, olamazlardı. Fakat dediğim gibi, günün bu saatinde...

MADELEINE

Onlara ne söyleyebilirdik?

AMÉDÉE

Postacı olduğunu söyleyebilirdik!

MADELEINE

[arkasını seyirciye dönerek ve arka pencereye bakarak] Postacıydı onu yapan! P-o-stacıydı! [Amédée'ye] Bize inanacaklar mı? Postacı gitmiş olmalı, şimdiye kadar.

AMÉDÉE

Daha iyi. [yüksek sesle, sahnenin gerisine bağırarak] P-o-stacıydı!

MADELEINE

AMÉDÉE

P-o-stacıydı! P-o-stacı! [Susarlar, ve yankısı duyulur.]

YANKI

P-o-stacı! P-o-stacı! P-o-stacı! O-o-stacı!

AMÉDÉE

[kendi ve MADELEINE, ikisi de seyirciye doğru dönerek] Görüyorsunuz, yankısı bile bunu tekrarlıyor.

MADELEINE

Belki, yankısı değildir!

AMÉDÉE

Bizim davamızı güçlendirir bu, her durumda. İşte bir mazaret!... Oturalım.

MADELEINE

[oturarak] Hayat gerçekten imkansızlaşıyor. Pencereye yeni camı nereden bulacağız?

[Birdenbire bitişik odadan duvara şiddetli bir vuruş duyulur; oturmak üzere olan AMÉDÉE, yine ayağa kalkar, perçinlenmiş gibi gözlerini sahnenin sol noktasına dikmiş; MADELEINE aynısını yapar.]

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MADELEINE

[feryad ederek] Ah!

AMÉDÉE

[aklı başından gitmiş] Sakin ol, sakin ol! [Soldaki kapı ağır ağır çekilir, sürekli bir baskı altındaymış gibi.]

MADELEINE

[Bayılacak gibi, ama hâlâ ayakta, yine bağırır] Ah! Tanrı bize yardım etsin!

[Sonra AMÉDÉE ve MADELEINE, dehşetten dilleri tutulmuş, iki kocaman ayağın açık kapıdan yavaşça kaydığını ve yaklaşık yarım metre sahneye doğru ilerlediğini izlerler.]

MADELEINE

Bak!

[Bu doğal olarak kederli bir bağırış, yine de belli bir tutukluluk havası olmalı; tabii, korku ifade etmesi gerekir, ama, her şeyin ötesinde öfke. Bu sıkıntılı bir durumdur, fakat hiç de olağandışı gözükmemesi gerekir; ve oyuncular bu sahneyi oldukça doğal bir şekilde oynamalıdır. Bir 'ağır darbe'dir tabii, aşırı derecede bir 'ağır darbe', ama bundan daha kötü değil.]

AMÉDÉE

Bakıyorum. [Hızla ileri yürür, ayağını kaldırır ve dikkatlice onu bir tabure veya sandalyeye yerleştirir.] Hoş, çekilir şey değil!

MADELEINE

Şimdi bize ne yapıyor? Ne istiyor!

AMÉDÉE

Giderek daha hızlı büyüyor!

MADELEINE

Birşey yap, olmaz mı!

AMÉDÉE

[*dehşete düşmüş, ümitsizce*] Yapılacak hiçbir şey yok, hiçbir şey. Ya-pacağımız hiçbir şey kalmadı korkarım! Bir geometrik dizi oldu.

MADELEINE

Geometrik dizi!?

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Evet... ölülerin düzelmez hastalığı! Burada bizimle bu-nu nasıl kapmış olabilir!

MADELEINE

[*kontrolünü kaybederek*] Ama bize ne olacak! Aman Tanrım, bize ne olacak! Bunun olacağını söylemiştim sana...Bundan emindim...

AMÉDÉE

Gidip onu katlayacağım...

MADELEINE

Bunu zaten yaptın!

AMÉDÉE

Gidip onu yuvarlayacağım...

MADELEINE

Bu onun daha fazla büyümesini durdurmaz. Bütün yönlerde birden büyüyor! Onu nereye koyacağız? Onunla ne yapacağız? Bize ne olacak! [*Başını ellerinin içine gömer ve ağlar.*]

AMÉDÉE

Haydi Madeleinc, moralini düzelt!

MADELINE

Oh hayır! Bu çok fazla, bu herkesin dayanabileceğinden fazla...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AMÉDÉE

[onu rahatlatmaya çalışarak] Herkesin problemleri var, Madeleine.

MADELEINE

[ellerini oğuşturarak] Bunu yaşamak saymıyorum! Hayır, hayır, buna dayanılmaz.

AMÉDÉE

Benim ailemi düşün, örneğin, onların vardı...

MADELEINE

[gözyaşları içinde, sözünü keserek] Ve şimdi bütün mantarlarını buraya getirecek. Sen iki tane buldun bile, bu bir uyarıydı. Anlamalıydım... [bitişik odadan daha büyük çatırtı sesleri]

AMÉDÉE

[önceki gibi] Bazı insanlar bizden daha kötü durumda!

MADELEINE

[içini çekerek ağlıyor, gözyaşlarıyla, çok tizintili] Bunun doğal olmadığını anlamıyorsun, bu insanlık dışı, olan bu, insanlık dışı, tamamen insanlık dışı! [Bir sandalyenin üstüne çöker ve içini çekerek ağlar; başı ellerinin arasında; arada bir inler.] Bu insanlık dışı, olan bu, insanlık dışı... insanlık dışı... insanlık dışı...

AMÉDÉE

[Bütün bu süre içinde bir kenarda aciz şekilde dumaktadır, kolları yanlarından sarkarak, şimdi Madeleine'e bakıyor ve sanki onu teselli etmek için, bir adım daha yakına gelir; sonra vazgeçer ve gözünü dikip ölü adama bakar, alnındaki teri silerken kendi kendine konuşur.]

Benim oyunlarım ne olacak? Hiçbir satır yazamayacağım artık... Biz bittik...

[Ayakları bir otuz santim daha ilerler ve MADELEINE sıçrar.]

MADELEINE

Yine! [*Bir kere daha yüzünü ellerinin arasına alır. İçini çekerek ağlıyor ve inliyor.*] ...insanlık dışı ...insanlık dışı...

AMÉDÉE

Artık hiç bir zaman yapamayacağım... Nefes bile alamayacağız bu atmosferde!

MADELEINE

[*hâlâ aynı durumda; kendi kendine mırıldanarak*] ...insanlık dışı... insanlık dışı... [*sonra nakaratı değiştirir*] Bu sana işini tamamen bırakmak için ideal bir bahane! [*ve şöyle devam eder*] ...olan bu ...bu insanlık dışı...

[*Telefon santralında bir vızıltı; ayağa kalkmak için ümitsiz bir çaba gösterir; şimdi saat bir.*]

MADELEINE

Yine de, benim işe dönmemin zamanı geldi artık. Bu alabileceğimden çok... [*Bununla birlikte, başlığını takmaya çalışır ve telefon santralına seslenir.*] Pekala, geliyorum...

AMÉDÉE

Gitme, Madelcine, bugün değil hiç olmazsa, çok yorgunsun, dinlen biraz...

MADELEINE

Gitmeliyim. Ne ile geçineceğimizi sanıyorsun? Bir kuruşumuz yok... [*vızıltı çıkaran zil yine çalar, daha sabırsızca*] Ne olursa olsun, benim gitmem... [*telefon santralına*] Evet, evet! Pekala!... [*Amédée'ye*] Başka insanlar aldırmaz... yalnızca son kan damlasına kadar seni sıkıştırmak isterler... hiç düşünmezler... senin en son nefesinde olabileceğini... [*vızıltı*]

AMÉDÉE

Yedek olarak saklanmış biraz yemeğimiz hâlâ var Madelcine! Ma-

karna, hardal, sirke, sap kereviz...

MADELEINE

[*tamamen çöküyor*] Onun üstüne uzun bir yol gideceğiz... Aldırmıyorum da, daha fazla da dayanamıyorum, bu çok fazla... [*Her nasıl-sa taktığı başlığı çıkararak, onu uzağa fırlatıp atar ve telefon santralina seslenir.*] Cevap vermeyeceğim. Burama kadar geldi... [*Vızıltı çıkaran ziller birden durur.*] ...dayanabileceğimden fazla...

[*Bir sandalye üstüne düşer; başlığı yerde bir yerde duruyor; başı yine ellerinin içinde ve ümitsizce içini çekerek ağlıyor.*]

AMÉDÉE

[*Ona bakar ve sonra; tam olarak ne yapacağını bilmez, mekanik olarak başlığını alır; orada durur, sahnenin ortasında, başlığı tutarak ve boşluğa bakarak; bitişik odadan bazı şiddetli çatlama seslerinin hala gelmesiyle, çok yavaş olarak koltuğuna yürür ve içine gömülür, çok yorgun bir sesle konuşur.*]

Böyle içinden çıkılmaz bir duruma nasıl düşebildiğimizi anlayamıyorum. Büyük haksızlık... Ve böyle bir durumda... yardım ve nasihat için başvurulabilecek hiç kimse!...

PERDE

İKİNCİ PERDE

[Sahne ayındır. Perde açıldığında saat üç. Sahnenin sağ yarısında önceden olduğundan daha çok mobilya var. Soldaki odadan getirilmiştir, çünkü ölü adam tüm yeri kaplamıştır. Bir divan yatak, kapının yanında, sağda, ve belki ek bir koltuk, komodin, bir ayaklı lavobo, bir ayna, bir gardrop, çeşitli yatak odası mobilyaları, bunlar. Bu nesnelerin hepsi önü kapanmış olan sağdaki kapının önünde kanna kanşık dururlar. Sahnenin sol tarafı mobilya bakımından boştur, bir kaç tabure dışındadır, ölü adamın ayak ve bacakları üzerlerinde durabilecek şekilde yerleştirilmiştir; vücudu sahnenin bu tarafının büyük bir bölümünü alır. Aynı zamanda solda duvarların dibinde büyüyen bir kaç dev mantar var. Arada bir ölü adamın ayaklarını sağa doğru ileri geri oynatması, Amédée ve Madeleine'de her defasında şiddetli bir şok etkisi yapar. Her seferinde AMÉDÉE kaplanan yeni yeri ölçer, otomatik olarak, bir refleks hareketi imiş gibi.]

[Perde açıldığında AMÉDÉE ve MADELEINE sahnenin sol tarafındalar. Güçlülkle görünüyorlar, o kalabalık eden eşyalar onları gizlemiş. Bir an için hiçbiri konuşmaz, sonra ölü adamın ayakları birdenbire sağa ileri kayar. Birden MADELEINE'nin başı görünür, yalnızca bir an; sonra yine mobilyaların arasında kaybolur. AMÉDÉE sahnenin açık tarafına gelir.]

MADELEINE

[kisa bir an görünür] Onun büyüdüğünü gerçekten görebiliyorsun.

AMÉDÉE

[Ölü adamın ayaklarının üzerinde durduğu taburenin yanına gider, yere tebeşirle bir işaret yapar, ve sonra dikkatlice eski işaret ve yeni işaret arasındaki mesafeyi ölçer; bunu yapınca konuşur.]

Yirmi dakika içinde onbeş santim. Har zamankinden daha hızlı büyüyor... Ah canım ah canım! [*Bir an için vücudun sahne üzerinde olan bölümüne gözünü dikip bakar, sonra da kocaman mantarlara.*] Bunlar hâlâ daha daha büyüyor! [*bir sessizlik*] Zehirli türden olmasalardı, onları yiyebilirdik, ya da satabilirdik! Ah! Ben gerçekten hiç bir şeyde iyi değilim: Ne denesem! Başaramıyorum.

MADELEINE

[*Kalabalık eden eşyaların arasından çıkıyor ve saçını aynanın karşısında tanyor.*]

Sana bunu asırlardır söylüyorum...

AMÉDÉE

[*içini çekerek*] Evet Madeleine, sen haklısın. Kim olsa benim yaptığımdan daha iyi idare edebilirdi. Ben çaresiz bir çocuk gibiyim, korumasızım. Uyumsuz biriyim...Yirminci yüzyılda yaşamak için yaratılmamışım.

MADELEINE

Daha erken doğmuş olmalıydın... [*Sessizlik. Elleri arkasında sahnenin sol tarafında gezinir; sonra durur.*]

AMÉDÉE

Yalnızca moralim biraz daha yüksek olsaydı. Çok yorucu oluyor. Yine de özel hiçbir şey yapmıyorum... [*Sağdaki yatağa doğru yönelmeye başlar ve ölü adamın ayaklarına değer.*] Ah, çok üzgünüm...

[*Ayakları yavaşça yeniden düzeltir ve gözünü dikip Madeleine'e bakar farkına varıp varmadığını görmek için; hâlâ saçlarıyla meşgul olduğunu görünce, biraz daha rahatlamış görünür; sonra, bir kaç adım daha sonra, birdenbire durur. Bir fıkri var. Yine gözünü dikip Madeleine'e bakar, sonra da açık kapıya doğru sola, sonra yine Madeleine'e; bir kere daha kapıya doğru. Kararını vermiştir; sessizce bitişik odaya yürür ve kapı aralığına henüz vardığında:]*

MADELEINE

[*Dosdoğru sahnenin önüne gelir.*] Amédée, nereye gidiyorsun? [A-MÉDÉE *tamamen hareketsiz durur.*] Beni duyamıyor musun, Amédée? Nereye gittiğini öğrenmek istiyorum?

AMÉDÉE

Hiçbir yere, hiçbir yere... nereye gidiyor olabilirim?

MADELEINE

Seninle geliyorum.

AMÉDÉE

Senin beni izlemenden bir santim kıpırdayamıyorum. Özgür bir adamım, öyle değil miyim?

MADELEINE

[*sinirlenmiş*] İstedğin gibi yap, canım, haydi git, haydi git istiyorsan... Her zaman tek başına olmak istiyorsan!... İstedğini elde etmekle bir yere varsaydın!

AMÉDÉE

[*Arka adımlarının izini sürerek geriye gider.*] Pekala. İçeri bir daha asla girmeyeceğim, işte o kadar! Şimdi tatmin oldun mu?

MADELEINE

[*Omuzlarını silkerek*] Ne kadar sinirlendirici bir huy! Olamayacak bir yaratıksın! Bütün sabrımı kullanıyorum seninle... bir tek kurtarıcı inceliğin yok. Bunun bizi nereye getirdiğini görebilirsin, içinde olduğumuz zor durumu görebilirsin...

AMÉDÉE

Suç bulmak, her zaman suç bulmak! Bir şey yapıldığında, o yapılmıştır, onun için ağlamanın yararı yok...

MADELEINE

Konuşmak kolay! Sadece sorumluluklarını silkip atmak için.

AMÉDÉE

Bu tamamen *benim* suçum değil...

MADELEINE

Güzel, bunu sevdim! Elbette benim olduğunu ima etmiyorsun! [*Sol-daki odaya yönelir.*]

AMÉDÉE

Nereye gidiyorsun?

MADELEINE

Onu olduğu gibi bırakamam! Birinin onu temizlemesi gerekiyor, ve senin bunu yaptığını göremiyorum!

AMÉDÉE

Zahmet neden! Yararı ne!

MADELEINE

[*Aslında gitmez; ölü adamın ayakları yine ilerler.*] O büyüyor! Yine büyüyor! [AMÉDÉE *yatağa doğru hareket eder.*] Ne yapıyorsun? Hâlâ gözlerini kapatmamışsın! Elek gibi bir belleğin var!

AMÉDÉE

Kendimi öyle *yorgun* hissediyorum ki! [*Gider ve yatağın üzerine çöker.*]

MADELEINE

Her zamanki gibi, bir şey *yapmanın* sırası gelince!... Onu başından atacak mısın? Gerçekten çok yorgunsan, biraz ilaç al, bir tonik al...*bir şey* al.

AMÉDÉE

Onların üzerimde bir etkisi kalmadı artık. Beni yalnızca daha yorgun yapıyor.

MADELEINE

Bu tam zamanı...

AMÉDÉE

Hiç gücüm kalmadı, içimde bir istek de.

MADELEINE

Teslim olmanın tam zamanı! Kritik bir anda enerjin her zaman seni terk eder ve isteğin son bulur. Hiç değişmeyeceksin, oğlum! Onu başından atacak mısın, atmayacak mısın?

AMÉDÉE

Her şey iyi olacak, gerçekten olacak, her şey iyi olacak... eminim olacak... iyi olması şart...

MADELEINE

Buna gerçekten inanıyorsun, değil mi? [*Sonra, birdenbire ses tonunu değiştirerek*] Bu büsbütün delilik! O kendiliğinden düzelecek diye mi bekliyorsun?... Birşeyin yapılması şart, işe yarar birşey! Şimdi dinle beni! Onu başından atmazsan boşanacağım.

AMÉDÉE

Bunu yapmanın zamanı değil. Yalnız başıma ona bakamazdım.

MADELEINE

Onu başından atmaya niyetin var mı o zaman? Evet mi hayır mı? Bana cevap ver!

AMÉDÉE

Bunu düşünüyorum, Madeleine. Ciddi olarak düşünüyorum.

MADELEINE

Düşünüyorsun! Düşünmeye başlamandan bu yana asırlar geçti! Ne yapılacağına karar vermezsen, komşular mutlaka bir şey farkedecekler. Ve yakında onun için yeterli yer olmayacak...

AMÉDÉE

Sanki komşular aldırıyor...

MADELEINE

Sen öyle düşün. Dinle!... [*Merdiven sahanlığından KAPICI ve bir erkek sesi duyulabiliyor.*]

KAPICININ SESİ

Bu evde çok garip şeyler oluyor...

ADAMIN SESİ

Evet, antika tipler.

MADELEINE

Duydun mu? Ve bu sözleri ilk kez duymuyorum...

AMÉDÉE

Oh, insanlar her şey söyler. Sadece dedikodu, bu bir şeye yol açmaz...

MADELEINE

Bulmalarına kadar, işte sorun o zaman başlar... Mahalleye konu olacağız. Ve bununla da kalmaz!

AMÉDÉE

Pekala. Onu başımızdan atacağımı sana söyledim ve yapacağım. Söz veriyorum.

MADELEINE

Ne zaman? Ne zaman? Ne zaman?

AMÉDÉE

Yarın... Azıcık dinleneceğim ilk önce.

MADELEINE

Yarın, yarın... Senin sözlerini biliyorum, senin 'yarınlarını'... Bütün bir ömür geçti yarınlarınla... Yarın değil, tam bugün karar vermen gerekiyor. Anlıyor musun?

AMÉDÉE

Pekala. Öyle istiyorsan, senin için bugün onu başımdan atacağım.

MADELEINE

Gerçekten bunu demek isteseydin! [*Kısa bir sessizlik*] Onu başından atmaya *ikimiz* için de niyetlisin sanırım, yalnızca benim için değil. Biraz da kendi huzurun için bunu yapacaksın.

AMÉDÉE

Oh, yalnız olsaydım, biliyorsun, buna alışmanın yolunu bulurdum.

MADELEINE

Ama onu nereye koyardın? Onu nereye koyardın? Bu öyle ufacık bir apartman dairesi ki. İçine bir tren sığdırabileceğin kadar uzun koridorları olan Louvre'da kalmıyoruz... Orada kalsaydık bile, o hepsini doldururdu.

AMÉDÉE

Bana yalnızca azıcık bir yer gerekir, içinde yaşamak için ufacık bir köşe...

MADELEINE

Buna 'yaşamak' mı diyorsun...

AMÉDÉE

Oh, beni yalnız bırak... Bu sadece kader.

MADELEINE

Oldukça umutsuzsun... Önümüzde fazla zaman yok, hiç olmazsa bu anı biraz daha hoş geçirmeyi deneyebilirsin... [*kendi kendine*] İnsanlar ne diyecek! İnsanlar ne diyecek!

AMÉDÉE

Bana bir an rahat vermiyorsun... Benim de acı çekmediğimi mi düşünüyorsun? Ben de eskisi gibi değilim. Ve sen değişmediğimi söylüyorsun!

MADELEINE

Bütün suçun senin olduğunu söylüyordum, ve söylemeye de devam edeceğim o kalın kafana sokuncaya kadar.

AMÉDÉE

[*zayıflık göstererek*] Hayır. Yalnızca *benim* suçum değil.

MADELEINE

Senin, senin!

[AMÉDÉE, yenilmiş, omuzlarını silker, birşey söylemez, ama sadece dudaklarıyla inatçı bir çocuğun 'değil'ini oluşturur; oldukça duyulmazdır. Sessizlik.]

Onun ölümünü zamanında haber vermeliydin. Ya da cesedi daha önce başından atsaydın, kolayken daha. Tembel, aylak, düzensiz olduğunu yadsıyamazsın...

AMÉDÉE

Bitkin, her şeyden çok bıkkınım.

MADELEINE

[*devam ederek*] Kendi şeylerini nereye koyduğunu hiç bilmezsin. Zamanının dörtte üçünü onları bulmakla ziyan edersin, çekmeceleri altüst edip arayarak. Sonra da ben onları senin için yatağın altında, ya da başka yerde bulurum. Her zaman asla bitirmedığın işler üstleniyorsun. Planlar yaparsın, onlardan vazgeçersin ve sonra her şeyi

ihmal edersin. İkimizi de sağ tutmak için ben burada olmasaydım... kazandığım az bir para ile... ve şimdi o bitti...

[Koltuğunda veya yatağın üzerinde, AMÉDÉE tek bir kelime söylemeden hepsine katlanır; seyirciye dönük yüzünde büyük bir yorgunluk ifadesi var.]

MADELEINE

[Bir duraklamadan sonra, yine devam eder.] Onbeş yılın geçip gitmesine izin verdin... Onbeş yıl! ... Burada hiçbir şeyin olmadığını, hiçbir zaman olmadığını şimdi hiç kimseye inandıramayız... ve hepsi senin girişimin olmadığı için...

[Ölü adam birdenbire ileri bir silkinme daha yapar. AMÉDÉE güçlükle ayağa kalkar, bir robot gibi, ve en son gelişmeyi ölçmek için gider, yeni bir tebeşir işareti yapar, koltuğuna döner, ve ağır bir şekilde içine düşer iken, MADELEINE, hemen hemen hiç bir duraklamasız, tiradına devam eder.]

Her şeye rağmen polise söylemek daha iyi olabilir, eğer başka bir şey yapmayacaksan...

AMÉDÉE

Tam bir yaygara oldurdu...

MADELEINE

Ne ise, onbeş yıldır ölü olduğunu kanıtlayabilseydik... bir adam onbeş yıldır ölü olunca yasal soruşturmada bulunamazlar...

AMÉDÉE

Onüç...

MADELEINE

Görüyorsun, onüç bile yeterli, ve bizim durumumuzda bu onbeştir... Onun ölümünü zamanında bildirseydin, şimdi çok iyi olurduk... Çok daha güvenli hissederdik kendimizi... Komşulardan çekinmezdik. Burası daha neşeli olurdu ve esirler gibi yaşıyor olmazdık, suçlular gibi... *[ölü adama işaret eder]* Onun yüzünden, her şey

ters gidiyor...

AMÉDÉE

Asla başaramayacağım, Madeleinc, sana mantık öğretmeyi. Onun öldüğü gün yetkililere gitseydik, çoktan beri hapiste olurduk veya belki de idam edilirdik. Onbeş yılın geçmesi için zaman asla olmazdı...

MADELEINE

Açıkça ben yanılmış olmalıyım. Sana göre her zaman yanılıyorum. Ama ben hala düşünüyorum... Evet, *Ben* her zaman aptal olanım, değil miyim? Söylemeye çalıştığın bu?

AMÉDÉE

Aptal olduğunu söylemek istemedim. Yalnızca mantıklı değilsin, ki bu hiç de aynı şey değil.

MADELEINE

Oh!... Sen ve senin kılı kırk yarmaların!...

AMÉDÉE

İyi olmuyor, birbirimizi anlamıyoruz.

MADELEINE

Pekala anlıyorum. Ve seni de anladım... çok uzun bir zaman için!

AMÉDÉE

Eminim anlamışsındır!

MADELEINE

[*kısa bir sessizlikten sonra*] Veya belki cinayetten sonra, ertesı gün, yine de karakola gidip, onu bir öfke nöbeti sırasında, kıskançlık yüzünden öldürdüğünü söyleyebilirdin. Ne de olsa, tamamen doğru olurdu bu. Onun benim aşığım olduğunu düşündüğünü her zaman söyledin... Ve ben bunu hiç yadsımadım...

AMÉDÉE

Oh? Onu bu yüzden mi öldürdüm? Unutmuştum...

MADELEINE

Dalgın! Kim öyle bir şeyi unutabilirdi ki! *[Devamla]* ve bu hırs sonucu bir suç olduğundan, hiçbir sorunun olmazdı; sana imzalaman için kısa bir ifade uzatır sonra da seni serbest bırakırlardı. İfade bir dosyanın içine tıktırılırdı, hepsi tamamlanıp son bulurdu... bütün olay çoktan unutulmuş olurdu.

AMÉDÉE

Ama öyle, hâlâ ondan söz ediyoruz!... Zavallı genç adam... Ah evet!... Hatırladığıma inanıyorum, bizi ziyaret etmek için gelmişti. Onu daha önce görmüş müydüm? Buraya ilk gelişi miydi?

MADELEINE

[devam ederek] Sana söylüyorum bu durumda asla olmazdık, eğer bu kadar dikkatsiz olup şeyleri ihmal etmeseydin.

AMÉDÉE

Kırmızı bant ve bürokrasiyi hiçbir zaman sevmemişimdir...

MADELEINE

[hâlâ sürükleyerek] Ne zaman sana sorduysam, halen vakit varken, onun ölümünü gidip kaydettirmeni, az önce yaptığın gibi cevapladın: 'yarın', 'yarın', 'yarın', 'yarın'...

AMÉDÉE

Diyorum ki, yarın gitseydim?

MADELEINE

[şiddetle] Hayır! Bugün, bugün, bugün, bugün!

AMÉDÉE

Belki de karakola gitmek daha kolaydır...

MADELEINE

Evet, sözünü tutmaktan daha kolay. Az önce *bugün onu buradan çıkartacağın!* söylemedin mi? Yoksa boşanalım mı istiyorsun?

AMÉDÉE

Peki, pekiyi... *bugün...*

MADELEINE

Yine de, *Senin* karakola gittiğini göremiyorum. Ayrıca, şimdi bir yararı olmazdı. Cinayetten onbeş yıl sonra, bunu öfkeyle yaptığını asla inanmazlardı. Onbeş yıl beklersen, bu kasıtlı olduğunu ispat eder...

AMÉDÉE

Bak buraya, Madeleine...

MADELEINE

Yine bana, mantıklı olmadığımı söyleyeceksen!

AMÉDÉE

Söylcmeyeceğim.

MADELEINE

Peki, nedir, o zaman?

AMÉDÉE

Polisc ne diyebilirdik mcрак ediyorum... -yaşlandığından- çok yaşlı görünüyor, öyle değil mi? -belki babam olduğunu ve onu dün öldürdüğümü söyleyebilirdim...

MADELEINE

Oh, bunun pek parlak bir fikir olduğunu sanmıyorum...

AMÉDÉE

Hayır, belki değil. Haklısın...

MADELEINE

Resmi olarak, yapabileceğimiz hiçbir şey yok şimdi. Ama yine de yasanın boşluklarını bulabiliriz. Tek başına oynaman gerekiyor... ve mümkün olduğu kadar çabuk...

AMÉDÉE

[*Yavaşça kalkar ve odanın duvarları boyunca yürür; cesetten kaçınarak.*] Gerçekten, Madeleine, yalnızca merak ediyorum onu sahiden ben mi...

MADELEINE

Şimdi sorun ne? Ne diyeceğini bilemiyorsun, değil mi? Hiçbir şey yapmak istemiyorsun!

AMÉDÉE

Evet istiyorum. Başka birşey söyleyecektin.

MADELEINE

Ne o zaman? Seni şaşırtan ne?

AMÉDÉE

Gerçekten onu öldürdüm mü?

MADELEINE

Onun... benim gibi, zavallı güçsüz bir kadın olduğunu düşünmüyorsun?

AMÉDÉE

Hayır, hayır. Tabii ki değil.

MADELEINE

Peki?

AMÉDÉE

Bu gerçekten genç Romeo muydu... öldürdüğümüz. Bana öyle geli-

yor, -oh, ne belleğim var!... bana öyle geliyor ki genç adam önceden gitmişti... cinayet işlendiğinde...

MADELEINE

Onu öldürdüğünü kendin itiraf ettin. Hatırladığını söyledin. Söyledin, değil mi?

AMÉDÉE

Belki yanılmıştım. Yanılmış olabilirim...Rüyalar ve gerçek hayat, anılar ve hayaller, her şeyi öyle karıştırıyorum ki... şimdi nerede olduğumu bilmiyorum...

MADELEINE

Genç adam değilse, başka kimin olması mümkün olabilirdi ki?

AMÉDÉE

Belki bir bebektir.

MADELEINE

Bebek?

AMÉDÉE

Bir kere bir komşu bizden bir bebeğe bakmamızı istedi. Anımsıyor musun? Yıllar önceydi. Onu geri almaya hiç gelmedi...

MADELEINE

Ne saçmalık!... Bebek neden ölmüş olsun? Ve neden, eğer öldüyse, onu burada tuttuk ve büyümesine izin verdik? Ne kadar dikkatsiz olabiliyorsun. Ve onu nerede öldürmüş olabilirsin?... Katil! Bebek-katili!

AMÉDÉE

Bu mümkün. Bilmiyorum. Belki çok yüksek sesle ağlıyordu? Ağlayan bebekler sinirime dokunuyor...Bu beni işimden alıkoymuş olmalı, oyunumu yazmaktan. Sanırım beni çok çıldırtmış, o bebeğin

saat başı yaygara koparması, ki ben... haklı çıkarılabilir bir hiddet nöbetiyle... hantal bir vuruş... biraz vahşi... bebek öldürmek sinek öldürmek kadar kolaydır, biliyorsun!

MADELEINE

Bu yaşlı adamın gerçekten bebek veya genç sevgili olup olmadığı durumu düzeltmez. Ve bu olaydan bizi ayrı tutman gerekiyor.

AMÉDÉE

Tabii, tabii!... *[Bir saniye sonra, yüzü bir umut ışığı ile aydınlanır.]* Ama her nasılsa neden doğal bir ölümle ölmüş olmasın? Neden benim onu öldürdüğüme ısrar ediyorsun? Bir bebek çok hassastır. Hayata bir ip ile tutunur.

MADELEINE

Bebek değildi. Benim belleğim seninkinden daha güvenilir. Genç adamdı.

AMÉDÉE

Genç bir aşık... bir aşık... içeri girer...biraz fazla içer... güzel bir kadın görür... oldukça zevke düşkün... *bu* tansiyonu yükseltir... bir okşama belki ve... aman Tanrım...

MADELEINE

Demek hepsi benim suçum? Bunu demek istiyorsun, öyle değil mi... Benimle hiçbir ilgisi olmadığına karar verdiğimizizi sanıyordum!...

AMÉDÉE

Özür dilerim.

MADELEINE

Her şeyden önce, yirmi yaşında genç bir adamı öldürmek *bundan* daha fazlasını ister. O damar sertliği olan biri değil, bildiğimiz yaşlı bir sarhoş...

[‘Yaşlı sarhoş’ derken MADELEINE bu iki kelimeyi vurgular ve anlamlı bir şekilde Amédée’ye gözünü dikip bakar; Amédée anlamamış numarası yapar.]

AMÉDÉE

Şimdi düşünüyorum da, başka biri olmadığından emin değilim...

MADELEINE

Kim o zaman? Şimdi neye geliyorsun?

AMÉDÉE

Dinle... Biliyor musun köyde bir gün balık tutuyordum... bir kadın suyun içine düştü ve yardım için bağırdı. Yüzemediğimden –ve zaten balıklar ısıırıyordu– olduğum yerde kaldım ve onu boğulmaya bıraktım... O durumda hayatı tehlikede olan birisine yardım etmemle sadece suçlanırdım... Bu o kadar ciddi değil.

MADELEINE

Ve evdeki bu cesetin varlığını nasıl açıklardın?

AMÉDÉE

Oh!... Bunu bilmiyorum. Buraya suni solunum için getirilmiş olabilir... Ya da kendiliğinden gelmiş olabilirdi...

MADELEINE

Geri zekalı! Bir kadının vücudu olmadığını unutmuşsun, o bir adamın!

AMÉDÉE

Bu doğru. Bunu düşünmemiştim.

MADELEINE

Her halde, yine de bir cesedi barındırmaktan suçlu olurduk.

AMÉDÉE

Evet, orada haklısın... oldukça haklı...

[*Bir duraklama. Düşünmeye devam eder, odanın duvarları etrafında yürüyerek; kazaen bir mantara çarpar, yada onu ezer; ürküp sıçrar.*]

Affedersiniz! [MADELEINE bunu gördü, çok geç.]

MADELEINE

[*hiddetlenerek*] Mantarlarıma dikkat et!... Sanırım bütün mantarlarımı ezeceksin şimdi!

AMÉDÉE

Bunu isteyerek yapmadım!

MADELEINE

Zavallı küçük mantarlar! Bütün çanak çömleği kırmışsın şimdiden! Artık üzerinde sakarlığını uygulayabileceğin bir tabak kalmadı...

AMÉDÉE

Biliyorsun, sakarlık uygulanmaz.

MADELEINE

...mantarlarımın üzerinde çalışıyorsun!

AMÉDÉE

Onlardan bol bol var, zaten. Baksana nasıl yay gibi fırılıyorlar, ve durmadan şişmanlıyorlar...

MADELEINE

Tabaklarımın da her zaman bol bol olacağını söyledin...ve şimdi bir tane kalmadı...

AMÉDÉE

Tabaklar büyüzmez...

MADELEINE

Hayır, ama parayla alınıyorlar.

AMÉDÉE

Oysa mantarlar, yalnızca filiz verip yukarıya çıkar... En azından, o burada olduğu sürece... *[bedeni işaret eder]*

MADELEINE

Onu burada bırakmak için bir başka neden, sanırım...

AMÉDÉE

Hayır, hayır! Tabii ki değil...

[Ölü adamın ayakları birbirini izleyen bir kaç silkinme ile birdenbire ileriye kayar; sağdaki kapıya doğru uzun bir yol ilerlerler, çok gürültülü her zamanki gibi.]

MADELEINE

[şaşırmıştır, bağırarak] Ah! Amédée! Görüyorsun! Görüyorsun! Ne halt etmek için bekliyorsun!

[AMÉDÉE yeni gelişmeyi bir tebeşirle işaret etmeye çalışır, ama beden tekrar ileri silkinince bundan vazgeçer; tebeşeri bir kenara atar ve omuzlarını silker.]

Ne bekliyorsun? Ne umut ediyorsun? Kararını ver, yapamaz mısın?

AMÉDÉE

Evet, görüyorum yapmalıyım. Görüyorum yapmalıyım... Kolay ol-

mayacak.

MADELEINE

Lütfen, lütfen sevgilim, bir şey yap...

AMÉDÉE

Ne dedin?

MADELEINE

[*yine sinirlenmiş*] Sadece 'birşey yap' dedim, çünkü birşeyin yapılması şart, o kadar... ve bunu söyledim çünkü sana bağlı.

AMÉDÉE

Derhal yapamam. Karanlık oluncaya kadar beklemeliyim. Zamanı bu gece. Bu bir söz.

MADELEINE

Ne büyük bir rahatlık olacak.

AMÉDÉE

Sonunda mutlu olacaksın.

MADELEINE

Mutlu... mutlu... sanki kaybedilmiş bütün o zamanı yerine geri getirebileceğiz! Zıyan olmuş bütün o yıllar, ölü bir ağırlık onlar... her zaman bizimle...

AMÉDÉE

Biraz avunma olacak, her durumda.

MADELEINE

Yaşlı günlerimde pek o kadar dertli olmayacağım, o kadar...

AMÉDÉE

İstersen, belki onu hemen çıkartmayı deneyebiliriz...

MADELEINE

Bu çok riskli, hayatınız için de. Seni kimse görmemeli. Karanlık oluncaya kadar bekleyelim. Ne fark eder... çoktan önce yapılmalıydı... biraz daha beklememiz gerekecek, bu akşama kadar... onbeş yıldır bekledik... bir kaç saat daha ne ki? Oh canım, beklemeye, beklemeye, beklemeye öyle alışığım ki, uzun rahatsız bekleyiş yılları, hayatım böyle geçti...

AMÉDÉE

[*ürkerek*] Benim de öyle.

MADELEINE

...hayatım öyle geçti, bunun hakkında bir kitap yazabilirdin! Neden benim hayatım hakkında bir roman yazmayı hiç düşünmedin? Kuşkusuz bunu hakettim. Beni hiç düşünmüyorsun!

AMÉDÉE

[*ürkerek*] Denerim, eğer istersen... biz sonra...

[*Ölü adam azıcık ilerler; bundan sonra beden ağır ağır, ama durmadan, sağdaki kapıya doğru ilerleyecek, ama silkinmeden.*]

MADELEINE

Hâlâ geometrik dizi varsa, apartman dairesi onu bu geceye kadar tutar mı?

AMÉDÉE

Eh, umarım öyle... [*Ayaklarının sağdaki duvara olan uzaklığının akıldan kaba bir hesabını yapar.*]

MADELEINE

Belki çözebilirsin. O zaman emin olurduk...

AMÉDÉE

[*yorgun bir davranışla*] Matematikte hiçbir zaman çok iyi değildim.

Yakında göreceğiz...

MADELEINE

Asla hiçbir şeyden emin değilsin, değil mi?

AMÉDÉE

Oturalım. Gücümüzü devam ettirelim. Ve bekleyelim. Elimizden bir şey gelmez. Başka bir şey yapılamaz. Otur, Madeleine... Müm-kün olduğu kadar üstesinden gelmeliyiz.

[MADELEINE ve AMÉDÉE oturur, erkek koltuğuna çöker, kadın sinirli olarak bir sandalyenin ucuna. Sessizlik. Sonra, örgü şişlerini eline alarak, örmeye başlar, sabırsızlıkla; zaman zaman Amédée'ye gözüünü dikip bakar, sonra sahnenin arkasındaki saate uzun uzun bakar. Ölü adamın ayakları ile aynı hızda yavaşça hareket eden ibrelerini seyirci devamlı görebilmelidir. Bu arada arka pencereden gelen ışık gündüz ışığından bir günbatımı kırmızılığına değişirken, iki oyuncunun içinde oturdukları oda kararacak, daha sonra alaca karanlıkta neredeyse karanlık oluyor; perdenin tam ucunda, pencereden görülebilen kocaman, yuvarlak bir aydan gelen ayışı olacak.]

MADELEINE

[Amédée'ye bir bakış daha, sonra da saate. Sessizlik. Öriyor. Koltuğunun içine çökmüş, seyircilere bakıyor, gözleri yan-kanmış olan Amédée'ye tekrar bakar; bir şey söylemek için ağzını açar, sonra tekrar kapatır. Saat çalar; bir kere daha, Amédée'ye bakar ve sonra:]

Amédée!

AMÉDÉE

[gözleri hâlâ kapalı] Ne?!... Gücümü geriye toplayayım...

MADELEINE

Biraz işe koyulmalısın... akşama kadar olan zamanı geçirmen için yardım eder... Böyle bir fırsatı kaçırmak yazık olurdu...

AMÉDÉE

[önceki gibi] ...Ben... öyle... yorgun...

MADELEINE

Bir çaba göster, Amédée! Kendi iyiliğin için olduğunu biliyorsun...

AMÉDÉE

[önceki gibi] Enerji yok, yeteri kadar... yapamam... hayır... gerçek-
ten... hemen şimdi değil...

MADELEINE

Ama bu geceye kadar yapacak hiçbir şeyin yok...

[Sessizlik; AMÉDÉE kalkmaya çalışır, yarı kalkar ve tekrar
koltuğun içine düşer. Ağır sessizlik; beden halen farkedilmez
şekilde uzuyor, saatin ibresi derece derece ilerliyor.]

AMÉDÉE

[önceki gibi] Bu geceye kadar zaman öyle uzun... Şimdiden çok kor-
kuyorum...

MADELEINE

[daha az sert] Cesaret, Amédée. Sakin ol bak korktuğunu unutur-
sun. Kendini kontrol et.

AMÉDÉE

[önceki gibi] Çalışıp kendimi kontrol edeceğim.

MADELEINE

Bu tek yol. [sessizlik]

AMÉDÉE

[önseki gibi] Onu taşımak çok büyük bir çaba isteyecek... içimi dışı-
ma çıkaracak...

MADELEINE

Bunu düşünmemeye çalış... başka birşey düşün... onu unut daha sonraya kadar... enerjini ziyan etme. Biraz yazı yaz...

AMÉDÉE

[önceki gibi] Unut... beklemekte olduğumuz bütün şey bu iken, yalnızca zamanın geçmesini beklemek... daha şimdiden çarpıntıları var...

MADELEINE

Pis bir iş olacak... ama orada olacağım, sana yardım ederim.

AMÉDÉE

[önceki gibi] En kötü tarafı, her şeyden kötüsü, tek başıma yapmam gerekecek...

MADELEINE

Peki, şimdi sıra sende.

AMÉDÉE

...ve en tehlikeli kısım...

MADELEINE

İkimiz için de aynı derecede teklikeli...

AMÉDÉE

[önceki gibi] ...ve o fiziksel çaba...

MADELEINE

Sen bir erkeksin.

AMÉDÉE

[önceki gibi] Sporun asla meraklısı olmadım. Ağır iş asla yapamadım. Ufak tefek işlerde bile iyi değilim. Yerleşik bir uğraşım var, ben bir entelektüelim.

MADELEINE

Doğru dürüst bir eğitimin hiç olmadı yoksa hâlâ zinde olurdun...

AMÉDÉE

[önceki gibi] Bunu şimdi anlıyorum... çok geç, çok geç... Ama kim hayal edebilirdi... ki yapmam gerekecek...

MADELEINE

Hayatta her şey için hazır olmalısın, her hangi bir olasılık için...

AMÉDÉE

[önceki gibi] Bu doğru. Anne ve babam ileriye görmedi... şimdi onların suçlamanın yararı yok...

MADELEINE

[daha sinirli olarak] Ve yine de bazı zamanlar, çoğunlukla yalnız zamanlar, enerji patlamalarının oluyor... onu öldürmeyi becerdin peki... yazık ki gücün sana o zaman yetmemezlik etmedi, bugün biraz daha fazlası olabilirdi!

AMÉDÉE

[önceki gibi] Dinle; onu öldürmüş olduğuma gerçek kanıt yok. Yaptığımdan hiç de emin değilim.

MADELEINE

Yine başlıyorsun!

AMÉDÉE

[önceki gibi] Ama sana daha önce söyledim!

MADELEINE

Kaçık mısın yoksa beceriksizlik mi ediyorsun?

AMÉDÉE

[önceki gibi] İtiraf etmeye hazırım, mantıklı her hangi başka bir

açıklama göremediğime göre... İtiraf ederim onu öldüren kişi gibi *görünüyorum...*

MADELEINE

Ha, bu birşey!...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Ama kin nöbetinde veya kızgınlıktan birini öldürmek için enerjiyi bulmak çok kolaydır, ihtiyacın olan anı gücü... kendiliğinden *olur*... her hangi birinin yapması mümkün... Beni korkutan uzayacak fiziksel çaba... benim için çok fazla olur mu?... Fiziksel çaba, bekleme, beni öldüren bu. [*içini çekerek*] Bunu yapacağım, çünkü yapmalıyım... çünkü yapmalıyım...

MADELEINE

Hepsi oldukça basit, o zaman. Dene ve endişelenmeyi bırak. Bu yardım eder. Hicbir şey olmamış gibi yap. Bu herhangi bir başka gün gibi... aynı hazinele ama daha hazinele değil... Oyununu yaz. Bu komşuların sezmesini geciktirir. Onlarda küçük bir kuşku bile uyardırmamalıyız...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Komşulardan endişelenmeye gerek yok. Bizim hakkımızda düşünmüyorlar. Dinle... hiçbir ses...

MADELEINE

Onlar oradadır pekala. Ondan, korkun olmasın. Apartman dairelerinde, kulakları duvarlara veya yer tahtalarına yapışmış, aralıktan bakıyor, belki perdelerin arkasında... ya da aşağıda, sessiz gruplar halinde, kapıcının etrafında durarak...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Abartıyorsun...

MADELEINE

Onları senden daha iyi tanıyorum. Onlardan sessiz olduklarında daha çok korkuyorum. İnsanlar öyle zalim ki, hissiz merakları ile... Bütün gün bizi gözlüyorlar, bütün gün başka hiçbir şey yapmadan. Onları orada *hissetmiyor* musun? Sessizliğin ne kadar ağır olduğunu sezmiyor musun? Devam edecek herhangi bir şeyleri olur olmaz, öyle çok güvendiğin bu gergin sessizlik bir vazo gibi bin parçaya bölünecek... kötü sözlerinin duyacağımız kadar yüksek sesle olması çok daha iyi... ya da pis notlarını kapı altından kaydırmalarını bile... ya da arasından tel parçaları geçirmek için duvarlara delik yapmaya çalışmaları... biliyorsun, geçen gün yaptıkları gibi... Her zaman için bu daha iyi. Nerede durduğunu bilirsin... fakat onların bu fesat sessizlikleri, buna alışamıyorum... Tetikte olmalıyız...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Bu akşam... bu gece... geceyarısı, büyü saatinde, daha önce değil... bir hırsız gibi... Yalnızca işe koyulabilseydik... bunu atlatmak... O! Zaman sadece daha çabuk geçse! [*sessizlik*] Mümkün olduğu kadar üstesinden gelmeliyiz. [*sessizlik*]

MADELEINE

[*birdenbire*] Oh! Allahaşkına biraz iş yap! Sana kaç kere söylemem gerekiyor? Onların tahminlerini sürdürmem gerekiyor anlamıyor musun?... Olağandışı hiçbir şey yokmuş gibi...

AMÉDÉE

[*hâlâ aynı durumda, emek vererek*] Herhangi bir başka gün gibi, herhangi başka gün...

MADELEINE

Oh, yaz, birşey yap!... kendini toparla! [*bedeni göstererek*] Elbette o sana ilham vermeli, konsantre ol... çalışmaya fazla gönlüm yok... ama örgüme devam ediyorum, her zamanki gibi...

AMÉDÉE

[önceki gibi] Deneyeceğim. Başlamam gerekiyor, başlamak gerekir... [sessizlik] Neden, inanıyorum... inanıyorum... görüntüler yükseliyor... güçlkle başlarını kaldırarak... kelimeler kaçıyor... herşey hareket halinde... yavaşça daha yakma geliyor... ne kadar yorgunum!... tuhaf bir iş... [büyük bir kötöleme ile] Bir yazar... [kısa duraklama] Uyusam daha iyi, geceyarısına kadar. Ama zaten yapamazdım... bana artık uyku yok... Yaz ma-lıyım! [kısa duraklama, hâlâ aynı durumda] Ufuk bir karanlık dağlar halkasıdır... kalın bulutlar yerin üstünü süpürüyor... duman ve sis... İşte o kadar... daha yakına gel, hadi gel, daha yakına...

[Hâlâ aynı durumda, gözleri yarı kapalı, birşeyi kendisine doğru görünmeyen bir iple çektiği görünüir; birkaç saniye için gözlerini açar ve yüzü çok büyük bezginlik ifade etmeli; davranışını değiştirmez, hâlâ seyirciye bakan koltuğunun içinde çökmüş, ve görünmeyen ipi çekerken, bunu çok yavaşça yapar. Öyle tükenmiş ve dayanabileceğinden fazla iş yüklenmiş bir adam gibi görünüir ki, her hangi bir çaba, özellikle bu, aşırı derecede acı çektirir. Aynı zamanda başını ve omuzlarını ritmik olarak soldan sağa sallıyor, soldan sağya, sandalyenin içinde; geriye ve ileriye sallanmakta olan başı her an boynundan kopacak ve oyunun birinci sırasında olan insanların kucaklarına yuvarlanacakmış gibi görünmelidir.]

Dışarı çık... kuyudan... dışarı çık... yukarı çık... bu oldu... şimdi sadece yüzlerini görebiliyorum... gör-ün-tüler... gör-ün-tüler... nasıl, nasıl, nasıl birşeyler... işte oradalar...

[MADELEINE köşesinde örmeye devam ederken, iki kişi, iki oyuncu, içeri girer ya da sahnenin arkasından gözüktür, ve bir sonraki sahne boyunca aynı nokta etrafında hareket ederler. Gerçeğe uygun olarak Amédée ve Madeleine'e benzeyecek şekilde yapılmışlar; onların seslerini dikatlice taklit ederler; sonunda sesleri çok tiz olacaktır, özellikle MADELEINE II'nin-

ki, kederli, insanlık dışı, gerçek dışı, acı içinde olan hayvanların bağışı gibi. Düblörleri gözüktüğünde, MADELEINE olduğu yerde örmeye devam edecek ve AMÉDÉE koltuğunda ya da yatağının üzerinde bir müddet kalacak, hâlâ hayali ipini çekerek ve ritmik olarak başı ve omuzlarını sallayarak, sonunda ağır ağır hareketsiz oluncaya kadar. Tamamen durunca, gözleri yarı kapalı, yüzünde karanlık ve bezgin sabit bir ifade, örneğin, bir an için ağzı yarı açık kalabilir. Sahnede olanlar konusunda Amédée –kendisinin araya girdiği zamanlar ve sahnenin sonu hariç olmak üzere – Madeleine kadar kopmuş gözükmelidir. İşaret edilmelidir ki, mümkün olduğu kadar, Madeleine II ve Amédée II ektoplazma gibi görünecek şekilde yapılmamalıdır; bunu önlemek için, hayalet gibi bir beyazlık içinde gözükmemelidirler, ama sahnenin normal ışıklandırılması içinde. Madeleine II ve Amédée II bu doğal dışı durum içinde rollerini oldukça doğal bir şekilde oynamalıdır –Amédée ve Madeleine’in kendilerini oynadıkları kadar doğal bir şekilde.]

[Sahneye koyma zorlukları durumunda, ve özellikle Amédée ve Madeleine’i oynayanlara tam olarak benzeyen iki oyuncu bulmak olanaksız ise, bu sahne şöyle oynanabilir: dikkat Amédée üzerinde yoğunlaşmıştır, şöyle ki onun sabit yüzü dışında hiç bir şey gözükmeyiz; MADELEINE kaybolmuştur; müzik; ışık şiddeti artar, neşeli bir durumu benimsetircesine. AMÉDÉE genç bir damattır: bir çekmecedan beyaz eldivenler, şapka, kravat, çiçekler vs. alır ve giyer. MADELEINE balkonda görünür, seyircilere bakarak, bir gelin gibi, belki de duvaklı. Müzik. AMÉDÉE, çok genç görünüyor, ona doğru hareket eder. Bu ikinci olasılık benimsenirse fazladan oyuncuya gerek yok: bu durumda parantez içinde geçen diyalog da kesilebilir.]

AMÉDÉE II

Madeleine, Madeleine!

MADELEINE II

Yanıma gelme. Dokunma bana. Batıyorsun, batıyor, batıyor. Beni in-cittin! Ne is-tiyorsun! Nereye gidiyorsun, gidiyor, gidiyor?

AMÉDÉE II

Madeleine...

MADELEINE II

[*yan feryat ederek, yan bağırarak*] Aaaah! Aaah! Aaah!

AMÉDÉE II

Madeleine, uyan, perdeleri çekelim, ilk bahar doğuyor... uyan... oda güneş ışığı ile dolup taşıyor... muhteşem bir ışık... yumuşak bir sıcaklık!...

MADELEINE II

...gece ve yağmur ve çamur!... Oh, soğuk!... Titriyorum... Karanlık... Karanlık!... Körsün, gerçeği yaldızlıyorsun! Onu güzelleştirdiğini görmüyor musun?

AMÉDÉE II

Bizi güzel yapan gerçektir.

MADELEINE II

Aman Tanrım, delirmiş! Delirmiş! Kocam deli!!

AMÉDÉE II

Bak... bak... anılarının içine, şimdinin ve geleceğin içine gözünü dikip bak... etrafına bak!

MADELEINE II

Hiç bir şey göremiyorum... Karanlık... hiçbir şey yok... Hiçbir şey göremiyorum!... Körsün!

AMÉDÉE II

Hayır, görebiliyorum, görebiliyorum...

MADELEINE II

Hayır... hayır... hayır...

AMÉDÉE II

...Zambakların çiçek açtığı yeşil vadi...

MADELEINE II

Mantarlar!... mantarlar!... mantarlar!... mantarlar!...

AMÉDÉE II

Evet, yeşil vadinin içinde... bir halka içinde dans ediyorlar, el ele...

MADELEINE II

Rutubetli karanlık bir vadi, boğuluncaya kadar seni emen bir bataklık... İmdat! İmdat! Nefesim kesiliyor, imdat!...

AMÉDÉE II

Şarkı ile patlıyorum... La, li, la, li, la, la, la!

MADELEINE II

O çatlak sesle şarkı söylemeyi bırak... sağır edici!

AMÉDÉE II

La, li, la, li, la, la, la!...

MADELEINE II

Bırak haykırmayı... bırak hay-kır-mayı!... sesin öyle delici ki! Beni sağır ediyorsun! İn-cityyorsun beni! Karanlığımı bozma! S-a-dist! S-a-dist!

AMÉDÉE II

Macleine, sevgilim...

MADELEINE II

Amédée, alçak!

AMÉDÉE II

Madeleine, sen bir zamanlar şarkı söyledin!

MADELEINE II

Çünkü canım sıkılıyordu, popüler şarkılar yalnızca, çünkü canım sıkılıyordu!

AMÉDÉE II

Dans edelim!... Dönerek ve dönerek... Sevinç ateşi içinde... Işık delirmiş... Aşk delirmiş... Mutluluktan delirmiş... Alevlen, neşe, alevlen!

MADELEINE II

Ateş etme!... Ateş etme!... Süngü ve makinalı tüfekler... Ateş etme, korkuyorum!...

AMÉDÉE II

Herkes kucaklaşıyor.

MADELEINE II

Öldürme beni... İnsaf! ol, yalvarıyorum... Öldürme onu, öldürme onları... çocuklara insaf! ol!...

AMÉDÉE II

Mutluluktan delirmiş...

MADELEINE II

Delilik! Delilik! Delilik!

AMÉDÉE II

Berrak bir gölün su yüzeyinde gidiyoruz. Sandalımız çiçekler yatağı... sallanıyor boyunca... suların üzerinden kayıyor...

MADELEINE II

[*dehşetli bir bağış*] Ka-yı-yorum!... Bir sandal? Ne sandalı? Ne sandalından söz ediyorsun? Herhangi bir s-a-n-dalı nerede görebiliyorsun!... Hee! Hee! Hee! Hee! Bataklığa batmış sandallar, çöl kumunda, doğru olabilir mi?

AMÉDÉE II

Beyaz kiliseler!... Çanlar çalınıyor!... Güvercin olan Kiliseler!...

MADELEINE II

Çanlar! Ne Çanları?... Hiç bir şey duyamıyorum! Sağırsın, hiçbir şey yok, sağırsın...

AMÉDÉE II

Çocuk sesleri!... fısıkiyelerin sesleri... baharın sesleri!

MADELEINE II

Hayır, hayır, bunlar lânetler ve kara kurbağalar!

AMÉDÉE II

Dağın üstündeki karların sesi...

MADELEINE II

Balçık ormanları, hurda gemilerdeki geceler!... Cehennem ormanları... Oh! Beni yalnız bırak! Bırak beni!... Aaah!... Kabus!...

AMÉDÉE II

Ufuk nefes alıyor. Muhteşem ışıık...

MADELEINE II

Nerede? Nerede? Dikkat! Dikkat! Bulutlar ve kurtlardan! Dikkat!

AMÉDÉE II

Sabah hiçbir zaman yaşlanmaz... Pırıldayan aydınlık... Gece bitti... bitti...

MADELEINE II

Karanlığın içine batıyorum! Gecenin ağır gölgeleri!... Kes onları bir bıçakla... Yapmam, yapmam... Korkuyorum! Aaah!...

AMÉDÉE II

Madeleine...

MADELEINE II

Bu kolay kırılır yaprakların ağaçların üzerinde büyümesini kim sağlıyor, bu batan dalları ve sıkıca sarılmış sürungen asmaları?! Sensin! Seni korkunç ha-y-van!

AMÉDÉE II

Madeleine, kendi küçük kızım...

MADELEINE II

Yanaklarımı, omuzlarımı kamçılıyorlar! Sensin, seni şeytan, yüzüm çarpan kişi sensin! Seni za-l-im!!

AMÉDÉE II

Yolda hiçbir şey yok. Hiç ağaç yok. Dikkatle bak... Bak... Taşlar yosun kadar yumuşak...

MADELEINE II

Ayaklarımı kabartıyorlar... Ateş dikenleri! İğne gibi alevler, buz alevleri... etime kırmızı sıcak iğneler dürtüyorlar. Aaah!

AMÉDÉE II

Sadece dileseydin... Doğa öyle cömert olurdu... ayaklarımızda kanatlar, uzuvlarımız kanatlar gibi... omuzlarımızda kanatlar... yerçekimi kaldırılmış... bitkinlik yok artık...

MADELEINE II

Gece... her zaman gece... dünyada yalnız!...

AMÉDÉE II

Biz dünyanın kapılarıyız!

MADELEINE II

[*papağan gibi*] Yok canım! Yok canım! Öyle birşey yok! Asla hiç doymamış! Hiç doymamış!

AMÉDÉE II

Asılsız bir evren... Özgürlük... Uçucu güç... Denge... havasal bolluk... ağırlıksız dünya...

MADELEINE II

Yok canım! Yok canım!

AMÉDÉE II

Bir el ile dünyayı kaldırabilirdin...

MADELEINE II

Hiç doymamış! Asla hiç doymamış!

{AMÉDÉE

[*koltuğunda*] Zaman ağır. Dünya kalın. Yıllar kısa. Saniyeler yavaş. }

MADELEINE II

Taş yalnızca alandır. Duvarlar bir boşluk. Hiçbir şey yok... hiçbir şey...

{AMÉDÉE

[*koltuğunda*] Ağırdır. Yine de öyle fena halde birbirine yapışmış... Hiçbir şey ama delikler... duvarlar sendeleniyor, kurşun yığını çöker! }

MADELEINE II

Kulaklarımızın çevresinde çökecek!... Başıma düştü!... Oh!... O iç-

renç mantarlar, pis kokuyorlar, herşeyi çürütüp götürüyorlar!

AMÉDÉE II

Her ses bizimkilerini yankılıyor. Her şey birbirini karşılıyor. Birbirimizin elinden tutuyoruz. Alan var, ama uzaklık yok!

MADELEINE II

Bir dulum, bir yetimim, fakirim, hasta, yaşlı, dünyadaki en yaşlı yetim!

AMÉDÉE II

Her gün doğması bir utkudur!... Her güneş yükseliyor...

MADELEINE II

Hiç doymamış, kötü adam, yok canım, asla hiç doymamış...

{AMÉDÉE

[*koltuğunda*] Yakında tamamen dağılacak, parçalara... }

AMÉDÉE II

Hatırlamaya çalış, hatırla...

MADELEINE II

Söyleme bunu! Söyleme bunu! Hiç doymamış!

AMÉDÉE II

Serçeler ellerimizde yine güçlü oldu, çiçekler hiçbir zaman solmadı.

MADELEINE II

Ne hayal gücü! Ne hayal gücü! Ne zaman? Söyle bana ne zaman? Sinirime dokunuyorsun... sinirime... Bu olamaz!... doğru değil, hiç değil... Hepsi yanlış, hepsi yanlış!

AMÉDÉE II

Öyle güzelsin ki, bir güzellik kraliçesi!

MADELEINE II

Bir güzellik kraliçesi! Yok canım!... Beni kiminle karıştırdın, seni alçak? Benimle alay ediyor, burnumla alay ediyor! Burnumu farketmedin mi?

AMÉDÉE II

Belleğini kaybetmişsin, onu yine bul, belleğini bul...

MADELEINE II

Bunu söyleme. Sinirime dokunuyorsun. Hiç doymamış. Kötü adam. Güzel, bir güzellik kraliçesi, yok canım!

AMÉDÉE II

Uzak olan şey yakın olabilir. Solan şey tekrar yeşerebilir. Ayrılmış şey tekrar birleşebilir. Artık *ol* mayan şey tekrar *ol*acaktır.

MADELEINE II

Doğru değil! Doğru değil! Bunu söylemekten vazgeç. Kalbimi kırıyorsun!

AMÉDÉE II

Birbirimizi seviyoruz. Mutluyuz. Camdan bir evde, ışıktan bir ev...

MADELEINE II

Pirinçten yapılmış bir ev demek istiyor, pirinç...

AMÉDÉE II

Camdan yapılmış bir ev, ışıktan...

MADELEINE II

Pirinçten bir ev, geceden bir ev!

AMÉDÉE II

Camdan, ışıktan, camdan, ışıktan...

MADELEINE II

Pirinçten, pirinçten, geceden, pirinçten, geceden...

AMÉDÉE II

Camdan, cam, cam...

MADELEINE II

Pirinç, gece, pirinç, gece, pirinç, gece... pirinç, pirinç, pirinç, pirinç, pirinç...

AMÉDÉE II

[yenilmiş gibi] Cam, ılık, cam, ılık... pirinç, ılık, pirinç, gece, gece, pirinç...

AMÉDÉE II ve MADELEINE II

Pirinç, gece, pirinç, gece, pirinç, gece, pirinç, gece...

AMÉDÉE II

Bir pirinç ve bir gece, eyvah...

MADELEINE II

Aaah! Aaah! [içini çekerek, ağlayarak] ...Ateş ve buz... Ateş... içim-de derinlerde. Bütün etrafımda. Her tarafımda... iç ve dış! ...yanıyorum! Bana yardım et... Alidulée!...

AMÉDÉE II ve MADELEINE II

Alidulée... Alidulée... Alidulée!... Yardım, Alidulée!... Alidulée... Alidulée... Alidulée Aşk... Alidulée Aşk... Sevgili Alidulée... Yardım, Alidulée... Alidulée!...

[MADELEINE II bağırarak fırlar; AMÉDÉE II onun peşinden bağırarak koşar:] 'Beni bekle! Beni bekle!' [Dublörler

kaybolmuştur. MADELEINE canlılıkla ayağa kalkar ve koltuğundaki AMÉDÉE'yle konuşur.]

[Eğer düblörler yoksa: MADELEINE bağırarak fırlar. AMÉDÉE yalnız kalır. Üzgün görünür. Yavaşça masasına döner, ve şapkasını ve eldivenlerini çıkarır. AMÉDÉE yine yaşlanmıştır. İkinci perdenin başındaki ortamın aynısı. MADELEINE sahnenin arkasından tekrar girer, gider ve örgüsünü alır, ve, paylayıcı bir ruh hali ile, oturduğu yerden konuşur.]

AMÉDÉE

[önceki gibi aynı durumda] Vakit geliyor mu?

MADELEINE

[önceki gibi] Tam olarak değil. Sabır, biraz sabır.

AMÉDÉE

[Madeleine'e] Zavallı Madeleine! Neler çektin. *[ona yaklaşmak istermişcesine bakıyor]* Biliyor musun Madeleine, birbirimizi sevseydik, birbirimizi gerçekten sevseydik, bunların hiçbirisi önemli olmazdı. *[ellerini sıkarak]* Neden birbirimizi sevmeye çalışmıyoruz, ne olur, Madeleine? Sevgi herşeyi yola koyar, biliyorsun, yaşamı değiştirir. Bana inanıyor musun, anlayabiliyor musun?

MADELEINE

Oh! Beni yalnız bırak!

AMÉDÉE

[kekeleyerek] Öyle olduğunu biliyorum!... Aşk her şeyi tamamlar.

MADELEINE

Saçmalama! Aşkın bu ölü vücudu yok ettiğini göremeyiz. Ne de nefret bu sorunu çözer. Hislerle hiçbir ilgisi yok.

AMÉDÉE

Ben onu başımızdan atarım senin için...

MADELEINE

Bunun anlamı yok ki! Aşk nerede içine giriyor? Hepsi saçmalık! Aşk insanların sorunlarından kurtulmalarına yardım edemez! Gerçek insanlar hakkında hiçbir şey bilmiyorsun! Alışılmış türden bir oyunu ne zaman yazacaksın?

AMÉDÉE

[önceki gibi] Sadece öyle olup çıkıyor. Her şeye rağmen, sosyolojik bir oyun yazmak istiyordum.

MADELEINE

İlhamın *olduğu* zaman da, hep sağlıksız şeyler. Gerçek olan hiç bir yanı yok... gerçek hayat öyle değil.

AMÉDÉE

[önceki gibi] Atmosferde bir şey olmalı...

MADELEINE

Bu hiç sana benzemiyor, gerçek kendin gibi değil! [Bedeni işaret ederek] Suç onun. Hepsi ondan kaynaklanıyor. Fikri sana *o* vermiş olmalı. Bu, *onun* dünyası, *bizim* değil.

AMÉDÉE

[önceki gibi] Evet, belki de senin...

MADELEINE

O her şeye zarar veriyor, anlamıyor musun?

AMÉDÉE

[önceki gibi] Belki.

MADELEINE

Hiç kuşkusuz! [*verde kayar*] Öyle kaygan... Mantarlar yerin her tarafında filizleniyorlar... Ve aşk da onu temizleyemez... [*- odanın açık kapısına doğru gözünü dikip bakar*] Şimdi kapıyı kapatamıyoruz bile. Her yeri işgal etmiş! Gözlerini açık bırakmaya gerek yok yine de... Onları hâlâ kapatmamışsın...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Gidip bu işi yapacağım... [*oldukça sakin oturur*]

[*Her durumda güçlkle zamanı olur, çünkü birdenbire ölü adamın odasından gelen ve sesi azar azar yükselen garip müzik duyulur; şimdiye kadar sahne karanmıştır ve saat sekizdir. Derinleşen kasvet içinde AMÉDÉE ve MADELEINE sessizce ve hiç hareket etmeden dinlerler, yatak odasından yayılmakta olan yeşil renk bu kasvetin yerini alır. Komşular tarafından yapılan başka sesler müzik çalarken duyulacak: uzak bir "Yemek hazır!" ve çalan bir zilin gürültüsü; merdivenlerde boğuk ayak sesleri; tabak ve bardak şangırılan, akşam yemeği zamanıdır; sonra bu sesler yavaş yavaş zayıflar, ve yalnızca müzik duyulur. Bir an, tam müzik başladıktan sonra, AMÉDÉE ayağa kalkar ve gizlice bir mobilya parçasının durumunu değiştirir, halen büyümekte olan bedene yer açmak için; sonra gider ve eşya kalabalığının arasında Madeleine'in yanına oturur ve ikisi de dinlenmeye devam ederler orada, sessizlik içinde, ölü adamın garip müziğini dinlerler, ikisi de seyirciden saklanmıştı. Bu duruma gelmek için -ve sahnenin sonunda bunu tekrar terk etmek için- önce AMÉDÉE, sonra AMÉDÉE ve MADELEINE, hareket etmekte zorlanırlar, çünkü ölü adam büyümektedir ve mevcut bütün alanı kaplamak üzeredir; daha sonra AMÉDÉE ve MADELEINE ölü adamın ayaklarının arasından ya da ayakları ve sağdaki kapı arasından geçmeleri gerekince, bu hareket neredeyse akrobasi isteyecektir. Müzik uzun bir süre için duyulmalıdır; yeşil ışık, dağılmış mobilya, ve oyuncusuz boş sahne üzerinde vurgu yapılmalıdır, çünkü Amé-*

dée ve Madeleine kalabalık eden eşyanın tümü tarafından önemli bir süre için örtülürler; bu nedenle, bu sahnede, önemli olan şeyler müzik, ölü adamın ilerleyen ayakları, ve yeşil ışıktır.]

MADELEINE

[*müziğin ilk hafif notasıyla aynı anda*] O ne? Duyuyor musun? Sanırım senin o oyunun yine!

AMÉDÉE

Hayır. Sessiz ol. Bu o, şarkı söylüyor.

MADELEINE

[*daha yumuşak bir sesle*] Ama ağzı kapalı...

AMÉDÉE

[*yine yumuşak bir sesle*] Seslerin kulağından çıktığını zannediyorum... en iyi müzik aletleri onlar...

[*Saatin vuruşu müzikle uyuyor. Duraklama. Sonra dışardaki sesler başlar.*]

MADELEINE

[*önceki gibi*] Bütün yönlerden aynı anda geliyor...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Her bir ses dalgası başka birini doğrur... bu onun ne kadar güçlü olduğunu gösterir...

[*AMÉDÉE ve MADELEINE sessizdir. Bir süre için müzik dışında hiç bir şey yok, sonra neredeyse tamamen karanlık olan sahne, ölü adamın odasından gelen nahoş olmayan yeşil bir ışık tarafından birdenbire aydınlanır ve ilk önce sahnenin yalnızca bir tarafını aydınlatır.*]

MADELEINE

...Işık odasından geliyor. *[yumuşak sesle]* Geldiği yer orası pekala.

AMÉDÉE

[yumuşak sesle] Parlayan gözleridir... iki fener gibi... daha da iyi, lambayı yakmamız gerekmiyor... onun ışığı daha yumuşak.

MADELEINE

Kepenklere kapat.

[AMÉDÉE gider ve çok sessizce kepenklere kapatır.]

AMÉDÉE

Komşular yakında akşam yemeklerini bitirmiş olacaklar. Yatağa giriyor olacaklar.

MADELEINE

[gene alçak bir sesle, AMÉDÉE sessizce onun yanına gelirken] Peki, onun yetenksiz olmadığını itiraf etmeliyim.

[Uzun bir duraklama; uzun bir müzik arası; saatin kolları karanlık zemin üzerinde belirgindir; ayışığı kepenklerin aralıkları arasından yavaş yavaş girer. Sonra birdenbire, tek kelime etmeden, AMÉDÉE ve MADELEINE birlikte ayağa kalkarlar, son müzik notasının duyulmasından uygun bir süre sonra.]

MADELEINE

Gardırobu çekmeliyiz.

AMÉDÉE

Oh canım! Çok geçmeden kapıya yetişecek.

MADELEINE

Onun arasından girmesini istemiyorsun, değil mi?

[Şaşırmış, ama sessiz, AMÉDÉE ve MADELEINE suskun, bir seri hareketler yaparlarken, saatin kolları daha hızlı döner.]

Gardırobu sessizlik içinde yerinden oynatırlar; hareketleri vahşi ve düzensizdir; başka mobilya parçalarının yerlerini değiştirirler, ölü adamın ayaklarının bir tarafından diğerine geçerek. Çılgınlıklar yaparlarken yine de ikisinden daha sakın ya da daha telaşsız olanı AMÉDÉE'dir. Sonra MADELEINE ölü adamın ayakkabılarını bir tozbezi ile parlatır. AMÉDÉE pantolonu elleri ile fırçalar ve sonra ayakların durumunu bir tabure üstünde ayarlar. MADELEINE az önce hareket ettirdiği gardırobunun içine ayakkabıları parlatmak için çıkartmış olduğu toz bezini geri koyar. Belli bir anda, MADELEINE'in sıkıntısında bir değişiklik yokken, AMÉDÉE sabit durur, arkası seyirciye, elleri arkasında sıkıca tutulmuş ve ölü adamın ayaklarına gözünü dikip bakar; sonra bakışı yavaşça bedenin bütünü üzerinde gezinir bir an için açık kapıda durana kadar. Tekrar döner, içini çekerek ve başını sallayarak. Kısa bir ara için MADELEINE AMÉDÉE'ye konuşmadan bakar; oldukça canı sıkılmış görünüyor ve onun yönünde şunu söyleyecekmişcesine bir jest yapar: 'Ne duruma geldiğimizi görüyorsun şimdi'. Sonra yeni bir hareket patlaması, iki oyuncu sahnede rastgele hareket ederler, bu sefer eli boş olarak. Bu sessiz, amaçsız koşuşturma bir gongun şiddetli sesi tarafından keskin biçimde kesilir: ölü adamın ayakları kapıya yetişmiştir. Oyuncuların hareketleri birden yavaşlar, görülebilecek kadar, ve bir kere daha ağır ve yavaş.]

MADELEINE

[gong sesi üzerine] Kapıya varmış. Zamanı geldi. Hâlâ çok yorgun musun?

AMÉDÉE

Gücümü toplayacak zaman var mı? [Soldaki kapının karşısında hareketsiz duruyor.]

MADELEINE

Etrafta öyle koşuşturacağına, dinlenmek daha akıllıca olurdu.

AMÉDÉE

Dinlenmenin bana her hangi bir yararı olmasından uzun bir zaman geçti. Uykunun bile hatta. Uyandığımda uykuya yattığımdan daha yorulmuş oluyorum. Yatağa girdim... Bir zamanlar çok enerjili ve dirençli olduğumu düşünmek!

MADELEINE

Yine hayal ediyorsun. Enerji ve dirençlilik! Sen!

AMÉDÉE

[*aynı davranışla*] Ah evet, ben... Bunu söylemek haksızlık... Demir çubukları çıplak ellerimle bükdim ve omuzlarımla el arabalarını kaldırırdım. Bugünlerde, bir tüy bile bir ton ağırlığında...

MADELEINE

Seni dinleyen de Bay Evren ile evlendiğimi düşünürdü...

[*Saat gece yarısından sonrayı gösterir.*]

AMÉDÉE

Vakit gerçekten geldi mi?..

MADELEINE

Evet, geldi...

AMÉDÉE

[*Ağır ağır percereye yünürken MADELEINE onu izler.*] Demek o an sonunda geldi!

MADELEINE

Daha bir iki dakikan var.

AMÉDÉE

[*kepenklerin aralıklarından bakarak*] Şimdi görünürde tek bir kul yok.

MADELEINE

Bakma. Birisi seni görebilir.

AMÉDÉE

[ölü adamın ayaklarına bakarak] Ayakları tam kapının karşısında.

MADELEINE

İçinden geçmediği sürece. Orası merdiven sahanlığına gidiyor. Mahvolurduk... O koltuğa dikkat et...

[AMÉDÉE ve MADELEINE koltuğu oynatır; ayaklarını biraz yana doğru iterler, sağa veya sola.]

Biraz daha... İt.

[AMÉDÉE öyle yapar]

Bu idare eder... İşte!...

AMÉDÉE

Onu başımızdan atmanın işe yarayacağını gerçekten düşünüyor musun? Bir misafir daha gelirse, ve bütün her şey tekrar başlarsa ne olacak?...

MADELEINE

Daha küçük olurdu her halde. Odanın tamamını kaplamazdı, ilk başta değil. Büyümeden önce nefes alacak zamanımız olurdu.

AMÉDÉE

Bu doğru... görece huzurlu birkaç yıl; bu birşey olurdu... [gözünü di-
kip oraya doğru bakarak] Şimdi az önce görüldüğünden daha yaşlı
görünüyor...

[Hâlâ yüzü odaya dönük şekilde duruyor. MADELEINE kol-
tuğun içine çökmüştür. Duraklama.]

Gerçi, daha yakışıklı. [duraklama] Komik, her şeye rağmen, ona alıştım.

MADELEINE

Ben de öyle... Fakat bu onu burada tutmak için bir neden değil. Sa-

ate bak. Zaman geldi. Simdi zamanı.

AMÉDÉE

[aynı noktadan] Biliyorum. Bir kere bir şeye karar verildi mi, ona karar verilmiştir. Ben sözümünden çıkmıyorum. Fakat söylemeliyim ona veda etmeyi düşünmem... Evet... oldukça üzüleceğim onun gittiğini görünce... [*Bir kaç adım yürür ve yavaşça orta masasını yoldan ceker, ayaklara yer açmak için.*] Bu kapı ötekinden oldukça sağlam, her nasılsa. [*Omuzları eğik, elleri arkasında bağlı sahnenin çevresinde yürüyerek.*] Doğru davransaydı, onu tutabilirdik. Ne de olsa bizimle bu evde büyüüp yaşlandı. Bu birşey sayılır! Senin elinde olmuyor, şeylere bağlanıyorsun, insanlar öyledir... Evet, neredeyse her şeye bağlanabiliyorsun... bir köpeğe, bir kediye, bir kutuya, bir çocuğa... özellikle ona, her neden vardı... O ne anılar çağrıştırır... Evimiz çok boş olacak o gidince... Bütün geçmişimizin sessiz tanığı oldu o; ki bu her zaman öyle keyifli olmadı, itiraf ediyorum... neredeyse söyleyebilirsin: onun yüzünden... ama sonra hayat hiçbir zaman çok neşeli değil... bir şey değilse, başka birşeydir. Demek istediğim... belki durumla başa çıkmayı bilemedik, onu felsefe yoluyla ele almalıydık. Bütün bunlar daha farklı olabilirdi, daha fazla iyi değil, tabi, fakat birşeyleri kabul etmeyi denemeliydik... Hiçbir zaman her şeyi denemedik, onun kendini evde hissetmesi için yapabileceğimiz her şeyi hiçbir zaman yapmadık... Hepimiz kötü davranmış, bazen ya da diğer zamanlar. O yüzden daha sabırlı olmalıyız... Aksi halde, aksi halde, hayat olanaksızdır... Her şeyi anlamamız beklenemez... O yüzden daha açık fikirli olmalıyız...

MADELEINE

Yine son anda duraksamayacaksın. Geri çekilmeyeceksin.

AMÉDÉE

[içine çekerek] Başka yol yok. [*Kapının karşısında başka bir gongbenzeri vuruş; saat geceyarısına vuruyor.*] Görüyorsun? [çok bitkin görünür]

MADELEINE

Sen bekle. Daha iyi hissedersin, daha sonra.

AMÉDÉE

Öyle mi düşünüyorsun?

MADELEINE

Çabuk! Kepenkleri aç!

AMÉDÉE

Ama bizi görürler... [*tam bir sessizlik bu anda*]

MADELEINE

Sana söylediğim gibi yap...

[AMÉDÉE *arkadaki pencereye yönelir ve kepenkleri açmaya başlar; bir robot gibi hareket eder.*]

Seni hiç kimse görmeyecek de duymayacak da. Dolunay var...

AMÉDÉE

[*kepengin birini tamamen açmıştır*] İnanamıyorum bunun... ben olduğuna artık.

MADELEINE

Dolunay onların hepsini körleştirir, beyinlerini ağırlaştırır, ve onları derin bir uykuya daldırır. Hepsi kendi düşlerinin içine kapanmıştır.

AMÉDÉE

Dikkatli düşün, Madeleine, bana ne yaptırdığını düşün şimdi! Geri dönüş olmayacak. Onu bir daha asla, asla görmeyeceğiz. Hiçbir pişmanlık yok, ya da onun için beni suçlamak; ağlamaya da başlamayacak sın?

[AMÉDÉE *kepenkleri iyice açmıştır; ayın soğuk ışığı odanın içine girer, yeşil ışıkla karışıp birleşir, ya da onu bastırır bile.*]

MADELEINE

Bu en uygun zaman. Ya şimdi, ya hiç; başlayalım.

AMÉDÉE

[*pencereden dışarıya göztünü dikip bakarak*] Gece ne kadar güzel!

MADELEINE

Geceyarısını geçti.

[*Soğuk ve parlak ışık şimdi pencerenin içinden taşıyor. Işıldayan gökyüzü aynen AMÉDÉE'nin sonraki konuşmasında anlattığı gibi görünebiliyor. Uğursuz oda ve göz kamaştırıcı ışık efektleri arasında çarpıcı bir zıtlık var. Büyümleri süren ve şimdi çok iri olan mantarların gümüşsü parlıtları var. Işığın çeşitli oyunları yalnızca pencerede değil, diğer bütün yerlerden görünüyor: duvarlar ve gardroptaki çatlakaların içinden, mobilya ve mantarlardan, küçük ve büyük –yenileri yerde ateş böceği gibi parlıyorlar. Prodüktör, set desinatörü, ve ışık uzmanı, evli çiftin odasında atmosferin açıkça değiştiği halde, dehşet ve güzelliğin birlikteliğinin, aynı anda verilmesi gerektiğini, unutmamalılar.]*

AMÉDÉE

Bak, Madeleine... bütün akasya ağaçları parlıyorlar. Çiçekler patlayıp açılıyor ve gökyüzüne doğru fırlıyor. Tamamen açmış bir ay, gökleri ışıkla dolduruyor, yaşayan bir gezegen. Samanyolu kaymaklı ateş gibidir. Bal petekleri, sayısız galeksiler, kuyruklu yıldızlar, göksel kurdeleler, erimiş gümüş ırmakları, ve çaylar, göller, ve hissedilir ışık okyanusları... [*elleri uzanmış , Madeleine'e doğru döner*]

Elimin üzerinde biraz var. Bak, kadife ya da dantel gibi...

[*Bu arada MADELEINE odanın içinde son hazırlıkları yapıyor; bazı şeyleri şuraya buraya oynatıyor, acayip bir mobilya parçası, ona daha çok yer açıyor, boş bir yere deniyor, ve birden vaz geçiyor, ölü adamın ayaklarını azıcık büküyor.*]

...Işık ipeksidir... daha önce hiç dokunamamıştım [*yine pencereden bakar*] Bahar açan kar demetleri, gökte ağaçlar, bahçeler, ve

çayırırlar... Kubbeler ve ufak kubbeler... sütunlar ve tapınaklar... [ö-lü adamı teessüfle göstererek] O bütün bunları görmeyecek. [yine pencerede] Ve uzay, uzay , sonsuz uzay!

[Bütün bunların oldukça doğal bir şekilde söylenmesi önemlidir, abartmadan.]

MADELEINE

Zamanı boşa harcama. Neyin var senin? Gece ayazı içeri giriyor. İkimiz de üşüteceğiz. Başlayalım.

AMÉDÉE

Ama yaz günü, Madeleine!

MADELEINE

[heyecanlanmaya başlayarak] Sokakta kimse var mı?

AMÉDÉE

Hiç kimse. Kımıldayan hiçbir şey. Hiçbir ses. Terkedilmiş. [ölü adama] Zavallı yaşlı şey!..

MADELEINE

[Kararlarını uygulayacakları an yaklaşıncı ve esas işlem sırasında, MADELEINE yavaş yavaş sakinliğini ve kontrolünü kaybeder; başlangıçta tamamen sakin olmasa da, en azından olan şeylerden kendini soyutlamış, ve bir robot gibi hareket etmiş olan AMÉDÉE'dir.]

Ona acımanın zamanı hiç değil! [Olanları gittikçe artan bir heyecanla izler MADELEINE.] Haydi gel, bana yardım et, haydi ca-nı-m!

[AMÉDÉE pencereden ayrılır ve Madeleine'e doğru yürür.]

Ssh! Dinle!... Hayır, birşey değil. Haydi gel, çabuk!

AMÉDÉE

Beni göremiyorlar, ay ışığından körleştiklerini söyledin...

[Ölü adamın başında duruyorlar; AMÉDÉE ayaklarını kaldırır, sonra onların tabure üzerine düşmesine izin verir; nereden

başlayacağını güçlükle bilir.]

MADELEINE

[neredeyse ellerini bur p sıkarak] öyle söylediğimi biliyorum... Fakat asla söyleyemezsin... yalnızca umuyorum... Haydi gel,  abuk...

[Sonraki sahnelerin yoğun faaliyeti yalnızca ateşlilik olarak adlandırılabilir. MADELEINE saatine bakar, birkaç mobilyayı oynatmaya çalışır, ve pes eder; aşırı endişenin tüm izleri gözlenir.]

Cesedi nerede elden çıkaracaksın?

AM D E

İrmakta tabii ki. Başka nerede?

MADELEINE

Evet ırmakta. [elleri kalbine bastırılmış] Hiç bir fikrin var mı nerede?

[Sağdaki kapıya birisi vuruyormuş gibi duyulur.]

AM D E

[Korkmamıştır, çünkü korkunun ötesindedir.] Birisi vuruyor.

MADELEINE

[elleri hâlâ kalbinin üzerinde] Hayır, kalbimin çarpıntısı...

AM D E

Kapıya vuran biri gerçekten olsaydı, tam olarak şu anda bu farkı söylemek kolay olmazdı... fakat, hiç kimsenin geleceğini sanmıyorum...

[Müzik belki yine başlayabilir şimdi. Kuvvetli düzgün vuruşlar; MADELEINE'nin kalp atışları setin tümünü sallıyor gibi; AM D E  l  adamı ayaklarından sürüklemeye çalışıyor: Çok zor olduğu görünmekte. MADELEINE ona yardım eder veya mobilyayı amaçsızca oynatarak daha fazla yer açmaya çalışır. Am d e konuşmak için ara verir.]

En tehlikeli bölüm, tabii, onu buradan ırmağa götürmek... hepsi hepsi beş yüz metre ötesi. İlk üç yüzü en zoru. Kendi sokağımız boyunca. Evler her iki yanda da yüksek. Fakat... yeterince hızlı hareket edebilirsem, ay daha komşular üzerinde büyülü etkisini südürürken, görünmem; korkunç bir şey olmaz ve delice bir bağırış onları rüyalarından edip hepsini uyandırmazsa. Boş ver! Risk yok, kazanma yok. Alternatif yok!

[MADELEINE *dinler, gittikçe daha çok çileden çıkar.*]

Başka seçeneğim yok.

MADELEINE

[AMÉDÉE'nin ayaklarından çekmesine yardım ederek] Haydi gel o zaman, çabuk ol... çabuk ol...

AMÉDÉE

Elimden geleni yapıyorum! Dırdır ctmekten vazgeç!

MADELEINE

Sana yardım etmeye çalışıyorum, ve sen dırdır ettiğimi söylüyorsun! Seni bununla bıraksaydım ne diyeceğini bilmek isterdim!

[Gerçekten, AMÉDÉE ayakları biraz kaldırıp onları zorlukla sürüklemeyi başardıkça, -onları pencerenin oradaki kapıya çarpmasın diye bükerek- MADELEINE onun hareketlerini engeller, işi karıştırır, önüne geçip yolunu keser; AMÉDÉE, gerçekten Madeleine'i ölü vücut ile birlikte sürüklüyor; şaşılacak şekilde sakinleşmiştir; bir "sessiz robot" gibi.]

MADELEINE

Daha çok çek...

[AMÉDÉE bir yüce , bir insanüstü çaba harcar. Büyük bir güçle çeker: birinci, ikinci, bir üçüncü kez, ve sonra, birdenbire, ceset ona teslim olur, sessizliği kıran müthiş bir gürültüyle, sanki sandaleyele çekip çıkartılıyor, tavandan sıva düşer, toz bulutların yükselir ve bütün set titrer. Bu şu izlenimi vermelidir: ceset,

-başı hâlâ görünmüyor- sürekli pencereye doğru çekildikçe, bütün evi kendisiyle birlikte sürüklüyor, ve sanki iki baş oyuncunu içleri de çekilmekte.]

MADELEINE

[gürültü patırtı arasından bağırarak] Dikkatli ol, yoksa bütün porcelenleri devirecek...

AMÉDÉE

[Aynı şekilde, hâlâ çekerek] Gerçekten apartman dairesinde kök salmıştı... Öyle ağır ki... Atalet kuvveti!

MADELEINE

[önceki gibi] Başı yerinden çıkmamış hâlâ! Ne de göğsü! Gidip onu saçından çekeyim mi?

AMÉDÉE

[önceki gibi] Zahmet etme!... Geliyor... *[ses azaltılır]* Geliyor...

MADELEINE

Öyle... Devam ettir... Çabuk ol... Zaman geçiyor... Çek... Onu koparıp çıkart...

AMÉDÉE

[pencereye doğru gerileyerek, hâlâ bütün gücü ile çekerek] Eski bir yirmi yaş dışından daha zor onu çekmek... bir meşe ağacından daha sert...

MADELEINE

Bekle. Gelip sana yardım edeceğim. *[engelleyen, anlamsız ve karma karışık bir yardım]* Oh, bir meşe ağacından daha ağır... demirden yapılmış kurşun kökleri olan bir meşe ağacı...

AMÉDÉE

[Arka pencereye ulaşmıştır; ayaklarını pencere denizliğine koyar ve ne-

fes almak, alnını silmek için durur.] Peh!

MADELEINE

Peh!

AMÉDÉE

Ve bitmedi, hâlâ. Ama başaracağız!

MADELEINE

Şimdi dikkatli olmak özellikle önemli. Tamamen ıslanmışsın şimdi-
den. Üşütmezsen eğer... [AMÉDÉE işe devam etmeye hazırlanır.]

Bekle biraz. Bir bakacağım. [Madeleine pencerede ayakların yanın-
da durur ve sokağa bakar] Sokak hâlâ boş. Dikkat etmeliyiz. Dola-
şan hiç polis göremiyorum.

AMÉDÉE

Sokaklar boşur gecenin bu saatinde.

MADELEINE

Suda mavnaların olduğu yere onu atmamalısın, ay mavnaları etkile-
mez. Öyle bir yer seçme...

AMÉDÉE

[pencereden işaret ederek] Yüz metre daha ileriye gideceğim. Bu sa-
dece biraz fazladan çaba anlamına gelir. Ne yapsam küçük Torco
meydanını geçmemeye çare bulamıyorum, orada, sokağın sonunda.

MADELEINE

[hâlâ pencereden aynı yönde bakıyor] Başka bir yoldan gidemcz mi-
sin?... Bu bir saçmalık... tam sokağın sonunda pencerelerin bazıla-
rında ışıklar var... Tanınabilirsin.

AMÉDÉE

O ev sahibimiz tarafından işletilen bar ve genelev. Amerikan asker-
leri tarafından kullanılıyor. Onları bazen oranın kızları ile yürüdük-

lerini görebilirsin. Fazla risk yok. Dilimizden bir kelime bilmiyorlar... çoğu!...

MADELEINE

Onlardan sakınmaya çalış.

AMÉDÉE

Bu çok kolay değil. Şansa bırakmam gerekecek. Güzel bir gece.

MADELEINE

[Hâlâ percereden bakıyor, arkası seyirciye dönük; AMÉDÉE sahnenin ortasında ayakları çekiştirmeye başlar; sonra pencereye geri döner]

Amédée... Korkuyorum... Oh canım... Sanırım yapmalıyız... Yapmalıyız... Devam etsen iyi olur...

[Pencerede durur; AMÉDÉE cesedi çeker; vücut açıkça çok daha kolay gidiyor; saat vurur; ayaklar percere pervazının üzerinden ve öteki taraftan aşağı sallanır.]

AMÉDÉE

Dışarı yuvarlanıyor; şimdi... Çok daha kolay... dışarı yuvarlanıyor!

[AMÉDÉE ayaklarından çekiyor; ve upuzun ceset odadan dışarı dolana dolana çıkıyor; sonu gelmez şekilde; her çekişte pencere pervazında dinlenir; uzun ayaklar aşağı kayarken, tahminen kaldırma, ve yine, tabii, inanılmaz şekilde uzun olan ceset yavaşça öteki odadan geliyor; gövde daha görünmemiştir.]

MADELEINE

[anlaşılmaz bir şekilde] Korkuyorum... O kadar çabuk karar vermemeliydik... Başka bir şey yapamaz mıydık... Beklemeliydik... Hayır beklememeliydik... Hepsi senin suçun... Hayır, senin suçun değil, haklıydım gerçi, yalnızca yapmalıydık...

[AMÉDÉE çekmeye devam eder; ceset durmadan pencere pervazının üzerinden geçer.]

Daha hızlı, daha hızlı çek Amédée, hasta hissediyorum kendimi... Beni Öldürüyorsun Amédée, daha hızlı çek, buna bir son yok, daha hızlı çek...

[*Dışardan, aşağıdan büyük bir gürültü gelir; AMÉDÉE durur.*] Oh!... Amédée, sana dikkatli olmanı söyledim... İsteyerek yapıyorsun gibi görünüyor...

AMÉDÉE

[*endişeli, aynı şekilde*] Ne oldu?

MADELEINE

Ayakları, ayakları! Kaldırıma vurmuş... Daha yumuşak yapmalısın...

[*AMÉDÉE de percereden dışarı bakar; yanında, Madeleine.*]

AMÉDÉE

Aşağı gidiyorum... Dikkatle gözle...

MADELEINE

Burada hepten tek başıma mı kalacağım?... Korkuyorum...

AMÉDÉE

[*bir bacak pencere pervazında*] Başka ne yapabiliriz? Uzun sürmez. Birkaç dakika sonra dönmüş olacağım!

[*Pencereden dışarı tırmanır, önce yalnız başı görünür, sonra elleri; sonunda gözden kaybolur; MADELEINE onun aşağı tırmanışını seyreder.*]

MADELEINE

Dikkatli ol canım, risk alma, ayağını oraya koy... oraya... bu doğru... Ve şimdi oraya... Öyle...

AMÉDÉE

[*aşağıdan*] Tamam...

MADELEINE

Aşağıda mısın? Çok fazla gürültü yapma.

AMÉDÉE

[aşağıdan]

Hiç kimseyi görebiliyor musun?

MADELEINE

[pencereden Amédée'ye]

Hiç kimseyi görebiliyor musun?

AMÉDÉE

[aşağıdan] Hiç kimseyi göremiyorum.

MADELEINE

[pencereden, Amédée'ye] Peki, haydi git o zaman... Zaman kaybetme!... Çabuk ol... çek... çek...

[AMÉDÉE Aşağıdan, kaldırımından çeker... önceki gibi aynı şeyler olur, ayakların kalanı gözükür, odanın içinden geçerek ve pencereden dışarıya. Bu ayaklar hayret uyandıracak şekilde uzundurlar, bu yüzden oldukça uzun bir zaman sürmelidir; biraz tıhaf boğuk bir müzik belki bu hareketin beraberinde olabilir. Bu arada MADELEINE kocasını pencereden teşvik etmeye devam eder.]

Çek... öyle... yine... yine... çek... gelecek, biraz daha, hâlâ var, çek... çek...

[Nihayet gövde görünür, ve çok iri eller.]

AMÉDÉE

[Hâlâ sokakta, çekiyor; belli bir uzaklığa gitmiş olmalı şimdi; neredeyse küçük Torco Meydanı kadar uzağa belki, bar ve genelevi ile; ses yolun çok ilersinden duyulur.]

Meydana vardım, Torco-o-o!

MADELEINE

[Doğrudan aşağı, kaldırıma gözünü dikip bakmaktayken, azar azar başını kaldırmıştır ve şimdi daha öteye bakıyor.]

Hayır. Ha-yı-r!... Çekmeye devam et, gelecek, daha var... Henüz bitmedi... Rasladın mı hiç-kim-seye?

AMÉDÉE

Hiç kim-se-ye! Korkma! Ve sen, sen rastladın mı? Hiç kimseyi görebiliyor musun?

MADELEINE

Hiç kim-se! Devam et, çek... çek... çek!...

[Hâlâ pencerededir, arkası seyircilere dönük olarak; ceset hâlâ dışarı kayıyor. Ve işte omuzlar görünür, ve sonra kafa, öyle kocamandır ki; soldaki kapının arasından geçmesi için güçbela yer var; çok uzun beyaz saçlar, çok büyük bir beyaz sakal. Kafa pencereye vardığında, uzun saç hâlâ tam olarak odadan dışarı çıkmış değil.]

Çek, Amédée... çek... Amé-é-cdcé... çe-e-k... çek... çek... mavnalara dikkat et... Çabuk ol... Üşütme... Doğru oraya git, takılma et-ra-fa...

[Kafa tam pencerenin yanındadır; neredeyse MADELEINE'i örtmektedir.]

...Çe-e-k... Çe-e-k!...

PERDE

Sahne: küçük Torco Meydanı. Arkada birkaç basamak, bir küçük kapı, ve bir veya iki ısklandırılmış pencere, belki. Bu Amerikalı askerler tarafından çok uğranılan genelev-bandır. Oradan gelen belli belirsiz bir mırıltı var; bir jaz orkestrası; erkek ve kadın sesleri; fakat ses daha uzaktan geliyor gibi görünmeli. Dans edenlerin gölgeleri perdenin arkasından görünebilir; ama bunun üstüne çok fazla durulmamalı; gölgeler bir kere geçmelidir, hızla gelip geçen bir görüntü. Bardan gelen müzik ve gürültü, ki bunlar tiyatrodan sadece ancak duyulabilir ölçüdedir; birdenbire, barın kapısı açılıp bir AMERİKALI ASKER şiddetle dışarı itilince ses ölçsüz bir şekilde artar; ve sonra tekrar azalır. Kapının ve pencerenin üzerinde bir işaret var, şöyle yazar: 'BARMAİSON DE TOLERANCE'. Basamakların yanında, bir sokak feneri direği de olabilir, kapı ve pencere arasında. Hepsinden önemlisi, sahneyi düşük düzeydeki, geleneksel bir sokak-köşesi gibi gösterme yoluna gidilmemeli; bir taverna ya da bir gece-klübü gibi de görünmemeli; bu genelev-barın duvarları açık renktedir; oldukça olağan ve saygın görünür; dış görünüşü oldukça mütevazidir; sonra uzanan bir duvar, ki bu sonraki sahne efektine izin vermek için çok yüksek olmamalı; basamaklar bar-kapısının bir tarafında yerleştirilmiş olabilir, öyle ki sonuncusu sahne ile bir düzeyde olsun; solda ve sağdaki evler, öte yandan, yüksek ve çok-katlıdırlar, çok sayıda pencereleri vardır. Genelevin duvarlarının üstünde, sahneyi parlak bir şekilde aydınlatan, müthiş bir ay. AMÉDÉE'nin girişi ışığın daha da fazla şiddetlenmesi için bir işaret rolü oynayacak: muazzam yıldız kümeleri görüntüye girecek, kuyruklu yıldızlar ve kayan yıldızlar, gökyüzünde donanma fişekleri.

[Üçüncü perdede perde açılınca sahne bir süre için boş kalır. Bardan müzik ve boğuk sesler gelir. Çevredeki evlerin pencereleri karanlık ve panjurla sıkıca örtülüdür. Birdenbire bar-kapısı gürültüyle açılır; müzik ve bar sesleri inanılmaz şekilde yüksektir, -kapı açık kaldığı sürece- tiyatronun birkaç bölümünden bile gelebilir; uzun boylu bir AMERİKALI ASKER omuzlarından zorla barın dışına itilmekte. Barın içinden şunlar duyulabi-

liyor:]

BARIN SAHİBİNİN SESİ

Burada sarhoş istemiyorum! Çık dışarı!

[*Sonra kapı AMERİKALI ASKERİN arkasından çarpar, ses azalır; ASKER döner ve kapıya hızla vurur.*]

ASKER

Hayır! Hayır! [*kapıya hızla vurarak*] Hayır... Sarhoş değilim... Kapıyı aç... Buna para verdim... [*yeniden hızla vuruş*] Kapıyı aç... İçeri girmek istiyorum...

[*Yine vurur. Kapı açılır, ve kuvvetli bir itişle ASKER kapıyı kıs-men geriye zorlamayı becerir; yanı içerde, yanı dışarda, kavga ediyor görünür.*]

Hayır! Hayır! [*Sonra, daha üstün güce teslim olarak, yine neredeyse tamamen dışarıdadır; bir ayağı dışarda, ki bu kapının tam kapanma-sını önler.*] Sarhoş değilim! Biraz brandy istiyorum! Kanyak!

SAHİBİNİN SESİ

[*içerden*] Defol! Anlamıyor musun!

ASKER

[*inatla*] Parasını ödedim... Parasını ödedim.... Mado'yu istiyorum...

SES

Hangi Mado?

ASKER

Parasını ödedim... ödedim... buna... Mado!

SES

Mado güzel bir kızdır. Sarhoşlarla çıkmaz hiç. Mado... sarhoş bir adama ha.

ASKER

Değilim... değilim... istiyorum... ben... istiyorum... Mado!

[İçerden kuvvetli bir itiş ASKER'i yere yuvarlar; kapı kapanır.]

ASKER

[Yüzü bara dönük yerde oturuyor ve yumruklarını ritmik olarak sahne tabanına vuruyor.]

Mado! Mado! Kanyak! Mado! Kanyak! Mado! Mado! Kanyak!

[Bar-kapısı açılır; adamın sesi duyulur :]

SES

Allahın belası ağızını kapa yoksa polis çağırırım! Bir as-ke-ri-po-lis... [kapı kapanır]

ASKER

[Ayağa kalkıp ve kendini kapıya doğru savurur -çok geç, kapı yüzüne kapanıyor- yumruklar kapıyı ve bağır.]

Polis!? Askeri Polis!?... [sonra] Ben bir Askeri Polisim!

[Döner ve seyircilere bakar; üzerinde A.P. harfleri olan bir kol bandını cebinden çıkarır, kederli bir ses ve kuvvetli Amerikan şivesi ile der:]

Askeri Polis, bu benim!

[omuzlarını silker, kapıya doğru bir hareket yapar, duraksar, vaz geçer, şaşkın ve unuudu kırılmış bir ses tonuyla]

Mado! Mado!

[Sonra, başını kaşıdıktan sonra, kızgınca A.P. kol bandını çekip dikişlerini söker, onu yere fırlatır, cebinden bir parça jiklet alır, ve tekrar eder, çignerken, aynı kederli sesle:]

Mado! Mado!

[Basamakların üstüne oturur, hâlâ çiğniyor; ve uykuya dalar; başı uzun ayaklarının arasına düşer, ki, bu durumda, neredeyse omuzlarına kadar gelir; uzakta, bir köpeğin zayıf havlaması, sonra herşey sessizleşir; bardan gelen boğuk müzik dışında. Duraklama. AMÉDÉE soldan içeri girer, bir köpeğin kuyruğuna iştirilmiş bir teneke-kutusunun çıkardığı sestten farklı olmayan bir ses önceden duyulur; ölü vücudun ağırlığı altında çabalıyor; ayaklar önde onu çekiyor; sahnenin ortasına kadar ge-

lir. Ölü adamın sadece ayakları görünebiliyor, geri kalanı sahenin dışında; ayakları bırakır, düşünce bir gürlütlü olur; pöfler ve bir an için alnını siler.]

AMÉDÉE

[Ayakları yine kaldırır ve ileriye bir adım atar; bir teneke-kutusu sesi; durur; yine teneke-kutusu.]

Şimdi, ne yapmaya çalışıyor!

[Ayakları çok yavaş yine çeker ve azıcık sağaya ilerler; teneke-kutusu daha az ses yapıyor. Durur, bir kere daha nefessiz kalmıştır.]

Şimdi yarı-yoldayım... *[etrafına bakar]* Şansım var... Meydan boş. Ne kadar fevkalade bir gökyüzü... Yapılacak bu alçakça iş olmasaydı... *[Ayakları tekrar kaldırır ve biraz daha ilerler.]*

ASKER

[gölgelerin içinden hayal gibi çıkarak, AMÉDÉE'ye] İngilizce biliyor musun?

AMÉDÉE

[oldukça şaşırmış] Oh, üzgünüm...

ASKER

Mado'yu gördün mü?

AMÉDÉE

Madeleine, karım mı?

ASKER

Hayır, Madeleine değil, Mado... Mado'yu biliyor musun?

AMÉDÉE

[İngilizce konuşmak için çaballıyor] Mado?... Mm?... Ben... bilmem... Ben... bil... miyorum... bilmek... Mado...

ASKER

Bu çok kötü!

AMÉDÉE

Affedersiniz?... Ne?...

ASKER

[*vücudu farkederek, hiç şaşırmadan, mümkün olduğu kadar doğal olarak*] Kim o? Bir arkadaş mı?...

AMÉDÉE

Ne yazık senin dilini anlamıyorum. Affet beni. Lütfen beni tutma. Çok meşgulüm.

ASKER

[*vücudu göstererek*] Bir arkadaş mı? Senin bir ahbabın mı?

AMÉDÉE

Evet, evet, bir arkadaş... Ama seni hiç ilgilendirmez. Sen bir polis değilsin... Ah! Büyük bir şanssızlıktır, hayatının trajedisi... gardorobumuzdaki iskelet... Sen anlamazdın!

ASKER

[*ki gerçekten anlamaz*] neyindeki iskelet?... Anlamıyorum.

AMÉDÉE

Gitmeliyim. Acelem var. Büyük bir acele. Sokaklarda insanlarla konuşmayı sevmiyorum. Karım kesinlikle beni men etmiştir...

ASKER

[*hâlâ anlamayarak*] Anlıyorum... Anlıyorum...

[*Bir kaç adım öteye hareket eder. AMÉDÉE ayakları tutar, zorlayabildiği kadar zorlanıp çeker, biraz ilerler ve durur, tükenmiş.*]

AMÉDÉE

Asla yapamayacağım, yapamayacağım... Ve Madeleine beni bekliyor... Oh canım... Belki de onu burada bırakabilirim... Hayır, onu sokağın ortasında bırakamam... Yarın kamyonların geçmesine yer kalmazdı; sonra bir soruşturma yaparlar... bizim evden geldiğini öğrenirler... ve bütün her şeyin üstünde trafiği engellemekten suçlanırdım... Oh, pekala!... Tekrar deneyelim...[*bir saniye için yukarı doğru bakar*] Ne kadar güzel bir gökyüzü! [*sonra*] Zor bir an... Dene tekrar... Bu bitince gökyüzüne bir daha bakarsın... bu bitince... [*çeker, ama başarısız*] Ve onu apartman dairesine geri götüremem... bu hiç iyi değil, benim için çok fazla... Bittim...

ASKER

Biraz yardım ister misin, arkadaş?

AMÉDÉE

Lütfen beni yalnız bırak, Monsieur, suçüstü yakalanmak istemiyorum...

ASKER

Hayır!... [*Yaptığı jestlerden Amédée onun kendisine yardım etmek istediğini anlar.*]

AMÉDÉE

Peki, tabii... Gerçekten istiyorsan... teşekkür ederim... çok nazıksınız, çok daha çabuk olacak... Mümkün olduğu kadar çabuk dönme-liyim oyunumu bitirmek için... '

ASKER

Oyun mu? [*AMÉDÉE işaret dili ile ona yazdığını gösterir.*]

ASKER

Sen... bir yazar? Ya! Bu güzel! Sen... bir oyun yazıyorsun?

AMÉDÉE

Evet. Ölümlere karşı yaşayanların tarafında olduğum bir oyun. Madeleine'nin fikirlerinden biri. Ben daima taraf tutarım Monsieur, gelişmeye inanıyorum. Nihilizme saldıran ve humanizmin yeni bir biçimini ilan eden, eskisinden daha aydınlatıcı, bir problem oyunudur.

ASKER

[*hâlâ anlamayarak*] Anladım... Anladım...

[*Bu sözcüklerle birlikte ASKER çok büyük bir çekme yapar bütün gücüyle: vücudun büyük bir kısmı sahnenin üzerinde bir yığın halinde çekilir; ondan çıkan kollar görünebilir ve, solda, omuzlar ve boyunun başlangıcı. Fakat çekme kuşkusuz çok kuvvetli olmuştur, onun için korkunç bir ses yapmıştır; ve Madeleine'nin sesi çok uzaktan hafifçe duyulabilir.*]

MADELEINE'İN SESİ

Amédée... Ne yapıyorsun?

AMÉDÉE

[*korkmuş*] İşte o Madeleine yine! Her zaman sızlanıyor... [*askere*] Lütfen... çok zor değil... Oh canım, oh canım... Birisi mutlaka duymuş olmalı...

[*Ses gerçekten köpeklerin havlamasını başlatmıştır ve trenleri harekete geçirmiştir: uzaktan tekerlenip gitmeleri duyulabilir, ilk önce sessizce, çok daha sesli sonradan. Umutsuzca:*]

Ne yaptın, Monsieur? Köpekleri havlattın ve bütün trenleri başlattın...

ASKER

Hah! [*anlayarak*] Ah, evet, köpekler... Anlıyorum... Vuff! Vuff! Vuff! evet... evet...

[*Bundan hoşlanmış görünür: AMÉDÉE de havlar, köpek demek istediğini anlamasından emin olmak için. Korkmak için neden görmeyen ve Amédée'nin korkusundan habersiz, AME-*

RİKALI *birdenbire parmağını alınına koyar, parlak bir fikri olan birisi gibi; sonra, Amédée'yi omuzlarından tutarak, onu bir topaç gibi döndürür.*]

AMÉDÉE

[*dayanamıyor*] Fakat... lütfen... Diyorum... bak buraya... [*Vücudun hala belinin üzerinde yuvarlandığını fark edince, kendi bulunuşu altında dönmeye başlar ki vücut onun etrafında dönmeye devam edecektir.*] Evet, teşekkür ederim, bu mükemmel bir fikir... Amerikalılar gerçekten çok zeki... bu güzel...

ASKER

[*Amédée'nin anladığını görmekten memnun, onun yardımsız devam etmesine izin vermek için kenara çekilir.*] İyi, eh?

AMÉDÉE

Çok daha kolay... Bunu önceden düşünmeliydim... mükemmel fikir... [*Döndürmeyi durdurur bir an için.*] Şimdi ufak bir yardımda bulunmak için sıra bende. Eğer bir gün Fransızca öğrenmek istersen, konuşmada *u* sesini sakın kullanma. *U* tehlikelidir, keskin, sivri bir sestir. İngilizce yumuşak bir dildir, hiç de tehlikeli değil. İçinde hiç *u* yoktur, Fransızcada olduğu gibi.

ASKER

Anlıyorum...Anlıyorum...

AMÉDÉE

U, bir bıçak gibidir, bir sivri köşe, bir iğnenin ucu, ondan sakın, sakın... *U* ıslıklı bir sestir...*U* 'yu söylemekten kaçınmıyorsan, dudaklarını bir daire gibi yuvarlatmalısın, böyle, kaçkasını önlemek için. Kesik veya sıyrıklardan, delip geçen ya da yerinden çıkartan veya delen herhangi bir şeyden sakın...

ASKER

Anlıyorum...Anlıyorum...

AMÉDÉE

...bir keskin nükte çengelini kurnazca konuşma içine kaydırır... Bir geometrici misin?

ASKER

Anlıyorum...Anlıyorum...

AMÉDÉE

O halde kendini kürçelerin tarafına koy... bir eğriyi seç bir açığı değil, bir daire bir üçgen değil, bir elips ama bir paralelkenar asla... silindirler, belki, ama konileri yalnızca arasına... piramitleri asla. Mısırlıların yaptığı gibi, onların düşüşüne neden olan budur...

ASKER

Anlıyorum... Anlıyorum...

AMÉDÉE

Ve herşeyin üstünde, sorudan kaçın... her zaman bir daire içinde hareket et, ve açıkla, ve açıkla... Ben açıklıyorum... sen açıkla... biz açıklarız... dönmeye ve dönmeye devam et yoksa bir noktaya saplanıp kalman gerekir...

[Bu son sözcükleri söylerken AMÉDÉE tekrar dönmeye başlamıştır, vücudu döndüre döndüre yuvarlayarak böyle yaparken, bir sözcük olmadan, şimdi ve durmaksızın, daha endişeli oluyor; çünkü bu işlem devamlı ve nüfuz edici bir ıslık ile beraberinde geliyor. Fakat durmak için çok geçtir, devam etmesi gerekir ne olursa olsun. Sonunda bütün bölge hareket halindedir; gökyüzünde kayan yıldızların yenilenmiş bir başgöstermesi var, donanma fişekleri, vs.; panjurlar açılır; pencerelerde ışıklar yanar ve her katta kafalar ortaya çıkar; bar-kapısı açılır ve sahibi kapı eşiğinde gözüktür, bir kız, MADO ile beraberinde, ve bir İKİNCİ AMERİKAN ASKERİ. Bu arada AMÉDÉE dönmeye devam eder, vücut etrafında sarmalanarak; trenlerin ve havlayan köpeklerin sesi giderek yükseliyor.]

BAR-SAHİBİ

Ama trenlerin henüz başlamaması gerekirdi!

BİRİNCİ ASKER

[*Mado'yu görerek*] Mado! Mado! Ya, ne sürpriz! [*ve İkinci Askeri görerek*] Merhaba, Bob!

[BİRİNCİ ASKER, *Mado ve birkaç adım ileri gitmiş olan İkinci Askere doğru gider; onlarla el sıkışır, Mado'yu öper; onu tekrar bulmuş olmaktan sevinmiştir.*]

İKİNCİ ASKER

Merhaba, Harry!

MADO

[*Birinci Askere*] Merhaba, sen. Dışarı attıkları sen misin?

BİRİNCİ ASKER

Uuh?

İKİNCİ ASKER

[*Birinciye*] Dışarı attıkları kişinin senin olup olmadığını öğrenmek istiyor?

BİRİNCİ ASKER

[*başarı sevinci ile, Mado'ya*] Oh, evet, o bendim... beni dışarı attılar... [*Bar Sahibini işaret ederek*] Oradaki adam... [*Mado'yu kollarına alır.*]

BAR-SAHİBİ

[*kapı aralığından, Amédée'ye*] Garip bir iş bulmuşsun kendine!... Vay, benim o eski kiracı... Bu M.Amédée...

[*Amédée hâlâ dönüyor, fakat o kadar kolayca değil; ölü adamın uzun ayakları içinde dolaşmış.*]

...Öyle bir oyun oynamak, senin yaşında!... Karı nasıl?

[*Birisi sahne dışında bir düdüğü üflüyor.*]

Polisler!

AMÉDÉE

[*oldukça hareketsiz durarak, sersemleşmiş*] Allah kahretsin! Polisler!
[İKİ POLİS, gerçekten, şimdi çok çabuk yürüyerek gelir, dü-
diklerini çalarak.]

MADO

[*oldukça korkmuş görünen iki Amerikalıya*] Bizim için değil...

BİRİNCİ POLİS

[*gerçekten onlara selâm vererek*] İyi akşamlar...

[AMÉDÉE eve doğru kaçmak için döner, sola, hâlâ dolaşmış]

BİR ADAM

[*pencerede*] Julie...gel de bak!

[POLİSLER Amédée'nin peşinden koşar, ortadan kaybolmuş-
tur.]

İKİNCİ ASKER

[*durumu arkadaşlarına açıklayarak*] Onun bir arkadaşı o!

[AMÉDÉE soldan görünür ve gerideki alçak duvarın arkasın-
da yok olur; bann arkasında. Pencereleden gülme sesleri.]

MADO

Onun bir arkadaşı mı? Onunla ne yapıyor, o zaman?

BAR-SAHİBİ

[*Elleri cebinde*] Şimdi de sen soruyorsun!

[İKİ POLİS soldan tekrar görünür.]

BİRİNCİ POLİS

Nereye gitti?

İKİNCİ POLİS

Nereye gitti?

BAR-SAHİBİ

[*vücutun sahne üstündeki bölümüne işaret ederek*] Bu suç yüklenilen cesedin bir parçasıdır.

[MADO ve AMERİKALILAR *güler.*]

BİR KADIN

[*penceresinde*] Şu yol memur bey, duvarın arkasında olmalı!...

BİRİNCİ POLİS

[*Vücuda bakarak*] Ceset gerçekten o mu?

İKİNCİ POLİS

Onu boşver... Adamı yakalayalım önce!

[*Amédée'nin peşinden koşarlar ve duvarın arkasında yok olurlar.*]

BAR-SAHİBİ

[*kendi kendine*] Pekala, M. Amédée! İyisin! Bunu asla düşünemedim!

BİR KADIN

[*bir pencerede*] Onu yakalamayacaklar!

BİR ADAM

[*bir pencerede*] Yakalayacaklar!

BİR KADIN

[*bir pencerede*] Hayır, yakalamayacaklar!

BİR ADAM

[*bir pencerede*] Evet, yakalayacaklar! [*içerde olan karısına*] Gel de bak, Julie!... Suçlama yok. Çabuk ol, kalk!

[Işık parıltıları, yıldızlar, donanma fişekleri.]

MADO

Ooh! Donanma fişekleri!

BAR-SAHİBİ

[Omuzlarını silkerek] Değiller. Onlar yıldız...

BİR KADIN

[bir pencerede, içerde olan kocasına] Onu yakalamayacaklar biliyor-sun... [öteki penceredeki beyefendiye] Yakalamayacaklar değil mi, bayım?

ADAM

[pencerede] Bahse girer misin?

BİRİNCİ ASKER

[Mado'ya] Seni yanımda götürüyorum...

MADO

Benim için çok uygun... Amerika'ya!

BİRİNCİ POLİS

[duvarın arkasından, olduğu yer görünmüyor] Yakala onu!

İKİNCİ ASKER

[Mado'ya] Evet... Amerika Birleşik Devletleri...

[Birdenbire şaşırtıcı bir şey olur. Amédée'nin beli etrafında sa-nılmış vücut bir yelken ya da kocaman bir paraşüt gibi açılmış görünür; ölü adamın kafası bir tür parlak sancak olmuştur, ve AMÉDÉE'nin kafası geri duvarın üstünden gözüktür, paraşüt tarafından yukarı çekilmiş; sonra omuzları, bedeni ve ayakları izler. AMÉDÉE polislerin erişiminden dışarı, yukarı uçuyor. Sancak üzerinde ölü adamın kafasının çekildiği kocaman bir eşarp gibidir, uzun sakal tarafından tanınabilir, vs.]

BİRİNCİ POLİS

[duvarın arkasında] Yakala onu, yakala onu... Bizden uzaklaşıyor...

AMÉDÉE

[uçuş halinde] Lütfen beni affedin, Bayanlar ve Baylar, benim suçum değil, elimde değil, rüzgârdan... Gerçekten, ben değilim.

BİR ADAM

[bir pencerede] Böyle bir şey çok sık görülmez...

BİR KADIN

[bir Pencerede] Uçup gidiyor! İstemediğini söylüyor, ama herhalde oldukça memnun.

İKİNCİ POLİS

[duvarın arkasından atlayarak; Amédée'nin ayakkabısını tutan bir el görünür, sonra kaybolur tekrar] Piç!

[BAR SAHİBİ, MADO, ve İKİ ASKER sahnenin ortasına, Amédée'nin uçup gittiğini seyredebilecekleri yere koşarlar.]

BAR-SAHİBİ

MADO

ASKERLER

Oooh!

[AMERİKALILAR, doğal olarak, bu sesi kuvvetli bir Amerikan şivesi ile telaffuz ederler. İKİNCİ ASKER çabucak bir fotoğraf makinası çıkartır ve Amédée'nin uçuş halinde bir fotoğrafını çekmeye çalışır.]

İKİNCİ POLİS

[duvarın arkasında] Bütün yakaladığım onun ayakkabısıydı!

MADO

[ikinci Amerikalı Askere] Bana bir fotoğraf vereceksin, değil mi?

[AMERİKALILAR, doğal olarak, bu sesi kuvvetli bir Amerikan şivesi ile telaffuz ederler. İKİNCİ ASKER çabucak bir fotoğraf makinası çıkarır ve Amédée'nin uçuş halinde bir fotoğrafını çekmeye çalışır.]

İKİNCİ POLİS

[duvarın arkasında] Bütün yakaladığım onun ayakkabısıydı!

MADO

[ikinci Amerikalı Askere] Bana bir fotoğraf vereceksin, değil mi?

KADIN

[pencerede] Onu yakalamayacaklarını söyledim!

BİRİNCİ ASKER

[Heyecandan patlamış gibi, şapkasını havaya atar, o anda İKİ POLİS tekrar görünür, oldukça yıldırdılar.]

Hey oğlum! Off! Hey aslanım be!

MADO ve PENCERELERDEKİ İNSANLAR

[AMÉDÉE'nin yavaşça uçup gitmesini seyrederek]

Oooh!

BAR-SAHİBİ

Kaçış dediğin böyle olur!

BİRİNCİ ASKER

Haydi Oğlum! Of! [etrafta zıplıyor heyecanla]

[İKİNCİ ASKER fotoğraflarını çekmeyi bitirmiştir; pencerelerden ve sahnenin her yanından, alkış sesleri :]

Hey aslanım be!

[POLİSLERDEN birisi Amédée'nin ayakkabısını tutuyor.]

MADO ve AMERİKALILAR

Hey aslanım be!

PENCERELERDEKİ İNSANLAR

Hey aslanım be!

HEP BERABER

[*iki polis hariç*] Hey aslanım be!

BİRİNCİ POLİS

[*düdüğünü çalarak*] Haydi yürü orada! Haydi yürü!

[MADELEINE *soldan girer, saçı taranmamış, oldukça şaşırmış görünüyor.*]

MADELEINE

[*sahnenin ortasına koşarak*] Amédée!... Amédée!... Amédée'yi gördün mü? Amédée'ye ne oldu?

İKİNCİ POLİS

Senin kocan mı o, hanım?

MADELEINE

[*gökyüzüne, yukarı bakarak*] Allah! Olamaz! İnanılmaz! Bu gerçekten o mu?

BİRİNCİ POLİS

Peki, bayan, ne yazık öyle... Hoş bir durum!

MADELEINE

[*gökyüzüne bakarak*] Amédée! Amédée! Amédée! Aşağı gel Amédée, üşüyeceksin, üşüteceksin!

İKİNCİ POLİS

Amédée! Amédée! Aşağı gel, M.Amédée! Karın seni çağırıyor!

HEP BERABER

Amédée! Amédée! Amédée!

[*Pencereden daha fazla kahkahalar. AMÉDÉE yine görünür; hâlâ havada, sahnenin bir başka tarafında; herkes oraya doğru acele eder.*]

ADAM

[*pencerede*] Hey... oradaki... Jack-in-the-box (Kutu açılınca içinden fırlayan yaylı kukla. Ç.N.) [*polise*] Ve sen oradaki, onu rahat bırak, olmaz mı! Kahrolsun polisler!

AMÉDÉE

Fena halde üzgünüm. Lütfen beni affedin, bayanlar ve baylar... Lütfen düşünmeyin... kalmak isterim... ayaklarımın yerde kalmasını... İrademin dışında... Uzaklara sürüklenmek istemiyorum... Gelişme için her zaman varım, hemcinslerime faydalı olmayı severim... sosyal gerçekçiliğe inanırım...

KADIN

[*pencerede*] İyi bir konuşmacı.

ADAM

[*pencerede, içerdeki karsına*] Bir konuşma yapıyor.

AMÉDÉE

Size yemin ederim ki sonerime tamamen karşıyım... her yerde var olmaktan yanayım... Üstün gelmeye karşıyım... yine de istedim, dünyanın ağırlığını omuzlarımın üzerine almak istedim... Özür dilerim, bayanlar ve baylar, çok özür dilerim.

MADELEINE

Aşağı in, Amédée, polisle işleri hallederim... [*polise*] her şey yoluna girecektir değil mi?

BİRİNCİ POLİS

Ah tabii, bayan, elbette, hepsini yoluna koyarız...

MADELEINE

Amédée, eve gelebilirsin, mantarlar çiçek açtı... mantarlar çiçek açtı...

HEP BERABER

[AMÉDÉE hariç] Mantarlar çiçek açtı.

BİRİNCİ ASKER

Hey, ne hakkında konuşuyorlar?

ADAM

[pencerede, içerdeki karısına] Hepsi bazı mantarlar hakkında...

KADIN [pencerede, içerdeki kocasına] Onlar mantar yetiştiricisi...

AMÉDÉE

Madeleine, sana yemin ederim, bana gerçekten inanabilirsin... sorumluluklarımdan kaçman istememiştim... Rüzgârdan, *Ben* birşey yapmadım!.. isteyerek değil... Kendi özgür irademden değil!

KADIN

[pencerede, öteki penceredeki adama] Onun suçu değil, eğer kendi özgür iradesinden değilse...

[AMÉDÉE yukarı çıkıyor, elinden geldiği kadar bir luzla aşağıya öpücükle gönderiyor, ve diyor:]

AMÉDÉE

Beni affedin, bayanlar ve baylar, fena halde üzgünüm! Beni affedin! [sonra] Canım! Ama kendimi öyle labil hissediyorum, öyle labil ki. [kaybolur]

KADIN

[pencerede] Ycniden gençleşmenin bir yolu.

BİRİNCİ POLİS

Hiç olmazsa bize öteki ayakkabıyı atabilirsin!

MADELEINE

[*ellerini oğuşturarak*] Amédée!... Amédée!... Tiyatrodaki kariyerin!

MADO

Onu neden yalnız bırakmıyorsun, hanım...

BİRİNCİ ASKER

[*Madeleine'e*] Havalanıp gidiyor...

MADELEINE

Amédée, Amédée, kendini hasta edeceksin, yağmurluğunu almadın... [BAR-SAHİBİNİ *farkederek*] Oh, iyi akşamlar beyefendi, sizi orada daha önce görmedim! [*sonra*] Amédée!

MADO

Samanyolunda kaybolacak!

[AMÉDÉE'nin *ayakkabısının ikinci teki sahneye yukarıdan düşer.*]

İKİNCİ POLİS

[*onu kaldırmak için*] Güzel, düşünceli bir hareket!

BİRİNCİ POLİS

[*ikinciye*] Bu herbirimize bir eder!

[*Ayakkabıları paylaşırlar; sonra ceketi düşer, ve bir kaç tane sigara; POLİSLER bu şeyler için koşarlar; kendi aralarında paylaşırlar ve yakarlar.*]

KADIN

[*pencerede*] Cimri denebilecek biri değil o!

ADAM

[*pencerede*] Tabii ki, kazançlı çıkan polisler!

KADIN

[*pencerede*] Her zaman aynıdır!

[*POLİSLER bütün herkese sigara ikram eder, yukarıya pencere-
relerdekilere da atarlar.*]

ADAM

[*pencerede, bir tane yakalayarak*] Teşekkür ederim memur bey.

KADIN

[*pencerede, önceki gibi*] Teşekkür ederim memur bey. [*içerdeki koca-
sına*] Al sana: sigaralar!

MADELEİNÉ

[*yukarıya, çok parlak bir şekilde aydınlatılmış olan gökyüzüne gözünü
dikip bakarak*] Haydi canım, Amédée, hiç ciddi olamaz mısın? Dün-
yadan yukarı çıkmış olabilirsin, ama benim gözümde yukarı çıkmı-
yorsun!

BİRİNCİ POLİS

[*yukarı gökyüzüne bakarak ve Amédée'ye parmağını sallayarak, bir ço-
cuğa yapıldığı gibi*] Seni küçük kerata seni! Küçük kerata!

HEP BERABER

[*polisin jestini taklit ederek*] Küçük kerata! Küçük kerata!

BİRİNCİ ASKER

Vay, Ufaklık, seni kötü çocuk!

MADO

Gözden uzaklaştı. Tamamen yok olmuş!

[*Göz alıcı parlattılar. Her yanda saçılan ışıklar.*]

BAR-SAHİBİ

Niçin hepiniz gelip bir içki almıyorsunuz!

BİRİNCİ POLİS

Neden olmasın?

MADELEINE

Oh, hayır!... Ben... bilmiyorum yapmalı mıyım... Susuz değilim!

MADO

Merak etme bunu, bayan. Bunu yapan rüzgardı. Erkeklerin hepsi aynıdır. Sana daha fazla ihtiyaçları kalmazsa, olmayacak bir zamanda terk ederler!... Seninki kocaman bir bebekten başka birşey değil!

KADIN

[*pencerede*] Sana geri dönmeyecektir, bayan.

ADAM

[*pencerede*] Sana geri dönmesi *olası*

KADIN

[*pencerede*] Oh, hayır! Hayır geri dönmez. Tamamen aynı şey oldu bana ilk kocamda. Onu tekrar hiç görmedim.

MADELEINE

Tümüyle yalnız olacağım şimdi. Tekrar evlenmek istemiyorum! Ve oyununu hiç bitirmediğini düşünmek!

İKİNCİ POLİS

[*Madeleine'i yavaşça iterek*] Oh... İnsanlar her zaman bunu söyler... Hiç bilemezsin... İnsanlar unuttur... Neden gelmiyorsun?... Bir de tabi, içkilerin parası patrondan...

MADELEINE

[*bara doğru bütün diğerleriyle beraber hareket ederek*] Ne kadar ya-

zık! Oldukça dahi idi, biliyorsun, gerçekten!

BAR-SAHİBİ

Bütün o yetenek ziyan edildi! Yazın için kötü bir gün!

MADO

Hiç kimse vazgeçilmez değildir!

[Hepsi bara girer.]

ADAM

[pencerede, içerideki karsına] **Ve şimdi, biz gidip yatabiliriz... Yarın erken kalkmamız gerekiyor!... Haydi gel, Julie...**

KADIN

[pencerede] **Kepengi kapatalım Eugène, show bitti!**

PERDE

Bu, oyun için başka bir sonuçtur; sahneleme sorunları dikkate alınır ve sahneye koyulması daha kolaydır; Perde III'ün yerine geçer; Perde II'nin sonunda perde inmez hiç.

Sahne değişimi artık setin bir değişimi ile gösterilmiyor, fakat sahneye yeni karakterlerin girmesiyle, ve (Théâtre de Babylone'da) yalnızca yemek odasının arka duvarının yok olmasına izin veren bir sahne aracıyla; öyle ki hareket sınırları net şekilde tanımlanmamış ve ışıkla aydınlatılmış bir alanda geçer.

MADELEINE

Çek... çe-k-k... Neden çekmiyorsun...?

AMÉDÉE

[çok uzaktan, görünmez] Çekiyorum... çok kolay gelmiyor... Neyi var...

MADELEINE

[Avuçlarını bitirirerek açarak] Ama çek-k-k... sadece daha çok çekmen gerekiyor... Amédée... haydi... çek-k-k... çek-k-k... çek... yapabildiğin kadar! Yapabileceğin kadar çok çekmiyorsun!

AMÉDÉE

[önceki gibi] Ya-pı-yorum... ben-n... en iyi-sini...

MADELEINE

[önceki gibi] Biraz güçlen!... Niçin çaba gös-termiyorsun... O kadar te-m-bel olma!... [duraklama] Bu da-h-a iyi!

AMÉDÉE

[önceki gibi] Daha çok fa-z-la hâ-lâ-var mı? Fa-z-la?

MADELEINE

[önceki gibi] Yalnızca ka-f-a!

[MADELEINE *halen pencerededir, ki orası neredeyse tamamen tıkanmıştır; ancak başını gösterecek kadar yer var.*]

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Biraz iler-ledim... Ne-fes almak için durmalıyım!...

MADELEINE

[*önceki gibi*] Kay-be-decek zaman yok! De-li olmalısın... Za-a-man yok... çek-me-lisin... çe-k-k-k... çabuk o-o--ol... Gece k-ı-ısa... yakında gün-dü-z olacak!...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Bir saniye, yalnızca bir saniye... Sonra daha çok gücüm olacak... Din-len-meliyim...

MADELEINE

[*önceki gibi*] Daha so-n-ra dinlencbilirsin... z-a-man yok! Çe-k-k... gayret göstermiyorsun!..

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Pek a-l-a... çe-kiyorum... sen de-e-e it-mc-lisin...

MADELEINE

[*kendine*] Tek başına bir şey yapamıyor! [*Kafayı dışarı doğru iter, Amédée'ye doğru*] Çe-k-k... Evet öyle... İşte öyle...

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Daha fa-z-la var mı!... İ-it... i-i-t!

MADELEINE

[*önceki gibi*] Yalnızca ka-fa-a!... Ne-rc-de-sin?

AMÉDÉE

[*önceki gibi*] Me-y-da-nın öbür tarafında!

MADELEINE

[*Avuçlarını bitiştirerek açarak*] Devam e-et... devam e-et!... bir kere da-h-a...! D-i-ikkatli ol! Pencereyi dışarı çekme! [*şiddetli bir sarsıntı*] O kadar s-e-ert değil!

[*duvarlar sallanır*] O kadar s-e-r-t değil, sana söylüyorum... Duyabiliyor musun be-ni-i? [*bütün set şiddetle titrer*] Ev sah-i-bi-ne asla tazm-i-inat ödeyemeyeceğiz... d-i-ikkatli ol!! O kadar k-a-b-a olma! D-i-nle beni, seni ha-y-van!... Du-yu-yor musun! [*kafa kaybolur*] İşte öyle! İşte öyle! Çıktı! [*Amédée'ye*] Ç-ı-ık-tı! [*Kafa görüntüden tamamiyle kaybolmuştur, şimdi boş olan pencere-çerçevesi arasından.*] Y-o-la devam et! En kötüsü b-itti! Ve geriye ça-a-abuk dön! Çabuk ol... ne yapar-r-rsan... ça-bb-uk... y-a-apılacak iş-var!... [*uzaklara bakar, gözlerini elleriyle koruyarak*] Amédée! Amédée! Hey! Amédée! Bana c-e-vap ver! Nasıl g-g-gittiğini söyle bana! [MADELEINE seslenir, seyrederek, ve bu durumda iken, MADO ve AMERİKALI ASKER onun arkasında görünür. Dans müziği.]

MADO

[*yaltaklanarak*] Bana Amerikanca öğretirsen, sana Fransızca öğretim...

ASKER

Anlıyorum... Anlıyorum... Peki... Peki...!

[MADELEINE pencereden işaretler yapmaya devam eder.]

MADO

[ASKER'e] Fransızca mı konuşuyorsun?

ASKER

Parlez-vous anglais?... Je... parle... français. Mademoiselle, Madame, Monsieur.

MADO

[*Askere, şehvetle*] Birlikte iyi vakit geçiriyoruz, görüyorsun!

MADELEINE

[Önceki gibi] Amédée! Amédée! Amé-éd-déc!

[MADO ve ASKER flört ederken, pencereye kadar Madeleine'in her iki yanına gelebilirler, sanki o orada var değil; onun başının üzerinden birbirlerine konuşurlar ve zaman zaman onu hafifçe kenara bile iterler birbirlerine dokunmak için.]

MADO

[ASKER'e] İyi Fransızca konuşuyorsun?

ASKER

Un peu-beaucoup-passionnément.

MADO

[Şehvetle aptal aptal sırtarak] Seni yalancı... Amerikalı yalancı!...

MADELEINE

[bitiştirip açtığı avuçları arasından bağırarak] Amédée!... Bana ce-e-vap ver!... Nerede s-s-sin? [Askere] Hiç dürbünün var mı?

ASKER

Uuh?

MADO

[Askere] Sana gözlük soruyor...

ASKER

Oh, çifte dürbün. Pekil! [dürbünü MADELEINE'e verir, uzaklığın içine onlarla bakar; Mado'ya] Hey, vous parlez anglais bien!

MADO

[Askere] A leetle... seni kahrolası it oğlu it!

MADELEINE

[*dürbünle*] Seni görebiliyorum... Amédée... Oralarda ne yapıyorsun... Yanlış yönde gidiyorsun!

ASKER

[*Mado'ya*] Küçük şirin bir bebeksin! [*Elini Madeleine'nin üzerinden uzatarak, Mado'nun göğüslerini okşar.*]

MADELEINE

[*dürbünle*] Köşeden dön, Amédée! Ne şaşkın bir serseri! Yolu geç! Ne yaparsan yap, onu düşürme!

ASKER

[*Mado'yu okşayarak*] Bunların Fransızcası ne? Pamplemousse?

MADO

[*kıkırdayarak*] Greypfrut!... limon gibidir!

MADELEINE

[*dürbünle*] Haydi, ge-e-ç karşıya! Etrafta hiç araba yok şimdi. Yol açık! Niçin be-k-li-yorsun!

MADO

[*Madeleine'e*] Oh, o kadar yüksek sesle bağırarak zorunda mısınız? Onun ne söylediğini duyamıyorum! Birbirimizin konuştuklarını duyamıyorum!

MADELEINE

[*Mado'ya*] Yanlış yolda! [*Dürbünle, uzaklığın içine bağıyor*] ...Amédée... beni duyuyor musun? Amédée!...

ASKER

[*Mado'ya, hâlâ göğüslerini okşayarak*] Limon mu kavun mu?

MADO

[Askere] Benim için farketmez... nasıl istersen... [Şehvetle aptal aptal sırtarak :) Seni tatmin ederse... chéri!

ASKER

Limonlar kavun-ağaçları üzerinde büyür!

[Mado'yu öper. Şimdi penceredeki alanın neredeyse tamamını kaplamışlar; Madeleine dürbünüyle bir köşede yassılaştırılmıştır.]

MADO

Et vice-versa!

MADELEINE

[önceki gibi] Amédée! Amé-é-dée!

MADO

[Askerin kollarında] Sevgilim!

ASKER

Bebeğim!

[MADO ve ASKER pencereden azıcık öteye hareket eder, belli belirsiz dans-adımları ile; hareketsiz dururlar, sonra tekrar öteye hareket ederler; ve öyle devam ederler neredeyse oyunun sonuna kadar.]

Limon! Kavun! Kavun! Limon!

MADELEINE

[önceki gibi] Kaldırım taşına dikkat et, Amédée, ve ne-yapar-san, çelme tak-m-a-a! Sokak lambasının yanına gitme yoksa ikiniz de gör-ünür-sünüz!

ASKER

[Kızı severek] Ve bunlar? Pommes? Poires?

MADELEINE

[önceki gibi] Uzak dur ışıktan, Am-é-dée!...

MADO

Elmalar ve armutlar?

MADELEINE

[önceki gibi] Hiç s-e-s yapma, Am-é-é-édéc! Ke-s-tir-m-e-den git!
Ke-s-tir-me-den!

MADO

[Madeleine'e, ki o onu duymaz] Oh gerçekten, Bayan! O kadar yük-
sek sesli değil!

MADELEINE

[önceki gibi] Geç!... K-ö-şeyi dön!

ASKER

[Mado'ya] O merdivenlerden yukarı!

MADO

Coucou! Coucou!

MADELEINE

[önceki gibi] Geç... dön... geç... d-ö-n...

ASKER VE MADO

Cuc... koo... cou... cou... cuc... koo... cou... cou...

MADELEINE

[önceki gibi] Onu etrafına dola... Onu yalnızca dolaman gerekiyor!
Taşınması daha kolay olur! Sana herşeyi öğretmem gerekiyor!... Ve
sen bir çocuk değilsin! [Mado'ya ve Askere] Ona herşeyin söylenme-
si gerekiyor! [Amédée'ye] Haydi, onu etrafına dola, o zaman...
d-o-l-a onu!

MADO

[*Askere*] Gibraltar!

ASKER

Casablanca!

MADELEINE

Öyle beceriksizdir ki... köşeyi dönmüş... yeryüzünde ne yapıyor olabilir şimdi!

ASKER

[*hâlâ Mado'ya*] Zanzibar!

MADO

Timbuctoo!

MADELEINE

Ne *yapıyor* olabilir! Hayal kuruyor olmalı!

ASKER

Ve bunlar? Gelincikler?

MADO

Yavru köpekler?

MADELEINE

[*diğer ikisine, ki onlar hiç dikkat etmezler*] Birisiyle karşılaşmış olmalı! Dedikodu yapıyor olacak! Ve ona yapmaması için söyledim! Ne kadar imkansız olduğunu bir bilseniz!

ASKER

[*Mado'ya*] Yavru köpeklerin kuyrukları!

MADO

Ah evet! Chiens, toutous, köpekler!

MADELEINE

Oh canım, oh canım, oh canım! *[büyük gerilim içinde sahne etrafında dolaşır]* Her ağaçta dinleniyor olmalı!

ASKER

Ondan küçük oğlanlar yapılır!

MADELEINE

[yukarıdaki gibi] Gidip baksam iyi olur! *[şapkasını giyer]* Şaşkın ahmağı tamamen yalnız bırakamam; ne de olsa, o benim kocamdır!

MADO

Sen bir kurtsun!

ASKER

Etrafta bir kurt var!

MADELEINE

[başında şapka] Tembel bir av köpeğidir! Oh canım, oh canım, oh canım!

ASKER

Bir kurt... Aouh! aouh! aouh! aouh!

MADO ve de ASKER

[el ele tutuşarak] Aouh! Aouh! Aouh! Aouh! Brrr! Aouh!

MADELEINE

Birşeyi düzgün yapamıyor, tek başına olduğunda!

[MADO ve ASKER birbirleriyle şehvetle gevezeliğe devam ederken, bir teneke-kutusu takırtısına benzer yüksek bir ses Amédée'nin olduğu yönden birdenbire duyulur. Hiddetle, çok sıkılmış:]

Ah! Aşağı düştü! Düşeceğini biliyordum! Bundan emindim! Kendi istediği gibi yapmasına asla izin vermemeliydim! Onu durdurmaya

çalışmakta oldukça haklıydım! Oh canım, oh canım! [kulise] Tekrar kalk!

[Tekrar bir teneke kutusu sesi; uzakta öfkeli havlamalar. MADO ve ASKER küçük oyunlarına devam eder.]

Herkesi uyandıracak! Görünecek! Nerede o? İnsanlar ne diyecek! Mahvolduk! Onun suçu! Bunun olacağını biliyordum!

[Başlayan tren sesleri. Küçük trenler hareket ederken görünebiliyor arka planda.]

Şimdi trenleri başlattı! [Pencereye döner.] Geri dön, Amédée! Beni hepten yalnız bırakma!

[Bir ADAMIN başı bir pencerede, sahnecinin bir tarafında görünür; ya da orkestra boşluğunda.]

ADAM

N'oluyor? Trenlerin zamanı değil henüz!

MADELEINE

Neredesin? Ça-b-uk gel! Onu seninle geri getir! Onu yolda bırakma, trafiği tıkar! Yıldızlara göz dikmeyi bırak!

ADAM

Uykumu kaçırıyor! Ben çalışan bir adamım! [diidükler çalınmakta]

MADELEINE

Tanrım, polisler!

ASKER

Polis mi?

MADO

Merak etme, bizim için değil!

MADELEINE

İşte orada, koşuyor! Çabuk! Onu yola bırak! Yapmaz, tabii ki, bir katır kadar inatçıdır!

ADAM

Julie... uyan, gel de bak!

[Bir KADIN başı gözüktür, Adamınkinin yanında.]

KADIN

N'oluyor Polisler mi?

ADAM

Bu M.Amédée! Tuhaf bir durumda!

MADO

[Askere] Gel de gör!

MADELEINE

Hızlı koş!

KADIN

Polisler onun peşinde! [Uzakta karmakarışık patırtılar; polislerin düdükleri.] Yaşına göre oldukça hızlı koşuyor!

MADELEINE

Oy-a-lanma!

MADO

[Askere] Sokaklarda ne görmeyi seviyorsun?

ASKER

Les rues de Paris!

KADIN

Neye karışmış bulunuyorlar şimdi?

ADAM

Söylenemez, öyle insanlar olunca!

MADELEINE

Y-ıkılıp devrilme! Koş, olmaz mı?

ADAM

Meydanda çılgın gibi koşuyor!

MADELEINE

Trafik ışıklarına dikkat et!

ASKER

Oh oğlum, oh oğlum!

ADAM

Bir engel oluşturuyor... bir paket!

MADO

Onu yakalamayacaklar!

KADIN

Evet, polis onu yakalayacak!

MADO

Sana söylüyorum yakalamayacaklar!

MADELEINE

Köşeden döndü! Arkasında bir köpekle! Pantolonunu çekip dikişlerini sökecek!!

KADIN

Köşeyi döndü, polis memuru! Peşinden!

MADO

Kendi işine bak!

MADELEINE

Onu göremiyorum şimdi!

KADIN

Duvarın arkasında, polis memuru!

ADAM

Karışma!

BİRİNCİ POLİS

[*Yalnızca vücudunun üst kısmı görünecek, elinde bir düdüğü.*] İleri git, orada!

MADELEINE

Duyuyor musun, Amédée? Biraz daha hızlı hareket et!

ADAM

Evim tatlı evim!

ASKER

Nerede o?

MADO

Aşağıda orada, köşede!

ADAM

Onu yakalamazlar!

ASKER

Ne şampiyon! İşte oğlum!

MADO

Hayır!

MADELEINE

[ellerini oğuşturarak] O benim kocam! O benim kocam!

KADIN

Evet!

ADAM

[Kadına] Sen bunun dışında kal!

KADIN

Kocasını olduğunu söylüyor! Niçin onlar kendilerini tutmuyorlar?

POLİS

İleri git!

KADIN

O yol! O yol!

ADAM

Beraberine bir de vücut var!

MADELEINE

[Etrafta vahşice koşturarak] Cesedi bırak!

POLİS

Nereye gitti?

[AMÉDÉE arkadan koşar; başında ölü adamın şapkası ve bıyığı.]

KADIN

İşte gidiyor!

MADO

İşte gidiyor!

MADELEINE

Demek oradasın! Zamanı gelmişti!

[İKİNCİ POLİS *arkada görünür.*]

AMÉDÉE

Aklını kaybetme!

BİRİNCİ POLİS

[İKİNCİ POLİS'e] Kaçmasına izin verme! Yakala onu!

KADIN

Yakala onu!

ADAM

Onu yakalamayacaklar.

ASKER

Haydi oğlum!

[İKİNCİ POLİS *ellerini Amédée'nin üzerine koymaya çalışır; BİRİNCİ POLİS de elini orkestra boşluğundan uzatır, onu yakalama girişimi içinde; fakat hepsi boşadır. AMÉDÉE birdenbire yerden kaldınır ve uçmaya başlar.*]

BİRİNCİ POLİS

[*Amédée'nin ayakkabısı dışında hiçbir şey yakalamamış*] O piç!

ADAM

KADIN

MADO

ASKER

Oooh!

MADELEINE

Onu yapmaktan vazgeç, Amédée! Onu yapmanı kim söyledi sana?

İKİNCİ POLİS

Kaçıyor!

ADAM

[*Kadına*] Onu yakalamayacaklarını söyledim!

MADO

Olağanüstü!

ASKER

[*ateşli bir şekilde*] Oh oğlum, oh oğlum!

AMÉDÉE

[*Uçup giderek*] İsteyerek yapmıyorum, Madeleine! Elimde değil!

BİRİNCİ POLİS

Bütün yakaladığım onun sol ayakkabısı!

MADELEINE

Oh, evet, yapabilirsin, isteyerek yapıyorsun!

AMÉDÉE

[*Uçup giderek*] Sana söz veriyorum, Madeleine, benim suçum değil; bu, rüzgâr!

MADO

Görüyorsun, rüzgâr olduğunu söylüyor!

ADAM

Bu rüzgâr!

ASKER

İşte oğlum!

KADIN

Rüzgâr değil!

BİRİNCİ POLİS

[*elinde ayakkabı, Madeleine'e şiddetle*] O kocan mı, bayan?

MADELEINE

Evet, polis bey, ne yazık ki öyle!

AMÉDÉE

[*yavaşça yükselerek*] Benim suçum değil! Umarım hepiniz beni affedersiniz!

İKİNCİ POLİS

[*Madeleine'e*] Ona aşağı inmesini söyle! Hemen!

MADELEINE

Hemen aşağı in!

MADO

[*Madeleine'e*] Neden onu yalnız bırakmıyorsun!

AMÉDÉE

[*Hâlâ havada asılı*] Yemin ederim benim suçum değil, lütfen beni affedin, hepiniz, bunu yapan rüzgâr! Elimde değildi!

ADAM

Böyle birşey sık görülmez!

KADIN

Uçup gidiyor! İstemediğini söylüyor, fakat oldukça mutlu görünüyor!

MADELEINE

[*Amédée'ye*] Hemen aşağıya gelir misin? Sana söylediklerini yap!

[AŞKER bir fotoğraf makinası çıkartır ve Amédée'yi uçup giderken çeker.]

İKİNCİ POLİS

Hoş bir şey! Saygın insanlar da!

MADO

[Askere] Diyorum, bana bir tane ver, evet?

BİRİNCİ POLİS

Merhaba, sen oradaki! Fotoğraf çekmek yasaktır!

MADELEINE

Amédée! Şimdi aşağı in! Üşüteceksin!

İKİNCİ POLİS

Aşağı in, M.Amédée, karın seni istiyor!

ADAM

Merhaba, orada... Jack-in-the-box! [Polise] Saçmalama! Kahrolsun polisler!

KADIN

[Adama] Kendinden utanmıyor musun?

AMÉDÉE

[havada asılı] Ne diyeceğimi bilmiyorum, lütfen beni affedin, Bayanlar ve Baylar; düşünmemelisiniz ki... ayaklarımı yerde tutmak istemirim... İrademin dışında... Alınıp götürülmek istemiyorum... hemcinslerime bir yararım olsun isterim... Her adamın sınırlarını bilmesi gerektiğine inanırım...

MADO

Oh! Konuşmasını biliyor!

ASKER

Yippee! Yippee!

ADAM

Bir konuşma yapıyor!

AMÉDÉE

[*yukandaki gibi*] Size yemin ederim erime karşıyım... Her yerde var olmadan yanayım, üstünlüğe karşıyım! Çok üzgünüm... Lütfen özürlerimi kabul edin!...

MADELEINE

Beni dinle, Amédée, ve aşağı gel... Polisle herşeyi hallederim!... [*polislere*] Öyle değil mi?

BİRİNCİ POLİS

Ya, evet, tabii ki, bayan. Hepsi ayarlanabilir!...

MADELEINE

Amédée, eve gelebilirsin şimdi, mantarlar açtı...

ASKER

Anlamıyorum!

ADAM

Hepsi bazı mantarlar hakkında!

KADIN

Onlar mantar yetiştiricileri!

AMÉDÉE

[*havada asılı*] Madeleine, sana söz veriyorum, bana gerçekten in-
nabilirsin bu defa, sorumluluklarımdan kaçmak istemedim... Bu
rüzgar, isteyerek yapmadım, kendi özgür irademden değil!

MADO

Onun suçu değil, eğer kendi özgür iradesinden değilse!

AMÉDÉE

Affedin beni... Affedin beni... Bayanlar ve Baylar...

[*Yapabildiğince hızlı aşağı öpücükler gönderir ve dosdoğru uçup gider.*]

BİRİNCİ POLİS

[*kaybolmaktaki Amédée'ye*] En azından öteki ayakkabıyı düşürebilirsin!

MADELEINE

[*Ellerini oğuşturarak*] Amédée, Amédée, tiyatrodaki kariyerin!

MADO

[*Askere*] Bir yazar olmalı!

ASKER

Gee! Bir yazar... bu güzel!...

ADAM

[*Madeleine'e*] Niçin onu yalnız bırakmıyorsun!

MADELEINE

[*kaybolmuş Amédée'ye*] Yağmurluğunu unutmuşsun, kendini hasta edeceksin sadeee! Amédée!

[*Amédée'nin ikinci ayakkabısı düşer*]

İKİNCİ POLİS

Güzel, çok düşünceli bir hareket!

BİRİNCİ POLİS

Bu ikimize birer eder!

[*POLİSLER birer ayakkabı alır.*]

KADIN

Ya bize? *[yukardan bir ceket ve sigaralar düşer]*

ADAM

Sigaralar! Bir ceket! *[Hepsini paylaşırlar.]*

MADO

Cimri denebilecek biri değil!

[Gökyüzü parlak ışıklarla dolu: kuyruklu yıldızlar, kayan yıldızlar, vs.]

Ooh! Donanma fişekleri!

ADAM

Roketler!

KADIN

Gerçekleri değil!

MADELEINE

[gökyüzüne] Haydi gel şimdi, Amédée, hiç ciddi olmayacak mısın?

İKİNCİ POLİS

[Gökyüzüne, yukarı bakarak Amédée'ye bir çocuğa yapar gibi parmağını sallar.] Seni küçük kerata, seni! Küçük kerata!

HEPSİ

[polisin jestini taklit ederek] Küçük kerata! Küçük kerata!

ASKER

Vay, ufaklık, seni kötü çocuk!

[Parlıtlar. Her taraftan saçılan ışıklar.]

KADIN

Görünürde yok. Yok oldu!

MADELEINE

[gökyüzüne] Amédée, oyununu bile bitirmedin!

MADO

[Madeleine'e] Onu merak etmezdim!

KADIN

Erkeklerin hepsi aynıdır!

MADO

[Madeleine'e] Sana geri dönebilir!

KADIN

Oh hayır! Geri dönmeyecek!

[MADELEINE başını birinden ötekine döndürür.]

ADAM

[Kadına] Neden bunu söylüyorsun? Bu konuda ne biliyorsun?

MADO

Oh evet, dönmesi olası!

KADIN

Tabii ki dönmez! Tamamiyle aynı şey bana ikinci kocamla oldu! Onu tekrar hiç görmedim!

MADELEINE

[kendine] Amédée, dünyadan yükselmiş olabilirsin, fakat benim gözümde yukarı çıkmıyorsun!

[Ölü adamın büyük şapkası yukarıdan düşer, sakalı ile de birlikte, mümkünse, Madeleine'in başına iner. Kadın yere düşer ve orada oturur, şapka başında ve sakal boynunun çevresinde.]

ADAM

Belki o bir dahiydi!

İKİNCİ POLİS

Bütün o yetenek ziyan edildi! Yazın için kötü bir gün!

MADO

Hiç kimse vazgeçilmez değildir!

ASKER

O ağlıyor!

MADO

Ona apartman dairesini bıraktı, neyse!

İKİNCİ POLİS

Kalkmana yardım edeyim! *[ona yardım ederek]* Sana bir içki alayım!

MADELEINE

[Acıyla ayağa kalkar; POLİS tarafından tutularak, hüüngür hüüngür ağlamaya ve oyunun sonuna kadar şunu tekrarlamaya devam eder.]

Hayır, hayır. Susuz değilim, susuz değilim!

MADO

[Askere] Beni beraber Amerikaya götürüyorsun?

ASKER

Amerika Birleşik Devletlerine?...

ADAM

[*Kadına*] Haydi gel, Julie. Gidip yatalım!

KADIN

[*Adama*] Kepenkleri kapatalım, show bitti!

BİRİNCİ POLİS

[*orquestra boşluğu içinden, elinde düdüğü, seyircilere doğru dönerek*] Kımıldayın oradakiler, lütfen; bayanlar ve baylar, çabuk olun oradakiler, kımıldayın, lütfen...

PERDE

EUGENE IONESCO

AMÉDÉE

ya da nasıl başından atarsın onu

BİR KOMEDİ

Paris'te ilk defa

Jean-Marie Serreau tarafından

Théâtre de Babylone'da 'oylandı.

14 Nisan 1954

İngiltere'de ilk defa

Arts Theatre, Cambridge'de.

3 Haziran 1957

Prodüktör: Peter Zadek

KARAKTERLER

AMÉDÉE BUCCINIONI, kırkbeş yaşında

MADELEINE, karısı, kırkbeş yaşında

(AMÉDÉE II)

(MADELEINE II)

BİR POSTACI

BİRİNCİ AMERİKALİ ASKER

(İKİNCİ AMERİKALİ ASKER)

MADO, bir kız

(BARIN SAHİBİ)

BİRİNCİ POLİS

İKİNCİ POLİS

Pencerede BİR ADAM

Pencerede BİR KADIN

"*Amédée, ya da nasıl başından atarsın onu*, oyununda olay orta halli bir karı kocanın evinde geçer; içine cinli perili öğeler soktuğum gerçekçi bir oyundur. Bu öğeler, karşıtlıkla gerçekliği bir yandan yok etmeye bir yandan belirtmeye yarıyor."

Eugène Ionesco
Expérience du Théâtre
(*Tiyatro Deneyi*)